... او گولی وچلیدې

ننگیال

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او ګولۍ وچلېدې

PROPERTY OF ACKU 5657

ننګیال

... اوګولی وچلیدی

لیکوال شهرت ننګیال
خپرونکی فرهنګ جهاد
شمیر ۱۰۰۰
نیټه ۱۳۷۱ هـ ش حمل
مهتمم پیرنور علی شاه

ACKU
PROPERTY

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهداء

خدای بخښلی علاقدار عبدالکبیرخان ته چی دخپل اسلامی بصیرت او ملی درایت له مخی یی دغه قیام دقوام په لوررهبری کړ او دخپل ولس دیوالی او جهادی عظمت په لارکی یی دسیاسی گوندیوله سیاسی اغراضو او عمالو سره قهرمانانه مبارزه وکړه .

په گور یی نور شه

ننگیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او گولی وچلیدې

ننگیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

سريزه

په هيواد دکمونستي مزدور رژيم پرضد پاڅونونه په بيلابيلو سيمو کي بيلابيلي بني لري که څه هم په هره سيمه کي دقيام بنستيزمحرک او چورليځ عقيده او د ملحد او ګوډاګي رژيم پرخلاف دجهاد دفرضيت اصل تشکيلوي خو ددغو پاڅوبونوعيت ، پيلامه ، دوام او مشخصات له ځينو داسي ځانګړتياووڅخه برخمن دي چي په بيلا بيلو ګټه - ګوريو کي ويشلي بنکاري .

دملحد او مزدور رژيم پر ضد چي موږ دلته دکوم پاڅون خبري کوو هغه ديو لړ داسي ځانګړنو لرونکي دي چي دهيواد په نورو سيموکي يي ساري نه ليدل کيږي.

موږ دلته ديو داسي پاڅو ن خبري کوو چي ولس ديوه بريالي تاکتيك له مخي ددښمن په خپلو وسلو ديوه ملي قيام او يوه داسي قيام له لاري چي دسياسي ګوندونو او تنظيمونو له هر ډول اغيز او نفوذ څخه لوړ ؤ، کابل ته ډير نژدي ديوه ستر او ولسي خوځښت بهير توپاني کړ .
که څوك په بيطرفانه توګه دغه قيام او دهغي تاريخي پس منظرته يو ځغلنده نظرواچوي نو داستاد رباني داخبره به له يوي مخي ورسره تائيد کړي چي:«ولسونه له سياستمدارانو ډير هوښيار او دتاوجنو حالاتو په وړاندي خورا قاطع او ځيرك دي».

موږ نه غواړو ددغه قيام په مشخصاتو اوږدي خبري وکړو خو په لنډه توګه ځينو ټکوته اشاره کوو او هغه داچي دغه قيام له پيله دچريکي جګړي په بڼه نه ؤ راولاړشوي بلکي له هماغه لومړي ورځي يي ديوه ولسي خوځښت او ملي قيام په بڼه دټول ولس دملاتړ له مخي ديوي

بشپړې جبهه يي جګړې اوعمومي پاڅون بنه لرله ، تردې چې دمجاهدينو ترتسلط لاندې سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچې په دغه قيام کې دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل کيده بلکې ديوه خود- جوشه حرکت په توګه دسيمې دقومي مشرانو ترقيادت لاندې هغه ته زمينه برابره شوه په لاړواچول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يي وموند- له همدې ځايه وه چې دقيام اداره دولسي قيادت په واک کې وه او يوه داسې متحده اداره يي رامنځ ته کړې وه چې په باورسره ويلي شو چې دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډيره حاکمه او يوه مثالي امنيت يي ټينګ کړې وو .

خو کله هم چې دپېښور دګوندو نو سيوري په سيمه وغوړځيده او دسياسي اقتدار لوبي پيل شوې نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته- راوړني ، پروګرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاڅيدلي مقاوم ، متحد او يوه موټي قوم په ګوندونواو ګونديو وويشل شو.

ښکاره خبره ده چې دغه ليکنه دارقامو او موادو له مخې ددغه قيام بشپړ تاريخ او پېښليک نشي ګڼل کيدې او نه هم دولس دجهادي قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورګرې کولي شي بلکې يواځې ددغه قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلي احساس يوتت تصوير او نيمګړې محصول دي-دومره چې ليکوال خپل تأثرات په ادبي رنګ کې غوټه کړيدي . داهم بايد ووايو چې دغه ليکنه دقلم مجلې په بيلابيلو ګڼو کې تر ځانګړو عنوانو لاندې خپره شويده او اوس همغه په «قلم» کې خپورشوې متن بيله دې چې دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخې څه لاسوهنه پکې وشي کټ- مټ خپريږي- ځکه زه غواړم داليکنه په يوه .معينه زماني مقطع کې زما دجذباتواو انګيرنود محصول په توګه لاس نه خوړلي پاتې شي .

مينه او درنښت
ننګيال

... اوګولی وچليږي !!!

د افغانستان دجهاد تاريخ که له يوې خوا غمرلړلی تاريخ دی او وير لړلی خو له بلې خوا وياړلی تاريخ دی او سرلوړی . د روسي وحشي ښکېلاک او د دوی د بريڅوپه وړاندې د افغانستان د مسلمان او اتل اولس پاڅون يو حيرانوونکی پاڅون دی او هيښ کوونکی . د باطل د يوه وسله وال ځواکمن او په ځان مغرور وحشي ښکېلاک په مخ کې د تش لاسو خو د حق په مينه مستو مؤمنانو راولاړيدنه او دريدنه او بيا په دې وحشي ځواک د هغه برياليتوب کيدنه د ټولې دنيا د تعجب او حيرانتيا ورړ ده .

رښتيا هم دهيواد په هره برخه کې ددې پاڅېدنې پيل او ابتدا حالبه ده، د ايمان او ارادې په پخه بنا ولاړه ده او د حق د نه فنا کيدونکي نور په رڼا کې پرمختللې او په دې وسيله زموږ محلي پاڅونونه ملي او دهيواد وال شوي او د باطل په مقابل کې يې يو ټينګ صف او " بنيان مرصوص " جوړ کړی دی .

بشپړي جبهه يي جګړي اوعمومي پاڅون بنه لرله ، ترڅو چي دمجاهدينو ترتسلط لاندي سيمو حدودهم معلوم وو- بله داچي په دغه قيام کي دهيڅ يوه سياسي جريان دخالت نه ليدل کيده بلکي ديوه خود- جوشه حرکت په توګه دسيمي دقومي مشرانو ترقيادت لاندي هغه ته زمينه برابره شوه په لارواچول شو ، اوج ته ورسيد او دوام يي ومومند- له همدي ځايه وه چي دقيام اداره دولسي قيادت په واک کي وه او يوه داسي متحده اداره يي رامنځ ته کړي وه چي په باورسره ويلي شو چي دحکومتونو په نسبت په حالاتو ډيره حاکمه او يوه مثالي امنيت يي ټينګ کړي وو .

خو کله هم چي دپيښور دګوندو نو سيوري په سيمه وغوړځيده او دسياسي اقتدار لوبي پيل شوي نو ددغه پاڅون اصيل اهداف ، لاسته- راوړني ، پروګرامونه او اميدونه هم ورسره تاله ترغه شول او يو پاڅيدلي مقاوم ، متحد او يوه موټي قوم په ګوندونواو ګونديو وويشل شو .

ښکاره خبره ده چي دغه ليکنه دارقامو او موادو له مخي ددغه قيام بشپړتاريخ او پيښليک نشي ګڼل کيدي او نه هم دولس دجهادي قهرمانيو، حماسو او قربانيو انځورګري کولي شي بلکي يوازي ددغه قيام په رابطه پرحقايقو او واقعيتونو ولاړديوه شاعرانه او پرهر ژلي احساس يوتت تصوير او نيمګړي محصول دي-دومره چي ليکوال خپل تأثرات په ادبي رنګ کي غوټه کړيدي . داهم بايد ووايو چي دغه ليکنه دقلم مجلي په بيلابيلو ګڼو کي تر ځانګړو عنوانو لاندي خپره شويده او اوس همغه په «قلم» کي خپورشوي متن بيله دي چي دوخت دبدلون او نور و تغيراتو له مخي څه لاسوهنه پکي وشي کټ- مټ خپريږي- ځکه زه غواړم داليکنه په يوه .معينه زماني مقطع کي زما دجذباتواو انګيرنود محصول په توګه لاس نه خوړلي پاتي شي .

مينه او درنښت

ننګيال

... اوګولي وچليږي !!!

د افغانستان دجهاد تاريخ که له يوې خوا غمرلړلی تاريخ دی او وير لړلی خو له بلې خوا وياړلی تاريخ دی او سرلوړی . د روسي وحشي ښکيلاک او د دوی د بريڅو په وړاندې دافغانستان د مسلمان او اتل اولس پاڅون يوحيرانوونکی پاڅون دی او هيښ کوونکی . د باطل د يوه وسله وال ځواکمن او په ځان مغرور وحشي ښکيلاک په مخ کې د تش لاسو خو د حق په مينه مستو مؤمنانو راولاړيدنه او ودريدنه او بيا په دې وحشي ځواک د هغه بريالي کيدنه د ټولې دنيا د تعجب او حيرانتيا وړ ده .

رښتيا هم د هيواد په هره برخه کې ددې پاڅيدنې پيل او ابتدا حالبه ده، د ايمان او ارادې په پخه بنا ولاړه ده او د حق د نه فنا کيدونکي نور په رڼا کې پرمختللې او په دې وسيله زموږ محلي پاڅونونه ملي او هيواد وال شوي او د باطل په مقابل کې يې يو ټينګ صف او " بنيان مرصوص " جوړ کړی دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د قلم مجله به هغه کوي چې د افغانستان د جهاد ، قيام او انقلاب
بېلابېل اړخونه ، بېلا بېلې سيمې او بېلا بېلې څنډې او گوښې ځېرې
او د دربنو لوستونکو له پاره يې روښانه کړي .

دا دي په دې گڼه کې هم د هيواد په يوه څنډه کې د اسلامي
پاڅون او اسلامي اوښتون د شروع او پيل يو رښتينی او
واقعي تصوير وړاندې کوي او په همدې سيمه کې به قيام د قوام او
پراختيا په لوړ ځېرې چې پر له پسې به خپرېږي ليکوال په خپل پياوړي
قلم او خوږه ادبي ژبه دا تاريخ خوږ کړي او برخوونکی کړي چې
کله کله لوستونکي ته سودا وروله کړي چې گني ده به دا قعيتونه
افسانوي کړي وي خو داسې نه ده هر څه واقعي دي فقط د ليکوال
ژبه يې ادبي او جذابه ده او محتوای يې د واقعيتونو
او پېښو شوو پېښو انځور دی .

موږ يې تاسو درانه لوستونکي لوستلو ته رابولو
او ځکه ليکوال يې بشپړ ولو او قدم په قدم به وربنيمنه
ادبي لاره باندې وړاندې تللو ته !

په مينه

" اداره "

د گرمۍ پيل و خو د لمر شغلې د سرې په تندې د اسې تېزې
لگېدې لکه تېرې ستنې ، له ډېرې تودوخې له ځمکې تپونه ختل ، د
آسمان مخ سپېرو او خړو خړو دونو پوښلی و د درې په منځ کې سيند
خرامان روان و ، د ځنگ چنارونه د شمال له څپو سره داند يښنو په تال
يوه او بله خوا زنگېدل ، د پاختې سوې کوکې له بل هر وخت نه زياتې
سوځنده او ډېر منې شوې وې ، چوغکې ـــــــــ وبه د اسې شورجوړ
کړی و لکه چې د سيمې د لسکونو حوانانو او مشرانو په نيونه
تر ی تم کېدو او شکنجو د ماتم ساندې غږوي .

بزگران په مات زړه په پټيو او کروندو کې په کار لگيا وو ،
د خپلې خوښې د بيگار له لاسه مجبور وو چې د دوو درېو ورځو
کار په يوه ورځ کې سرته ورسوي ، د غسې به له بلې خوا په هفته کې
يو دوه ځله د جبري مارشونو گډون هغوی له کار او مزدورۍ

د قلم مجله به هڅه کوي چې د افغانستان د جهاد ، قیام او انقلاب
بېلابېل اړخونه ، بېلابېلې سیمې او بېلابېلې څنډې او کونجونه
او د دریو لوستونکو له پاره یې روښانه کړي .

دا دی په دې ګڼه کې هم د هیواد په یوه څنډه کې د اسلامي
پاڅون او اسلامي اوښتون د شروع او پیل یو رښتینی او
واقعي تصویر وړاندې کوو او په همدې سیمه کې به قیام د قوام او
پراختیا په لوړ ځېږې چې پرله پسې به خپرېږي لیکوال په خپل پیاوړي
قلم او خوږه ادبي ژبه د تاریخ خونړي او برخوونکې کړې چې
کله ـ کله لوستونکي ته سودا وروړه کړي چې ګني ده به د واقعیتونه
افسانوي کړي وي خو داسې نه ده هر څه واقعي دي فقط د لیکوال
ژبه یې ادبي او جذابه ده او محتوایې د واقعیتونو
او پېښو شوو پېښو انځوردی .

موږ یې تاسو درانه لوستونکي لوستلو ته رابولو
او ګران لیکوال یې بشپړولو او قدم په قدم په وړینیمنه
ادبي لاره باندې وړاندې تللو ته !

په مینه

« اداره »

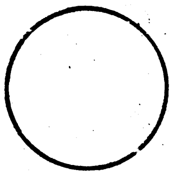

د ګرمۍ پیل و خو د لمرشغلې د سرې په تندي د اسې تېزې
لګېدې لکه تېرې ستنې ، له دېرې تودوخې له ځمکې تپونه ختل ، د
آسمان مخ سپین او خړو ټوټو پوښلی و د دریو په منځ کې سپینه
مرام روان و ، د ګڼ چنارونه د شمال له څپو سره داند ینبنو په تال
یوه او بله خوا زنګېدل ، د پاختې سوې کوکې له بل هر وخت نه زیاتې
سوځنده او وېرونکې شوې وې ، چوغکـــــــوبه د اسې شورجوړ
کړی و لکه چې د سیمې د لس کو نو حوانانو او مشرانو په نیونه
تړی تم کیدو او شکنجو د ماتم ساندې غږوي .

بزګران په مات زړه په پټیو او کروندو کې په کار لګیا وو ،
د خپلې حونې د بیګار له لاسه مجبور وو چې د دوو دریو ورځو
کار په یوه ورځ کې سرته ورسوي ، د غه به له بلې خوا په هفته کې
یو دوه ځله د جبري مارشونو ګډون هغوی له کار او مزدورۍ

هغوی
ایستل دګردې ورځې سختۍ او مزدورۍ دومره نه کړول لکه چې په
مارشل‌لاټر اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشو چیغو بدرګې .

د کال له پیله لا د بزګرانو کار او دهقانانو ته دومره دوه‌نه لګید
للمي حوبې لسره کرلې نه وو ، د بشتې او د غونډیو لمنې چې پخوا به لل
غنمو پوښلې وې سپیرې او بې‌کښته پاته وې .

زده‌کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لارو غلي
او آرام روان وو ، پخوانۍ مستۍ ساتیرۍ او شوخۍ ګردې تر پاتې
وې ، د هر یوه سر به د ولیو په منځ کې د ځمکې لوټه داسې ټیټ وُ لکه
چې خپل قدمونه شمیري او یا د لارې کاڼي او خټې شمیري؛ کورونو ته
به چې ورسیدل په ترهیدلې بڼه او ناړامۍ ویرې سره به یې دغه خبرې
را غبرګې کړې . زمون د حساب معلم یې هم وینو ، پلانی خوږې
پرون بیولی وُ ، د برکي ملایې هم بیولی ، د پلاني کور یې بیګا
تلاشي کړی هغه .. پلانی هم ورک دی .....

دغه ورځې او اندیښنې د ټولو پر فکرونو او خولو پورې
کلکې نښتې وې . د کلیو د جوماتونو د طالبانو کډې له یوې خوا
بارشوې وې ، ګڼ جوماتونه له ملایانو تش وو او له یو نیم جومات
نه به د اذان غږ تر غوږو کیده .

د ولسوالۍ بازار هم سوړ ، پخوانۍ بیروبار ، د دکانونو او
سماوارونو جم او جوش هیڅ نه و پاته ، څوتنه په ښکاره یو ځای

نه شوی راټولیدی ، ځکه خو نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونو کې
څه ګڼه ګونه لیده کیده .

د پنجشنبې ورځې هم چې سیمې ته د مسافرو مامورینو کار-
کوونکو او زده‌کوونکو د تګ د تلوسو او ولولو ورځ وه هغه پخوانۍ بڼه
او رونق نه درلود - د کوټه سنګي د اډې بیا د سرویس تر دریم ساعته
سفره پورې یوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه ، چې د لارې
په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشیو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره
یو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ .

په سیمه کې لکه د توپان ترمخ یو مهیب سکوت او چوپتیا خپره
وه . پخوا به چې بزګرانو د شپې له خوا د څورلسمې سپوږمۍ ته
لو او د هقانانو نورې چارې پرمخ بیولې اوس سره له ماښامه له خپلو
کورونو نه نه شوی وتلی ، د ولسوالۍ د کوڅه د بوخلقیانو د بې جلبه
لنډغریو د سورلۍ موټر به د ګزمې په نامه لکه وږي لیوان بوه او بل خوا
ځغاستل او د شپې هم کلکې پیرې دریدې .

د خلقیانو له خوا دا وندو ورې غږیدې چې له پاکستان او ایران
نه داړه مار او غله راغلي ستاسې پر کورونو داړې او چاپې اچوي ځکه به
د شپې د خپل کلي او محلې کلکه پیره کوئ . او د اولسوالۍ مؤظفین
به په ګزمه ګرځي که څه هم خلک پوهیدل چې د شپې له خوا د تالاشۍ په
نامه د خلکو په کورونو داړه او چاپه څوک غورځوي خو بیا هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ایستل د ګردې ورځې سختۍ او مزدورۍ هغوی دومره نه کړول لکه چې په
مارش کې تر اولسوالۍ او ... پورې تګ او د تشو چینغو بدرګې .

د کال له پیله لا د بزګرانو کار او دهقانانو ته دومره د وه نه لګید للمې حوبې له سره کرلې نه وې ، دښتې او د غونډیو لمنې چې پخوا به لمه غنمو پوښلې وې سپیرې او بې کښته پاته وې .

زده کوونکي به له ښوونځي نه د رخصتۍ په وخت په لارو غلي او آرام روان وو ، پخوانۍ مستۍ ساتیرۍ او شوخۍ ګردې ترې پاتې وې ، د هر یوه سر به د ولیو په منځ کې د ځمکې لوڅه داسې ټیټ ؤ لکه چې خپل قدمونه شمیري او یا د لارې کاڼي او خښتې ؟ کورونو ته به چې ورسیدل په ترهېدلې بڼه او نامرتبې ویرې سره به یې دغه خبرې راغبرګې کړې . زموږ د حساب معلم یې هم وبیو ، پلانی خو یې بیرون بیولی ؤ ، د برکي ملایې هم بیولی ، د پلانی کور یې بې ګاه تلاشي کړې هغه .. پلانی هم ورک دی .....

دغه ورځ خبرې او اندیښنې د ټولو په فکرونو او خولو پورې کلکې نښتې وې . د کلیو د جوماتونو د طالبانو کډې له یوې هسې بار شوې وې ، ګڼ جوماتونه له ملایانو تش وو او له یو نیم جومات نه به د اذان غږ تر غوږو کیده .

د ولسوالۍ بازار هم سوړ ؤ ، پخوانی بیروبار ، د دکانونو او سماوارونو جم او جوش هیڅ نه و پاته ، خو تنه په ښکاره یو ځای

نه شوې راټولیدی ، ځکه څو نه د دکانونو ترمخ او نه په سماوارونو کې خه ګڼه ګونه لیده کیده .

د پنجشنبې ورځې هم چې سیمې ته د مسافرو ماموریني کار-کوانو او زده کړه والو د تګ د تلوسو او ولولو ورځ وه هغه پخوانی بڼه او رونق نه درلود - د کوټه سنګي د اډې بیا د سرویس تر دری ساعته سفره پورې یوه مطلق سکوت او اضطراب حکم چلاوه ، چې د لارې په اوږدو کې به د پرله پسې تلاشیو توقف د دغه اضطراب او سکوت سره یو نامعلوم وحشت هم غبرګ کړ .

په سیمه کې لکه د توپان ترمخ یو مهیب سکوت او چوپتیا خپره وه . پخوا به چې بزګرانو د شپې له خوا د خوړلسمې سپوږمۍ ته لو او د هقانانو نورې چارې پرمخ بیولې اوس سر له ماښامه له خپلو کورونو نه نه شوی وتلی ، د ولسوالۍ د کوڅه د بو خلقیانو د بې جلبه لند غرېو د سورلې موټر به د ګزمې په نامه لکه وږي لېوان بوه او بله خوا ګرځاستل او د شپې هم کلکې پیرې دریدې .

د خلقیانو له خوا دا دوندوري غږیدې چې له پاکستان او ایران نه داره مار او غله راغلي ستاسې پر کورونو دارې او چاپې اچوي ځکه به د شپې د خپل کلي او محلې کلکه پیره کوئ . او د اولسوالۍ مؤظفین به په ګزمه ګرځي که څوک خلک پوهیدل چې د شپې له خوا د تالاشۍ په نامه د خلکو په کورونو داړه او چاپه څوک غورځوی خو بیا هم

هغوی مجبور وو.

* * *

د شوروي راسې اولسوالۍ ته د نوي حکومتي کسانو تګ راتګ
زيات شوی و ، له کابل نه به د ګلډ جیپان راتلل او بيرته به تلل . دا
او اضطراب ، اميدونه ، او دردونه اندیښنې او ناکرارۍ خپل اوج
ته رسيدلي وې . له چاسره د خلق او پرچم د وحشي دارهمارانو د -
تالاکونې ويره وه او له چا سره ديوه اسلامي پاڅون د قوام اميدونه . له چاسره
د دغه پاڅون د پيلامې او جريان په هکله اندیښنې او له څينو سره د دغه لارې
دستوزو او ربړو ناکراري . دغه ــــــــ اضطراب ورځ تر ورځې
پياوړی کيده ، د خلقيانو له خوا د دغه آوازه هرځای خپره شوه چې هزارګان
غواړي د وردګو په سيمه او کورونو حمله وکړي ، ځکه او کورونه يې
لاندې کړي او د دغه حرکت ځمکې اوشته تر پې واخلي . د دغه آوازه
ورو ورو د خلقيانو له خوا په مارشونو او ميتنګونو کې هم غبرګيده او
په جدي بڼه يې په غونډو کې مطرح کوله .

خو خلک پوهيدل ، هغوی باوري وو چې هزارګان د دوی
ديني او ملي ورونه دي او يو پر بل پيرنه يې د اسلامي اخوت په رڼا کې
د وروري او يو بنه ګاونډ يتوب مثالي ژوند تير کړي دی .

د سيمې سپين ږيري او مشران هم په ځای او بل ځای غونډ
غونډيدل کله پټ او کله ښکاره په يوه او بل کلي کې او بله ورځ کې سره
را ټوليدل کله کله به له ولسوال او نورو حکومتي کارداراو سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګيا وو . له خوشپو ورځو راسې د دغه ورليدنې
کتنې روانې وې ، د نژدې ورځو له ليدنو کتنو هغوی راضي معلوميدل
له دردمنو او سپين ږيرو څيرو يې د يو د ول د ښيز داد او خوښۍ رڼا ځليده
داسې ښکاريدل لکه چې لويه سوبه يې په برخه شوې وي .

داسې لکه چې د غويي له ناورين او د کمونيزم له وحشت نه
يې ژغورونده لوری موندلی وي او همدا وي يې د مستبد او کفري نظام رانسکولی وي.
خو بيا هم څه نه بې نا آرامي او انديښنه به کله نا کله د هغوی
له حرکاتو کې او خبرو څرګنديده . د هم دغه حالاتو په جريان کې
په يوه ورځ کې له کابل نه شل ديرش عسکري لارۍ تر ولسوالۍ شوی تر پالونه
ولسوالۍ ته را ورسيدې چه په مخ کې يې څو جيپ موټر او دوه ټانکونه
روان وو .

حکومت يو ځل بيا سپين ږيري راغونډ کړل ، داځل هر څه په
واګه شول هغه دا چې له حکومت سره د سيمې مشرانو دا منلې وه چې له دوی
نه به توپک او جنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي . حکومت
دا هم زيانه کړې وه چې د هزاره ګانو سر زمين او مال او شته يې ستاسو
د سپين ږيرو او حکومت پر دغه موافقه ډير خلک خواښيني وو ، مختلفو
انديښنو او چرتونو په سر اخيستي وو ، ډېرو د کرکې په سترګه ورته کتل
او دا يې د ګرد قام سپکه ګڼله او اولس ته تاريخي ننګ او عار .
خلقيان ډير خوشاله وو ، هغوی په خپل نيرنګ او استعماری

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی مجبور وو.

* * *

د څو ورځو راسې اولسوالۍ ته د نوي حکومتي کسانو تګ راتګ زیات شوی ؤ، له کابل نه به د ګ د ګ جیپان راتلل او بیرته به تلل. داس او اضطراب، امیدونه، او دردونه اندیښنې او ناکرارۍ خپل اوج ته رسیدلې وې. له چاسره د خلق او پرچم د وحشي دارهمارانو د تاراکونو ویره او له چا سره دیوه اسلامي پاڅون د قوام امیدونه. له چاسره د دغه پاڅون د ډېلامي او جریان په هکله اندیښنې او له څینو سره د دغه لارې دستونزو او رټوناکرارې. د غــــــــه اضطراب ورځ تر ورځې پیاوړی کیده، د خلقیانو له خوا د غه آوازه هرځای خپره شوه چې هزارګان غواړي د وردګو په سیمه او کوټونو حملې وکړي، څنګه او کوو نه یې لاندې کړي او د غه حکوډې څمکې او شته تر ې واخلي. دغه آوازه ورو ورو د خلقیانو له خوا په مارشونو او میتنګونو کې هم غبرګیده او په جدي بڼه یې په غونډو کې مطرح کوله.

حو خلک پوهیدل، هغوی باوري وو چې هزارګان د دوی دیني او ملي ورونه دي او پیړی پیړی یې د اسلامي اخوت په رڼا کې د ورورۍ او ښه ګاونډ یتوب مثالي ژوند تیر کړي دی.

د سیمې سپین روږي او مشران هم یو ځای او بل ځای غونډ غونډیدل کله یې او کله بنکاره په یوه او بل کلي پټوه او بله ده کې سر را ټولیدل کله کله به له ولسوال او نورو حکومتي کاردارانو سره په ساعتونو

ساعتونو په خبرو لګیا وو. له څو شپو ورځو راسې دغه ورلیدني کتنې روانې وې. د نږدې ورځو له لیدنو کتنو هغوي راضی معلومیدل له دردمنو او سپیرو څیرو یې د یو د ول د ننیز داد او خوښۍ رڼا ځلیده داسې ښکاریدل لکه چې لویه سوبه یې په برخه شوې وي.

داسې لکه چې د غوبې له ناوړین او د کمونیزم له وحشت نه یې ژغورنده لوری موندلی وي او هم داوږ یې د مستبد او کفري نظام را پرځولی وي.

خو بیا هم څه بنې نا آرامي او اندیښنه به کله نا کله د هغوی له حرکاتو کړ نو او خبرو څرګندیده. د همدغه حالاتو په جریان کې په یوه ورځ کې له کابل نه شل دیرش عسکری لارۍ ترل شوی تر پالونه ولسوالۍ ته را ورسیدې چه په مخ کې یې څو جیپ موټر او دوه ټانکونه روان وو.

حکومت یو ځل بیا سپین روږي را غونډ کړل، داځل هرڅه په واګه شول هغه دا چې له حکومت سره د سیمې مشرانو دا منلی وه چې له دوی نه به ټوپک او جنګي مهمات اخلي او د هزاره ګانو مقابله به کوي. حکومت دا هم زیاته کړې وه چې د هزاره ګانو سر زمون او مال او شته یې ستاسو د سپین روږو او حکومت پر دغه موافقه دیر خلک خوښ وو، مختلفو اندیښنو او چرتونو په سر اخیستی وو، د یرو د کړکې په سترګه ورته کتل او داېي د ګرد قام سپکه بلله او اولس ته تاریخي ننګ او عار.

خلقیان دیر خوشاله وو، هغوی په خپل نیرنګ او استعماری

لومړۍ دغه دوازه قومونه نسبتي تصور کړی وو ، هغوی داسې دغه زړه حربه چې بیل یې کړه ایل یې کړه یو ځل بیا عملي اوله بشپړې سره پلې لیده .

د توپکو ویش ته دوه ورځې پاته وې چې ځینې مشران په خلکو وکرځېدل او د توپکو اخیستو ته یې تشویق او وهڅول . اولس حیران وو ، له یوې خوا یې د کفر او کمونیزم غیراسلامي کړنې او اقدامات لیدل او بلې خوا ته یې له همدغه کفري حکومت نه د وسلې په اخیستو کې د خپلو مشرانو تینګار . خو د خپلو مشرانو له خبرو یې سر نه شو ېغړولی - ځکه چې لږ څه څرګند وو هغوی د خپلو مشرانو له حرکاتو ، خبرو او رمزیه کړنو د هرڅه پته لګولی وه هغوی هم نورو وګړی تشویقول او د تاکلې ورځې راتلو ته یې د انتظار ګړۍ شمېرلې . په ټاکلې ورځ یو ځل بیا د ولسوالۍ بازار او دکانونه یو عظیم جماوجوش په سر واخیستل د خلکو ګڼه ګونه دومره زیاته وه چې هیڅ تصور یې نه کېده .

په همغه ورځ د ولسوالۍ بازار یو ځل بیا د یوه عظیم خوځښت د پیلامې شاهد و ، داسې خوځښت چې د آزادۍ رڼا او دحق د برې د زیري ترانې یې غږولې سرې فکر کاوه چې ځمکه ټوله خوځېږي .

په ډېره بېړه وار په وار د درو او کلیو اوسیدونکو توپک واخیستل د ستړیکو په رپ کې یې پالکرل او کمربندونه یې وتړل .

پلان دومره دقیق طرح شوی و چې د عمل تر شیبې پورې د خلق

او پرچم ګوډاګیانو هیڅ ډول شک او ماتې تصور نه وکړی ، بره په علاقدارۍ کې هم د همدغه ورپروګرام له مخې د توپکو ویش جریان درلود .

هغوچې وسلې اخیستې وې ډېر نا کراره وو ، د انتظار ګړۍ ډېرې ترخې او سختې پرې تیریدې ، زړونه یې په سینو کې داسې درزیدل لکه چې بهر ته راوځي ، هغوی نور د انتظار ترخه او سختې نشوی زغملی ، او هر څه د یوه انفلاق پولې ته رسیدلي وو ، د خلکو احساسات د انتظار په دیوالونو وروختل ، جذبات طغیاني شول او ولولې توپاني .

د توپکو ویش لا پای ته نه و رسیدلی چې خلکو اسلامي بیرغونه راوایستل او د الله اکبر او یا چاریار په نارو سره یې د ولسوالۍ شاوخوا سنګرونه ونیول ، او پر ولسوالۍ یې برید پیل کړ .

سخت جنګ ونښت ، خلقیانو چې له یوې غیر مترقبه او ناڅاپي پېښې سره ځانونه مخامخ ولیدل په وارخطایي او لیونتوب یې د ولسوالۍ او هوټل د ننه هر لوري ته د درنو ماشینګڼو ډزې پیل کړې ، شاوخوا نژدې کورونو او کلیو ته یې د ټانکونو او درنو ماشیندارو خولې سمې کړې او بې دریغه ګولۍ یې پرې وچلولې خو په دې یې هیڅ درزه درد غلی نشو .

له بهر نه د مجاهدینو د توپکو **باران چلیدل .**

ځوتنو لو (سوګند) وکړه چې د ولسوالۍ شمال ته د ماشیندار و پر موضع ورو خیژي له "يا الله" سره یې پرې ورهله کړل دیوګیلن پټرولوله او بس یې پرې وروختل او موضع یې لاندې کړه .

لومړۍ کې دغه دوازه قومونه نسبتي تصور کړی وو ، هغوی داسې دغه زړه حربه چې بیل یې کړه ایل یې کړه یو ځل بیا عملي اوله بشپړ بری سره پلی لیده .

د ټوپکو ویش ته دوه ورځې پاته وې چې ځینې مشران په خلکو وکرځیدل او د ټوپکو اخیستو ته یې تشویق او وهڅول . اولس حیران وو ، له یوې خوا یې د کفر او کمونیزم غیراسلامي کړنې او اقدامات لیدل او بلې خوا ته یې له همدغه کفري حکومت نه د وسلې په اخیستو کې د خپلو مشرانو ټینګار . خو د خپلو مشرانو له خبرو یې سر نه شوې غړولی - ځکه چې لږ څه ځیرك وو هغوی د خپلو مشرانو له حرکاتو، خبرو او رمزیه کړنو د هر څه پته لګولی وه هغوی هم دوی وکړی تشویقول او د ټاکلې ورځې راتلو ته یې د انتظار ګړۍ شمیرلې.

په ټاکلې ورځ یو ځل بیا د ولسوالۍ بازار او دکانونه یو عظیم جماوجوش په سر واخیستل د خلکو ګڼه ګونه دومره زیاته وه چې هیڅ تصور یې نه کیده.

په همدغه ورځ د ولسوالۍ بازار یو ځل بیا د یوه عظیم خوځښت د پیلامې شاهد و، داسې خوځښت چې د آزادۍ رڼا او د حق د برې د زیرې ترانې یې غږولې سرې فکر کاوه چې ځمکه تول خوځیږي .

په ډیره بیړه وار په وار د درو او کلیو اوسیدونکو ټوپک واخیستل د ستړکو په رپ کې یې پاك کړل او کمربندونه یې وتړل .

پلان دومره دقیق طرح شوی وُ چې د عمل تر شیبې پورې د خلق

او پرچم ګوډاګیانو هیڅ ډول شک او ماتې تصور نه وُ کړی ، بره په علاقدارۍ کې م.د همدغه ورځ پروګرام له مخې د ټوپکو ویش جریان درلود .

هغوچې وسلې اخیستې وې ډیر ناکراره وو ، د انتظار ګړۍ ډیرې ترخې او سختې پرې تیریدې ، زړونه یې په سینو کې داسې درزیدل لکه چې بهر ته راوځي ، هغوی نور د انتظار ترخه او سختې نشوی زغملی ، او هر څه د یوه انفلاق پولې ته رسیدلي وو ، د خلکو احساسات د انتظار په دیوالونو وروختل ، جذبات طغیاني شول او ولولې توپانې .

د ټوپکو ویش لا پای ته نه وُ رسیدلی چې خلکو اسلامي بیرغونه راوایستل او د الله اکبر او یا چاریار په نارو سره یې د ولسوالۍ شاوخوا سنګرونه ونیول ، او پر ولسوالۍ یې برید پیل کړ .

سخت جنګ ونښت ، خلقیانو چې له یوې غیرمترقبه اوناڅاپي ګټ شو پیښې سره ځانونه مخامخ ولیدل په وارخطایي او لیونتوب یې د ولسوالۍ او هوټل د ننه هرلورته د درنو ماشینګڼو ډزې پیل کړې ، شاوخوا نژدې کورونو او کلیو ته یې د ټانکونو او درنو ماشیندارو خولې سمې کړې او بې دریغه ګولۍ یې پرې وچلولې خو په دې یې هیڅ ډزو درد غلی نشو .

له بهر نه د مجاهدینو د ټوپکو باروت چلیدل .

څو تنو لوُ (سوګند) وکړ چې د ولسوالۍ شمال ته د ماشیندار و پر موضع ورو خیژي له "یا الله" سره یې پرې ورهله کړل دیوګیلن پټرولوله او ور سره یې پرې وروختل او موضع یې لاندې کړه .

ولسوال له غوسی او واره. لکه مار تاو تاو کیده دوه ځله یې پخپلو
عسکرو د کلاشنکوف حجوری نشي کری ، دا ځل هغه بیا له کنځلو او بدو
ردو سره پر عسکرو د کلاشنکوف خوله را وګرځوله ، خو بیرته یې ژر لاس
ونیو. خپلی پولیسو شوی شوندی یې په غابښونو چیچلی ، یوه او بله خوا
یې بې هدفه ګرځندي او لیوني قدمونه اخیستل .

یو ځل بیا یې په شاوخوا کورونو د ډزو امر ورکړ .
خو زړه یې بیا هم کرار و نه موند . دوربین یې وغوښت چې وګوری
د باندې څه حال دی او څومره مجاهدین له کومو خواوو څه ډول ډزې
کوی ، د دوربین سترګې یې په ربړ دیدلو لاسونو په خپلو سوو خونکارو
سترګو سمې کړی د دوربین آینه د لمر دوروستیو وړانګو له تکو سره وپرقیده
له دغه ځرکیدو سره د یو مجاهد توپک ګولۍ سیخه دده د دوربین پر
سترګې راسمه شوه او له مغزو یې ووته . له یوې سختې چیغې سره په
ځمکه راولوید او له څولغتو وهلو سره یې ساه ووته .

مجاهدین وار په وار د ولسوالۍ د دیوالونو ته نژدې کیدل د
ولسوال له مرګ سره د کمونستانو مقاومت نور هم کمزوری شو لږ شیبه وروسته
د کمونستانو د تسلیم تسلیم چیغې پورته شوې مجاهدین پر ولسوالۍ ورننوتل او ټول
د یوی تیاره شپې په تورو زړو د کمونیزم د وحشتونو بې جلبه واکمنی تر خاورو
لاندې شوه ، او د سهار د لمر ځرک له زرینو وړانګو سره پر ولسوالۍ د اسلام
پرتمین بیرغ رپیدو وکړ .

... او ټانکونه وغورځیدل!

د قیام پر دوهمه ورځ (د ۱۳۵۸ لمریز د جوزا - ۱۲ -) د دفاع
وزارت د سیاسی تشکیلاتو د دفتر له خوا د شپې پر یوولسو بجو امین ته د
ببینی په هکله چې پلان د هغه تر نظر لاندې جوړ شوی و ، تیلفونی خبر
ورکړ شو د سیاسی تشکیلاتو دفتر په ډیره وارخطایی د عاجل جریان
په نوم د امین د استوګنځي د تلفون نومره ووهله - له هغه خوا د محافظینو
د ګارد له خوا ورته بیا هم له امین سره د تلفونی تماس د نه تینګیدو
وویل شول - خو د دفتر موظف اصرار او تینګار دومره زیات شو چې ګارد
مجبور شو ، امین د نشو او تماشو له خیالونو او خوبونو را بهر کاندې .
امین په خپل د د غږ د خپلی استبدادی کرکجنو پر یوه وحشیانه او
مخمورانه بڼه د تلفون غوږۍ راسمه کړه په پاسته کوچ سره دوه
واوښت - پښی یې پر مخامخ پروت میز کیښودی ؛ خوله یې سره یې په ځینو
کې داسې ژور بدلون راغی چې د یوه بې ساری وحشت او ویرې ګڼه

ولسوال له غوسې او واره. لکه مار تاو راتاو کېده. دوه ځله يې پخپلو
عسکرو د کلاشنکوف حجوري تشي کړې ، دا ځل هغه بياله کنټرول او بدن
ردوسره پر عسکرو د کلاشنکوف خوله راوګرځوله ، خو بېرته يې ژړلاس
ونيو. خپلې پولې شوې شوندې يې په غابښونو چيچلې ، يوه او بله خوا
يې بې هدفه ګرځندې اوليوني قد مونه اخيستل .

يو ځل بيا يې په شاوخوا کوروټو د دفاع امر وکړ.
خونړۍ يې بيا هم کار ونه موند - دوربين يې وغوښت چې وګوري
دباندې څه حال دی او څومره مجاهدين له کوموخواووڅه ډول وړاندې
کوي ، د دوربين سترګې ئې په رڼو ديدلو لاسونو په خپلو سرو خونکارو
سترګو سمې کړې د دوربين آينه دلمر دوروستيو وړانګو له تکوس وبرځيده
له دغه ځرکيدوسره د يو مجاهد توپک ګولۍ سيخه دده د دوربين سپر
سترګې راسمه شوه او له مغزو يې ووته . له يوې سختې چيغې سره په
ځمکه راولويد او له څولغتو وهلو سره يې ساه ووته -

مجاهدين وار په وار دولسوالۍ د ديوالونو ته نژدې کيدل د -
ولسوال له مرګ سره د کمونستانو مقاومت نور هم کمزوری شو او شيبه وروسته
دکمونستانو د تسليم تسليم چيغې پورته شوې مجاهدين پر ولسوالۍ ورننوتل او د غسې
د يوې تياره شپې په تورو ټولو ګي د کمونيزم د وحشتونو يې جلبه وکښل شو ختان د د
لاندې شوه ، او د سهار د لمر ځرک له زرينو وړانګو سره پر ولسوالۍ د اسلام
پرتمين بيرغ رپيدو.

... او ټانکونه وغورځېدل!

د ثيام پر دوهمه ورځ (د ۱۳۵۸ لمريز د جوزا - ۱۰ -) د دفاع
وزارت د سياسي تشکيلاتو د دفتر له خوا د شپې پر يوولسو بجو امين ته د
پيښې په هکله چې پلان د هغه ترنظر لاندې جوړ شوی و ، تيلفوني خبر
ورکړ شو د سياسي تشکيلاتو دفتر په ډېره وارخطايي د عاجل جريان
په نوم د امين د استوګنځي د تلفون نومره ووهله - له هغه خوا د محافظينو
د ګارد له خوا ورته بيا هم له امين سره د تلفوني تماس د نه ټينګيدو
وويل شول - خو د دفتر موظف اصرار او ټينګار دومره زيات شو چې ګارد
مجبور شو ، امين د نشو او تماشو له خيالونو او خوبونو راپورته کاندي .
امين په خپل د د غږ د خپلې استبدادي کړکېچ پر يوه وحشيانه او
مخمورانه بڼه د تلفون غوږي راسمه کړه په پاسته کوچ سپه ووه
وارپنت - پښې يې پر مخامخ پروت ميز کېښودې ؛ خولدې سر يې په شيره
کې دا سې ښورېدلون راغي چې ډېره بې ساري وحشت او ويري ګډه

استزاج یې تمثیلاوه - غزولی ښینی یې راټولې او په کوچ کې راسم شو - امین
هیڅکله هلاداسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی د هغه د وحشیانه طبیعت دخونړی
تور ژبغړانده لمبو د هغه پرتندی دوبری او شکست خولی راماتی
کړی وی .

د امین غږ تور هم د د او غوسه ناک شو - هغه یې کوله چې د تهر
دشدت له امله داسې وښیې چې تور او پیدلو ته تیارندی او نه غواړی تور د غه
وول د ماتې او ویرې سپیرې خبرې واورې . ژر یې د متقابل لوری خبره
وروی کړه او له دی خبری سره یې غوږ به په د یر زور سره پر تلفون
ور وغورځوله چې سبا به د جمهوریت چارو په وزارت کې د پیښو په هکله خبری
کوو او لازم تصمیم به نیول کیږي :

او چې مخ یې راوګرځاوه نو دخ پریړی غوښې یې داسې تکی سرې
اوښتی وی لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی اوسپنه د مړه رګونه یې
پړسیدلی وو - هغه نور د د غې شپې د نشو او تماشو نه ؤ - د عیش او
نوش کوم محفل چې هغه تن راغوښتی ؤ نا تمام پاتې شو - به مستو
ګډ ونکو نکو او نخاګرو د وضعې پر دغه ناڅاپي بدلون پوه ته پیکه او خو
خو وکتل - اوپو په بل پسې له مجلس نه ووتل ... که څه هم په حقیقت هیڅوک
پوه نشول ، خو د ومره یې ضرور وانګیرل چې څه نا وړه پیښه رامنځ ته
شوی ...

امین د اندیښنو او چرتو په سمندر کې د شپو په کومې کې دوب دوب

کیده ، خپلی هلی ځلی او هڅې په سینه لاهو ورته بربیندی - یو واړ -
یې حنونري جذبات راولنړیدل او داسې یې وپتپیله چې له یوی مخې
به بیباری کړی ، یو مخیز و ژنې ته به لاس اچوی - خو ک دي چې د هغه
د روسی ټانکو او الوتکو او ... مقابله وکړی ....

اندیښنو او وسوسو خوب ته نه پریښوده - د میز پر سر یې
د ودکا له بوتل نه یو د ک ګیلاس په سر واړاوه ، بیا یې د وحشیانه
طبیعت خونړی او بې جلبه واکمنو طغیان کرار نشو - له مغزو یې د اندیښنو
او وسوسو زولنې بیرته نه شوی ، بل ګیلاس ته یې لاس کړ - ستونی-
ستغ په کټ وغزید او سترګې یې پتی کړی .

* * * * *

سبا رستی امین د جمهوریت چارو وزارت د ستړي په ماڼ
کې حاضر ؤ ، د تالار له یو سر نه تر بله یې قدم واهه ، مؤظفین او محا-
فظین د مغشوش غیر مترقبه وضعی او حرکاتو ته هک حیران وو ، او
دیوی ډیری ناوړی پیښی اټکل یې کاوه .

امین په ډیره بې صبری د انتظار ګړی شمیرلې - ښی
لاس یې د پتلون په جیب کې اچولی ؤ او په پوره زړه تنګی یې په کین
لاس ترل شوی ګړی ته کتل - د رنګ ساعت ته (۸) تنه عسکری
صاحبمنصبان او څلور تنه ملکی خلقیان تالار ته راننوتل - امین د

(c) ketabton.com: The Digital Library

استزاج يې تمشيلاوه ـ غزولې پښې يې راټولې او په کوچ کې راسم شو ـ امين هيڅکله هم داسې حالت سره نه ؤ مخامخ شوی د هغه د وحشيانه طبيعت د خونړې تور ژبغړانده لمبو د هغه پرښندې دوبرې او ښکست خولې راماتې کړې وې .

د امين غږ نور هم د او غوسه ناک شو ـ هغه يې کوله چې د تهر دشدت له امله داسې وښيي چې نور او بېدلوته تيارندی او نه غواړي نور د هغه ورل د ماتې او ويرې سپيرې خبرې واوري . ژر يې د مقابل لورې خبره ورپرې کړه او له دې خبرې سره يې غوبرګه په ډېر زور سره پر تليفون وروغوځوله چې سبا به د ښوونې چارو په وزارت کې د پېښو په هکله خبرې کوو او لازم تصميم به نيول کيږي :

او چې مخ يې راوګرځاوه نو د ځ پريړی غوښې يې د داسې تکې سرې اوښتې وې لکه د آهنګر په کوره کې سره شوی اوسپنه د مړه رګونه يې پړسيدلې وو ـ هغه نور د د غې شپې د نشو او تماشو نه ؤ ـ د عيش او نوش کوم محفل چې هغه نن راغوښتی ؤ ناتام پاتې شو ـ په مستو ګډ ونکو نکو او نڅاګرو د وضعې پر دغه ناڅاپې بدلون يوبل ته پکه او خپ خپ وکتل ـ او يو په بل پسې له مجلس نه ووتل ... که څه هم په حقيقت هيڅوک پوه نشول ، خو دومره يې ضرور وانګيرل چې څه ناوره پېښه رامنځ ته شوې ...

امين د اندېښنو او جرتو تو په سمندر کې د شپو په کومي کې دوب دوب

کيده ، خپلې هلې ځلې او هڅې په سيند لاهو ورته بريښيدې ـ يو وار ـ يې حنونړې جذبات راولړ پړيدل او داسې يې وپتپيله چې له يوې مخې به بېباری کوي ، يو مخينه وزني ته به لاس اچوي ـ خو لکه دي چې د هغه د روسي ټانکونو الوتکو او ... مقابله وکړي ....

اندېښنو او وسوسو خوب ته نه پرېښوده ـ د ميز پر سر يې د ودکا له بوتل نه يو ډک ګيلاس په سرواړاوه ، بيا يې هم د وحشيانه طبيعت حونړې او بې جلبه واکمن طغيان کرار نشو ـ له مغزو يې د اندېښنو او وسوسو زولنې بيرته نه شوې ، بل ګيلاس ته يې لاس کړ ـ ستونې ستغ په کټ وغزيد او سترګي يې پټې کړې .

* * * * *

سبا د رستې امين د ښوونې چارو وزارت د ستوري په ماڼې کې حاضر ؤ ، د تالار له يو سرنه تر بله يې قدم واهه ، مؤظفين او محا-فظين د هغه غير مترقبه وضعې او حرکاتو ته هک حيران وو ، او ديوې ويرې ناورې پېښې انتظار يې کاوه .

امين په ويره يې صبر د انتظار ګړۍ شميرلې ـ ښې لاس يې د پتلون په جيب کې اچولی ؤ او په پوره زړه تنګۍ يې په کين لاس ترل شوی ګړۍ ته کتل ـ د رنګ ساعت ته (٨) ته عسکری صاحبمنصبان او ځلورو تنه ملکي خلقيان تالار ته رانوتل ـ امين د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځنوا پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه ونه کړه - هغوی هم خپل ځانونه داسې عیارکړي وو چې د عسکري انضباط ترڅنګ یوځود خپګان او تأثر تري څرګندېده - څېر وي دیوې غیر منتظره خواشیني څرګندونه کوله، چې حق په جانب بڼه یې نیولې وه - خو لدې سره یې داسې ښکارول له چې د پیښې ار ستونزې د مقابلې او حل لپاره د جدي او بریالي اقدام لپاره بشپړ تیاری لري، او د خپل د ننیز وار او عار د پټولو په لټه کې وو.

له معمولي او عادي پوښتنې وروسته د ستر مېز شاوخوا کیناستل - د مرکزي قواو قومندان محمد دوست چې د پلان مهمه مهره وه د امین په عادي اشاره د راپور وړاندې کولو لپاره وښوریده - د ډېرې بېړې او وارخطایۍ په حالت کې یې کاغذونه راوېستل، د کاغذونو د ترتیبولو پر وخت یې لاسونه لکه د مستۍ پالنې رېږدېدل، له ډېرې وارخطایۍ ترې د راپور پاڼې ګډې وډې شوې وې، د شرم او ویرې په فضا کې به یې پټ پټ او غلا غلا د امین خواته کتل - په سالون کې چوپه چوپتیا وه - یواځې د محمد دوست په رېږدیدلو لاسونو کې د کاغذ د کړپهار آواز پورته کېده چې د پاڼو د ترتیبولو کوښښ یې کاوه.

هغه د راپور په لوستلو پیل وکړ:

... خلکو د توپکو د ویش پر وخت د ځینو ناعاقبت اندیشه مسئولینو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بې کفایتۍ له امله او هم

لدې کبله چې د پلان په ترتیب او د هیئت په دله کې ځینې اشخاص په پټه کې له اشرارو سره مله وو پلان له ناکامۍ سره مخامخ شو - خلکو وسلې تښتولې او نږدې یو ولس زره ټوپک یې تر لاسه کړي دي - د چک پر ولسوالۍ او د دایمیرداد په علاقه دارۍ یې برید کړی د علاقه دار او ولسوال په ګډون زموږ زیات شمېر خلقي ملګري له منځه تللي - ... مفصل راپور لاتر اوسه موږ ته ندی رارسېدلی ...

امین میز په سوک ووهه وې ویل: ماته و ویلې چې د وسلې د ویش د هیئت په تاکنه کې باید ښه غور وشي.

محمد دوست: صاحب موږ څه خبر وو. د ګروال غلام دستګیر خوشبین کاله په روسیه کې تېر کړي ارکان حربي یې هلته اخیستي. موږ ځکه پرې باور او داده وو، خو اوس ابتدایي راپور داسې ښیي چې د پلان په ناکامۍ او د خلکو په پاروته او ولاړېدنه کې مغرضو اغیزمن رول لوبولی دی، امین بیا هم یو خپل سوک له میز ته پورته تېر کړ تاسټکسان داسې وښورېدل لکه چې څوک د چاله نابېره غږ سره وېرېدلي وي زیاته یې کړه: نه نه، تاسې له دقت نه کار نه دی اخیستی، سهل انګاري مو کړې انقلابي!! دید او درک مو کمزوری دی. مسئولو کسانو ته باید سخته جزا ورکړه شي. حزبي انضباط او درایت!! مو له پامه غورځولی دی...

په اورېدو نکو کې دا جرئت نه و، چې د پیښې په اړه د-

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځنوا پر خلاف هغوی ته کومه خاصه پاملرنه ونه کړه - هغوی هم خپل ځانونه داسې عیار کړي وو چې د عسکري انضباط تر څنګ یوړوند خپګان او تأثرتری څرګندیده - څیر وې دیوې غیر منتظره خواشینۍ څرګندونه کوله، چې حق په جانب بنه یې نیولی وه - خو لدې سره یې داسې ښکاره وله چې د پیښې او سترونزې د مقابلې او حل لپاره د جدې او بریالی اقدام لپاره بشپړ تیاری لری، او د خپل د ننیز ولې او عار د پټولو په لټه کې وو.

له معمولی او عادی پوښتنې وروسته د ستر میز شاوخوا کیناستل - د مرکزي قوا و قومندان محمد دوست چې د پلان مهمه مهره وه د امین په عادی اشاره د راپور وړاندې کولو لپاره وښوریده - د ډیری بیړې او وارخطایۍ په حالت کې یې کاغذونه را ویستل، د کاغذونو د ترتیبولو پر وخت یې لاسونه لکه د منې پاڼې رپیدل، له ډیرې وارخطایۍ تر د راپور پاڼې ګډې وډې شوې وې، د شرم او ویرې په فضا کې به یې پټ پټ او غلا غلا د امین خواته کتل - په سالون کې چوپه چوپتیا وه - یوازې د محمد دوست په رپیدونکو لاسونو کې د کاغذ د کړپ کړپ آواز پورته کیده چې د پاڼو د ترتیبولو کوښښ یې کاوه.

هغه د راپور په لوستلو پیل وکړ:

... خلکو د توپکو د ویښ پر وخت د ځینو ناعاقبت اندیشه مسئولینو د عجولانه اقداماتو او د ولسوال د بې کفایتۍ له امله او هم

لدې کبله چې د پلان په ترتیب او د هیئت په دله کې ځینې اشخاص په پټه کې له اشرارو سره مله وو، پلان له ناکامۍ سره مخامخ شو - خلکو وسلې تښتولې او نژدې یو ولس زره توپک یې تر لاسه کړي دي - د چک پر ولسوالۍ او د دایمیرداد په علاقه دارۍ یې برید کړی د علاقه دار او ولسوال په ګډون زموږ زیاتره خلقي ملګري له منځه تللي - ... مفصل راپور لاتر اوسه موږ ته نه دی را رسیدلی ...

امین میز په سوك ووهه وې ویل: مانه ویلي چې د وسلې د ویش د هیئت په ټاکنه کې باید ښه غور وشي.

محمد دوست: صاحب موږ څه خبر وو. د ګروال غلام دستګیر خوشبین کاله په روسیه کې تیر کړي او کاندید و یې هلته اخیستی. موږ څکه پرې باور او ډاډه وو، خو اوس ابتدایي راپور داسې ښيي چې د پلان په ناکامۍ او د خلکو په پاروته او ولاړیدنه کې هغه د اغیزمن رول لوبولی دی، امین بیا هم څپل سوك له میز ته پورته کړ تاسو داسې وښوریدل لکه چې څوك د چاله نا بېره غبرګ سره ورکړي وي زیاته یې کړه: نه نه، تاسې له دقت نه کار نه دی اخیستی، سهل انګاري مو کړې انقلابي!! دید او درك مو کمزوری دی. مسئولو کسانو ته باید سخته جزا ورکړه شي. حزبي انضباط او درایت!! مو له پامه غورځولي دي...

په اوریدو نکو کې دا جرئت نه و، چې د پیښې په اړه د

امین د خالت ته په رمزي او کنایي بڼه اشاره وکړه، له خیرو او خوړونکو سرونو یې داسې بریښېده لکه چې د پېښې مسئولیت پرې دیر دروند والی کوي - د تولو سترګې په میز کې ښخې وې ...

د ګواښونو، تهدیدونو او اخطارونو په ګډ و دار کې دروستي پریکړه داسې وشوه چې په دوو ورځو کې دننه به د کوماندو ځانګړي هوایي قوا، ځمکنۍ قوا، بالاحصار او قرغې نه ملګرو لوړ رتبه پوځي هیئت په سیمه د برید پروګرام او نقشه تیاروي - نقشه به په ځلورم ښمېر ځمکنۍ قوا کې د موظفو روسي مشاورینو له نظره تېروي - منظوري به یې واخلي او په عملیاتو به پیل وکړي - داسې دقیق او هراړخیز عملیات چې یو اشرار هم تری ژوندي پاتې نشي.

امین پریکړه یو ځل بیا د غوسې او تهدید په یوه وحشتناک انداز کې تکرار کړه او لدې سره د همدغه وحشتناک سوز په نیولو سره له ځایه پاڅېده، ناست کسان لکه فنري انسانان په ویره سره پورته ودرېدل - د تلو پروخت یې د توقع پرخلاف په نسبتاً ورو او نرمه لهجه زیاته کړه: زه تره کي صاحب ته ځم تاسې به په ویره دقیقه او مؤثره توګه خپل کار پر مخ بیایئ او ما ته به مفصل معلومات راسوئ ...

هغوی په مرور سترګو یوا ځای د ومره وزغېرګ کړه

چې دیر ښه صاحب!

* * * * *

دوه ورځې وروسته د ځمکنیو او هوایي قواوو د ګډو عملیاتو پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کې د زغرولو ټانکونو یو اوږد کتار وخوځېده، په پاڅېدو یې خپل پولادي غاښونه ښخول او د سړک زړه یې څیراوه.

هو! د کابل د ونو، بوټو پاڼې چې څو مره تازه ګرمي ځمولولي وې - له هغه نه زیات یې د استوګنو زړونه د کمونیزم ناوړین مروړلي وو - له خیرو یې دیره ژوره خزن او اندېښنو د ویک پورته کېده ...

د شین درواږي او اسماني غره لمنې بیا د یوې بلې خونړۍ فاجعې او ناتار شاهدې وې شاو خوا غرونو له بنا ره خپله غیږ تنګه رانغاړې کړې وه - او داسې یې په خپله غیږ کې نیولي ؤ لکه مور چې خپل اولاد له چا دښمن او وحشي نه پټوي، د شین پوړ کلا یو ځل بیا د وطن د آزادۍ د دښمن ځپلو ته ښینه ښینه کېده بالاحصار بیا هم دیوه بل نوي ناتار او ویاړلي مقاومت ننداره ته سترګې په لار ؤ، چې چېرته بیا کوم بل نوی "کیوناړي" راوپرځوي او کوم بل "شاشجاع" د خلکو د قهر په لمبو کې ونغاړي ...

امین د خالت ته په رمزي او کنایي بڼه اشاره وکړه، له خیرو او خوږمنو سرونو یې داسې برېښېده لکه چې د پېښې مسؤولیت یې پرې ډېر دروند والی کوي - د ټولو سترګې په میز کې ښخې وې ...

د ګواښونو، تهدیدونو او اخطارونو په ګیږ و دار کې ورو ورو پریکړه داسې وشوه چې په دوو ورځو کې دننه به د کوماندو ځانګړي نرتی هوایي قوا، زغروالې ځلورمې قوا، بالا حصار او قرغې نه یو لوړ رتبه پوځي هیئت په سیمه ډېر په پروګرام او نقشه تیاروي. نقشه به په ځلورم شمېر زغروالې قوا کې د مؤظفو روسي شاورو له نظره تېروي - منظوري به یې اخلي او په عملیاتو به پیل کوي - داسې دقیق او مراخیز عملیات چې یو اشرار هم تري ژوندي پاتې نشي.

امین پریکړه یو ځل بیا د غوسې او تهدید په یوه وحشتناک انداز کې تکرار کړه او لدې سره د همدغه ورځ جابرانه پوز په شیوګو سره له ځایه پاڅیده، ناست کسان لکه فنري انسانان په ډیره بېړه پورته وغورځېدل. د ټولو پروخت یې د توقع پرخلاف په نسبتاً ورو او نرمه لهجه زیاته کړه: زه ترکي صاحب ته ځم تاسې به په ډیره دقیقه او مؤثره توګه خپل کار پرمخ بیایئ او ما ته به مفصل معلومات راسوئ ...

هغوی په مرو سترګو یواځې دومره ورغبرګ کړه

چې ډېر ښه صاحب!

* * * * *

دوه ورځې وروسته د ځمکنیو او هوایي قواو د ګډو عملیاتو پروګرام بشپړ شو او د کابل په زړه کې د زغروالو ټانګونو یو اوږد کتار وخوځېده، په پاخه سړک یې خپل پولادي غاښونه ښخول او د سړک زړه یې شیراوه.

هو! د کابل د ونو، بوټو پاڼې چې څومره تازه ګرمې زمولولې وې - له هغه نه زیات یې د استوګنو زړونه د کمونیزم ناوړین مړاوي لي رو - له خیرو یې دیره ژور حزن او اندېښنو دوک پورته کېده ...

دشیر دروازې او اسمایي غره لمنې بیا د یوې بلې خونړۍ ناچې او ناتار شاهدې وې شاو خوا غرونو له ښاره خپله غیرتمندانه ننداره کوله - او داسې یې په خپله غیږ کې نیولی و لکه مور چې خپل اولاد له چا دښمن او وحشي نه پټوي، د شیر پور کلا یو ځل بیا د وطن د آزادۍ د دښمن ځپلو ته نینه نینه کېده بالا حصار بیا هم دیوه بل نوي ناتار او ویاړلي مقاومت ننداره ته سترګې په لار و، چې چیرته بیا کوم بل نوی "کیونارۍ" راو پېڅوي او کوم بل "شاشجاع" د خلکو د قهر په لمبو کې ونغاړي ...

زاړه ښار بیا د خپلو تیرو ویاړونو په یاد ولړ سره د یوبل «مکناتو»
د ځیګر څیرولو ته ننوي « اکبران » راوړاندي
کول ...

تنګیو ننوری هم خپل ژامی تینګولی چې څوک بل « براښدن »
تری نیم ژواندی ونه وځي ...

د زرنګار پارك غونډۍ بیا د هیواد د اسلامی نهضت د سرتیرو
د تکبیر ملکوتی آواز ته غوږ نیولی و . . - او د استعمار - کمونیزم
فساد او استبداد پرخلاف یې د مبارزې تیر پلونه دیوه نوی قیام او خوځښت
مخې ته په خپله سینه کې راتازه کول .

کابل پوهنتون بیا د اسلامی نهضت د مبارزو یادونه راسپړل
لاړو او واټونو دیوه نوی ویاړمن او بې سیاله خوځښت په مینه د هیواد
د تیرو ویاړونو او ازمینښتونو کرښې په ښبنه کولې .

په همدغه ورځ یوه زړه بوږنوونکې او دوح ځپاروونکې حالت کې
د کابل له زړه نه ، د ایمان پرتکیه د پاڅیدلي ولس د انقلابي هوډ ، اتلو
الوحماسو او ویاړونو د تکوین لپاره د تانکونو او توپونو یو اوږد کتار
خپله لاره وهله او هلته .....

... او هلته چې ﷲ اکبر نارو د تیارو زړونه څیرل

د سپوږمۍ په تته رڼا کې د ستورو له سترګکو نو سره د زړو ویاړونو
لکه دیوه بختور زیری انګازې خپرولې . د کولیو په پلوشو کې دیوه نیکمرغه
او ژغورونده سباوون ننبي ځلیدلې . او په هغه تیاره کې د مرد کیو د
رڼاکرښې د کفر او کمونیزم د تورې تروږمۍ د زړه څیرلو ته بیخي
ورته ښکاریدې .

هغه ولسوالي فتح شوې ده ، هغه دوېرې او وحشت مرکزونه
پروت ویرونکی ښه نلري . د زندان زنځیرې ماتې شویدې او وحشتونو

PROPERTY OF ACKU 5657

(c) ketabton.com: The Digital Library

زاړه ښار بیا د خپلو تیرو ویاړونو په یاد ولو سره د یوبل «مکناتن» د ځیګر خیرولو ته نوي « اکبران » راورانسدي کول ...

تنګیو موږی هم خپلې زامی تمینګولی چې څوك بل « برائیدن » نوی نیم ژواندی ونه وځي ...

د زرنګار پارك عوندی بیا د هیواد د اسلامی نهضت د سرتیرو د تکبیر ملکوتي آواز ته غوږ نیولی و . . . او د استعمار ـ کمونیزم فساد او استبداد پرخلاف یې د مبارزی تیر پلونه دیوه نوی قیام او خوځښت مخی ته په خپله سینه کې را تازه کول .

کابل پوهنتون بیاد اسلامی نهضت د مبارزو یادونه راسپړل لارو او واټونو دیوه نوی ویاړمن او بی سیاله خوځښت په مینه د هیواد د تیرو ویاړونو او ارمینتونو څرګندونه په ښه کولی .

په همدغه ورځ یوه زره بوږنوونکی او دوح ځپاروونکی حالت کې د کابل له زړه نه ، د ایمان پرتکیه د پاڅیدلی ولس د انقلابی هود ، اتلو الوحماسو او ویاړونو د تکوین لپاره د تانکونو او توپونو یو اوږد کتار خپله لار وهله او هلته .....

... او هلته چې الله اکبر نارو د تیارو زړونه څیرل

د سپوږمۍ په تته رڼا کې د ستوروو له سترګکونو سره د زړو باړونو لکه دیوه ښځنۍ زیری انګازې خپرولی ـ د کولیو په پلوشو کې دیو نیکمرغه او ژغورونده سباوون نښې ځلیدلې ـ او په هغه تیاره کې د مړه کیو د رڼا کرښې د کفر او کمونیزم د توري ترږمۍ د زړه څیرلو ته بیخې ورته ښکاریدې .

هغه ولسوالي فتح شوې ده ، هغه دویرې او وحشت مرکزونه پروت ویرووونکی بند نلري . د زندان ځنځیري ماتې شویدي او وحشتونو

PROPERTY OF ACKU 5657

(c) ketabton.com: The Digital Library

او څوونو نو څېله کړه با کړېده.

دغه سهار مرغانو دې وختي د ونو په څانګو کې د خوشالۍ د اتن نغمې پيل ته کړې وې - په دې سرود او وجد کې له يوه ښاخ نه بل ته ټوپ کړ - د دې شور او زوږ جوړ کړی و لکه چې د ټول عمر له پاره همدانن ترانې غږوي او د نرۍ غوټۍ پرانيزي.

د دغه ګهيځ سپيده چاوده بل ډول و - ډرونه او هيبتناک خوځون و او اوړا پالونکی.

نن سهار د (الله اکبر) غږ او لړزوونکی غږ داسې خوندور لګېده لکه چې د سړي په زړه او رګونو ننوځي، ويښ زړونه يې لا بيداروله - جذبې او ولولې يې نورې هم راپاروې او تونديې کولې.

د دغه سهار د لمر ځرک ځلنده او طلايي پلوشې له بل هر وخت نه بښېښنده او ورنګينې وې - د لمر ځېږې د دښمن تورو زړونو ځيږلي وې او د آزادۍ او برميال مقاومت د پيل او دوام کړنې يې انځور کړې وې.

د دغه سهار له بلخشهاره نه په خوا نيات توپونو سره پيل شو - سترګکي يو بل ته د ويلو د برخليک ازمويني د ناوليو زړونه سپړلو ته ليکه کړې وه؛ په شوندو او ژبو د خرګندولو دپاره نوې او مينه ناکې خبرې ګرځيدې.

ACKU

سيند نن مرام يون ته کاوه څکه خو ځپېږې په ډېر تېزۍ او بې صبرۍ له يو بل سره تندي جنګول.

د سيند د اړو غاړو ته دنګ دنګ چنارونه لکه وسله وال سپاهيان د دفاع او مقابلې لپاره تيار سيخ ولاړ وو.

د بريښنا د نابريکي په نهر کې کبانو د اوبو له تل نه د ننه ورځې د يادونی شنداری ته پرله پسې غوټې او هلې.

د خلکو له خبرو يو دول مينه ناک هيبت او صلابت ځليده - ليرې نه د اپرون د آبله ورځ موچي همدغه وکړي ليدل او نن مو له نظره تيرول د بريات تغيير ترې بريښېده.

پرون چې به بزګر پر اوږه بيل او کلنګ و او وچو شونډو او سپيرو مخ يې د بدې ورځې تصوير وړاندې کاوه، نن يې پر اوږه يوه توره بېږي د ايماني برتم او ځواک شنداره ښنيله او له شيرې يې له يوه اوږده غموونکي انتظار وروسته د يوه فاتح وصال وړانګې ځليدې.

نره ورونکي شنداره وه - پارونکي شنداره او مينه ماتوونکې. زړونه باغ باغ وو او بدنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کې نه ځايېدل تا به ويل په کاشناتو کې له يوې مخې ساه او روح پوکلی شوی - له هرې تيږې هر کمر - هرې ځانګې او هرې پاڼې د آزادۍ او خوځښت ترانې زمزمه کيدې او چې د سيند د څپو آواز ته د زړکو له غاړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

او څوړو تر خپله کنډوالي کړېده.

دغه سهار مرغان ډېر وختي د ونو په څانګو کې د خوشالۍ
د اتڼ نغمې پيل کړې وې - په ډېر سرور او وجد يې له يوه ښاخ
نه بل ته ټوپ کړ - داسې ښکارېده لکه چې د تول
عمر له پاره همدا نن ترانې غږوي او د زړه غوټۍ پرانيزي.

د دغه ګهيځ سپېده چاوده بل ډول وه - درونده او هيبتناک.
خو خوندوره او اروا پالونکې.

نن سهار د (الله اکبر) غږ او لړزوونکی غږ داسې
خوندور لګېده لکه چې د سړي په زړه او رګونو ننوځي ، ويښ
زړونه يې لا بيداروله - جذبې او ولولې يې نورې هم راپاروله او تونده کولې.

د هغه سهار د لمر ځرک ځلنده او طلايي پلوشې له بل هر
وخت نه برېښنده او ورځنۍ وې - د لمر ځرک د دښمن تور زړونه
ځپلي وو او د آزادۍ او بريالي مقاومت د پيل او دوام ګڼنې
يې اخوړ کړې وې.

دغه سهار له بل سهار نه په خورا زيات توپير سره پيل
شو - سترګو يې بل ته د ويلو د ځرک اننوځي د ناولي زړونه
سپرلو ته ليکه کړې وه ؛ په شوندو او ژبو د څرګندولو ډېرې نوې
او مينه ناکې خبرې کړيدې.

ACKU

سيند نن ارام يون نه کاوه ځکه څپو څپې په ډېر تيزۍ او بې صبرۍ
له يو بل سره تندي جنګول.

د سيند د اړو غاړو ته دنګ دنګ چنارونه لکه وسله وال
سپاهيان د دفاع او مقابلې لپاره تيار سيخ ولاړ وو.

د برېښنا د نابريکي په نهر کې کبانو داوبو له تل نه د نن
ورځې د يادوني ننداري ته پرله پسې غوټې او وهلې.

د خلکو له خبرو يو ډول مينه ناک هيبت او وصلا بيت
ځليده - ليرې نه د اپرون و آبله ورځ موچي همدغه وکړي ليدل
او نن مو له نظره تېرول د ېر زيات تغيير تر برېښېده.

پروني چې يوه بزګر پر اوږه بيل او کلنګ و او وچو شونډو
او سپېره مخ يې د بدي ورځې تصوير وړاندې کاوه ، نن يې پر اوږه
يوه توره بړې د ايماني پرتم او ځواک ننداره ښيېدله او له شيرې يې له
يو اوږده غمونکي انتظار وروسته د يوه فاتح وصال وړانګې
ځليدې.

نه ورونکي ننداره وه - پاروونکي ننداره او مينه ناتوونکې.
نږونه باغ باغ وو او بدنونه له خوښۍ او ولولو په جامو کې نه ځايېدل
تابه ويل په کاشنانو کې له يوې مخې ساه او روح پوکلی شوی - له هرې
تيرې هر کمر - هرې ځانګې او هرې پاڼې د آزادۍ او خوځښت
ترانې زمزمه کيدې او چې د سيند د څپو آواز به د زړکو له غاړو

او د کوم مجاهد د خونبهء لړ شلیک سره غبرګې شوې نو د غوږې د خونړي ړکود تا د یوه یو نیم کال په نړه پروت ژنګ یې له یوې مخې لیرې کاوه .

مجاهدینو په نیول شویو موترو نو کې د سیمې یوې او بلې برخې ته د وکړو د داد له پاره د تکبیر له ملکوتي او کفر ځپوونکو نارو سره داسې یو هیجان جوړ کړی و ، چې سړي فکر کاوه ځمکه - غرونه او کمرونه لړزیږي او خوځیږي .

د مجاهدینو له سترګو نه د امیدونو - خوښیو - تحرک او نشاط ډیوه د روند امتزاج ورانګې ځلیدې - له سترګو مینه - له زړونو امیدونه او ارزونه او له متو قوت او مهابت ورېده .

مجاهدین په خپل ایماني او روحي ځواک او بیا وړتیا ویاړېدل او د خپلو سوبو او برلاسیو په هنداره کې یې د یوه ملي غروره لارې پرنښه کولې .

د مجاهدینو مشران د سیمې د امنیت او کنټرول له پاره راغونډ وو تا به ویل جامې یې په وسپنو پټې دي - ټوپک به یې په ژنګون ایښی و او له کارتوسو ډک کتارونو یې دلمر له وړانګو سره بریښنا ایښوه شغلې شیندلې ، حېرونې د ایماني پړتم او عظمت نمایندګي کوله - د تیرو یادونو زاړه او کل پلوته یې را تازه کول - د تیر ویاړمن تاریخ تلپاتنه ویاړونه یې را سپړل او د خپل ولس د توري او سرلوړۍ د ننګ

د ننګ شلې یې و دانول .

د تهرمانانو شملې پورته وې - د ننګ څادرونه خواره وو د پت پټکي په سرونو ول ول پراته وو - او له عقابي سره سترګو یې د یوه زړور او شاهیني لید جولان بریښیده تا به ویل چې په اوسني کې د محمد جان خان روح غوښتلی هغه راژوندی شوی او د ازادۍ د قافلې په مخکې د خپلو وینو ډیوې بلوي . دلته مشران په خپلو کې سره جرګه وو - په پوره داد او باور یې د پېښو په هکله د یو بل خبرې او نظریات اورېدل او د خپل اسلامي بصیرت ، ولسي تجربو او پوهې په رڼا کې یې غوڅې پریکړې او څرګندونې وړاندې کولې .

دوه ، درې ګروپونه په بېلا بېلو برخو کې د تنبتېدلو خلقیانو او جاسوسانو په لټه کې وو - یو یې له کاه دانې نه راایستلی - بل به یې د وچې رشقې د دلیو له منځه راولاړ کړی و ، دغه دریم یې له کلاشینکوف سره د تیښتې پروخت نیولی و - او همدا رنګه نور یې هم یو یو له پټو ځایونو راروان کړي وو .

مشران ناست وو - لږ اخوا ورته وسله وال سړي تیار ېدلي ولاړ وو او په انقلابي وېښتابه سمبال . - او د جهادي بیدارۍ او لید په روحیه ځلاکمن .

مشرانو د یو بل خبرې واورېدې ، سلا مشورې یې سره وکړې او په ګډه یې لومړني تدابیر ونیول او د اسلامي انقلابي شورا تشکیل اعلان کړ :

او د کوم مجاهد د خوښۍ له شلېک سره غبرګې شوې نو د غوږې

دخوړېدو تا دیوه یونیم کال په نره پروت زنګ یې له یوې مخې

لیرې کاوه .

مجاهدینو په نیول شویو موټرو کې د سیمې یوې او بلې

برخې ته د وسلو د ډلو له پاره د تکبیر له ملکوتي او کفر ځپوونکو

ناړو سره داسې یو هیجان جوړ کړی و ، چې سړي فکر کاوه

ځمکه - غرونه او کمرونه لړزېږي او خوځېږي .

د مجاهدینو له سترګو نه د امیدونو - خوښیو - تحرك

او نشاط ډېر درونږ امتزاج (ورا اخیستل) ځلیده . له سترګو مینه - له زړونو امیدونه

او لړزونه او له متو قوت او مهابت ورېده .

مجاهدین په خپل ایماني او روحي ځواك او پیاوړتیا

ویاړېدل او د خپلو سوبو او برلاسیو په هنداره کې یې دیوه ملي غروره

لارې پر نښه کولې .

د مجاهدینو مشران د سیمې د امنیت او کنترول له پاره

راغونډ شوي تا به ویل جامې یې په وسپنو پټې دي - ټوپک به یې پر

ږنګون ایښی و او له کارتوسو ډك کتاروونو یې د لمر له وړانګو سره

یو ښیښناییزه شغلې شیندلې ، حیرونې د ایماني پرتم او عظمت ځلانده ګي

کوله - د تیرو یادونو زاړه او ګل پلوته یې را تازه کول - د تیر ویاړمن تاریخ

تلپاتنه ویاړونه یې را سپړل او د خپل ولس د توري او سرلوړۍ د ننګ

د ننګ ځلې یې ودانول .

د تهرمانانه شملې پورته وې - د ننګ څادرونه خواره وو

د پټ پټکي په سرونو ول ول پراته وو - او له عقابي سرو سترګو

یې د یوه ژور او شاهیني لید جولان برېښیده تا به ویل (چې په هر سوي کې د محمد جان خان)

روح غوړېدلی، هغه راژوندی شوی او د ازادۍ د قافلې په مخ کې د خپلو وینو ډیوې بلوي.

دلته مشران په خپلو کې سره جرګه وو - په پوره داد او باور

یې د پېښو په هکله د یو بل خبرې او نظریات اورېدل او د خپل اسلامي

بصیرت ، ولسي تجربو او پوهې په رڼا کې یې غوڅې پرېکړې او حل کوونکې

وړاندې کولې .

دوه ، درې ګروپونه په بېلا بېلو برخو کې د تنبتېدلو

خلقیانو او جاسوسانو په لټه کې وو - یو یې له کاه داني نه راایستلی - بل

به یې د وچې رښتې د دلیو له منځه راولاړ کړی و ، هغه درېیم یې له

کلاشینکوف سره د تیښتې پر وخت نیولی و - او همدا رنګه نور یې هم

یو یو له پټو ځایونو را روان کړي وو .

مشران ناست وو - لږ اخوا ورته وسله وال سړي تیار ځي

ولاړ وو او په انقلابي وېښتابه سمبال . - او د جهادي بیدارۍ او

لید په روحیه ځلاکمن .

مشرانو د یو بل خبرې واورېدې ، سلا مشورې یې سره

وکړې او په ګډه یې لومړني تدابیر و نیول او د اسلامي انقلابي

شورا تشکیل اعلان کړ :

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر .

محمد منیر اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستیال .

ډګروال ارکانحرب غلام دستګیر نظامي قوماندان .

حاجي محمد امان - ملک امیرخان - ملک خانصاحب - ملک غلام حید ر

او . . . . د غبرګوپه ټوک ـــــــــــــ به

پـــــــــــــــه د غه اسلامي او انقلابي شورا کې راغونډ او د سیمې او مجاهدینو قیادت ورته سپارل شو .

که ووایم چې د یوه مقتدر حکومت بنسټ یې کیښود مبالغه به نه وي .

قضایي څانګه - د امنیت څانګه - د وعظ او تبلیغ له پاره د علماوو څانګه او د غسې د نورو څانګو هستې کیښودل شوې .

د غلته سړي ته تابیري چې د رلس له منځه را ولاړ شوی قوت

کولی شي د د ېرو مشهورو سیاست پوهانو - او هغو کسانو نه چې په سیاست او سیاسي مانورو کې یې د ېرې خولې بهولي وي بوبیالي وخېژي او بریمن . او داسې کړنې وکاړي او په نښه کړي چې د د ېرو سیاسیونو د عمرونو هلې ځلې نشي ورپسې رسیدای . په رښتیا هم چې « ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیار دي اود حالاتو په نبض پوه . »

هلته د عصر د مډرنې تکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشه مستو او د جهاني سیاست د ډیپلوماسۍ متخصصین ، د کې جي بي د شیطنت او سیاسي تزویر په بټۍ کې پخو شوو کارپوهانو جنرالانو سیاسیونو او ډیپلوماتانو د خپلې غلامانه بقا او د خپل مستکبر بادار په لاربنوونه د ولسونو له منځه وړلو او د خپل ناروا تسلط د دوام په خاطر د کمپیوټر د عصر په سیورې کې پلانونه جوړول

او دلته یو بېوزلي - ځپل شوي - او اسکېرلي ولس او مشرانو یې د خپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼا کې د حق د دښمنانو د لا پوخالي اوبري د لارو یوون کاوه

هلته د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په خمار کې د منظم عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیک - ستراتیژۍ او فن ماهران لګیا وو .

او دلته په ولسي جامو کې د خادرو او د رانه پټکي او لوړې شملې خاوندان .

هلته ټانک و - برق او اور .

دلته ایمان ، جذبه او احساس .

د خلقیانو او جاسوسانو بندیان یو یو راوستل شول پوښتنې او څېړنې ترې وشوې او هر یوه ته د هغه د ګناه مطابق جزا ګانې وټاکل شوې .

(c) ketabton.com: The Digital Library

عبدالکبیر د اسلامي انقلابي شورا مشر .

محمد منیر اخندزاده د اسلامي انقلابي شورا مرستیال .

جګروال ارکانحرب غلام دستګیر نظامي قوماندان .

حاجي محمد امان - ملک امیرخان - ملک خانصاحب - ملک غلام حید ر

او . . . . دغرو په توکـــــــــــــــــــبه

پـــــد غه اسلامي او انقلابي شورا کې راغونډ او دسیمې او مجاهدینو

قیادت ورتسپارل شو .

که ووایم چې د یوه مقتدر حکومت بنسټ یې کېښود مبالغه

به نه وي .

قضايي څانګه - د امنیت څانګه - د وعظ او تبلیغ له پاره د

علماو څانګه او د غسې د نورو څانګو هستې کېښودل شوې .

د غلته سري ته تابیري چې د ولس له منځه راولاړې شوې قوت

کولی شي د ډېرو مشهورو سیاست پوهانو - او هغو کسانو نه چې په

سیاست او سیاسي مانورو کې یې ډېرې خولې بهولې وي بوسیالي

وخېژي او بریمن . او داسي کړنې وکاري او په نبنه کړي چې د ډېرو

سیاسیونو د عمرونو هلې ځلې نشي ورسیې رسیدای . په رښتیا

همچې « ملتونه له سیاستمدارانو نه هوښیار دي اود حالاتو

په نبض پوه .»

هلته د عصر د مډرني تکنالوژۍ او عصري تخنیک په نشه

مستواو د جهاني سیاست د د پلوماسي متخصصین ، د کې جي بي

د شیطنت او سیاسي تزویر په بټۍ کې پخو شوو کارپوهانو جنرالانو

سیاسیونو او دیپلوماتانو دخپلې غلامانه بقا او د خپل مستکبر بادار په

لاربنوونه د ولسونو د له منځه وړلو او د خپل ناروا تسلط د دوام په خاطر

د کمپیوټر د عصر په سیوري کې پلانونه جوړول

او دلته یو بېوزلي - ځپل شوي - او اسکېرلي ولس او مشرانو

یې د خپل ایماني بصیرت او ولسي تجربې او اسلامي پوهې په رڼا کې

د حق د ستګرونو د لا پوځالي اوبري د لاري یون کاوه

هلته د ټانک - توپ - او بمونو د قوت په څمار کې د منظم

عسکري انضباط - یونیفورم - لباس - تاکتیک - ستراتیژۍ او فن

ماهران لګیا وو .

او دلته په ولسي جامو کې د خادن او درانه پټکي او لوړې شملې

خاوندان .

هلته ټانک ؤ - برق او اور .

دلته ایمان ، جذبه او احساس .

د خلقیانو او جاسوسانو بندیان یو یو راوستل شول پوښتنې

او ګروېږني ترې وشوې او هر یوه ته د هغه د ګناه مطابق جزاګانې

وټاکل شوې .

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مجاهدینو کروپونه دېګې د دفاع او ساتنې لپاره غوره کړی شول - د ایماني ولولو او انتقامي جذبو په تو پان کې د تکبیر د اروا پالونکو نارو په پیلامه وخوځېدل - د لارې په اوږدو کې د خلکو له خوا د زنده باد او تکبیر په نارو بدرګه کېدل - د کلو ماشومانو به ورپسې د تکبیر نارې غبرګې کړې - سپین سرو ښځو به ځای پر ځای د شکران او دعاګانو په نشارولو پالل - بوډاګانو به د تشجیع او حمیت په درنو کلماتو ستایل .

دغو کروپونو د سیمې د ساتنې په لارکې د سنګرونو د جوړولو له پاره لازم ځایونه او ستراتیژیکي برخې لټولې او د سنګر نیولو کوښښ یې په ښه کولې .

د هیواد هره برخه او هره کته د افغانانو له پاره طبیعي سنګر دی - کرنګونه د دښمن د ځپلو کندې دي - هر کمس یو پوخ سنګری او هره تیږه یو نه ښه یدونکی مورچل - هره تره د غلیم د وینو تږې ده او خوره د دښمنو د کسکریو د رغړېدو لیوال - خو مره زړه ورونکی او ښه - نوونکی منظر دی چې د ایماني جذبو او ولولو ننداره د خدای د سرتېرو بندګانو له څېرو وبرېښي - له زړونو د ایمان د عشق او شور هنګامې پورته شي - له سترګو یې د پیاوړتوب او ځواک دولت سره سک کړی - له سترګو یې د ایماني پرتم بریښنا وبرقیږي د فکر په ساحه کې یې پراخې د خدای (ج) په لارکې د قربانۍ تلوسه ولړزېږي او په مغزو

کې یې د جهاد کفر ځپونکی او آزادی ښونکی روح راوپارېږي او په حرکت یې راولي - نور ژوند او مرګ دواړه ورته یوه معنا غوره کړي په دغه لارکې مرګ هم د ژوند مفهوم او دوهم نوم وګڼي - ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی .

او څومره هیښونکی دی هغه منظر چې پنځه لس د دښمن پروسپیزو
او برجودو بارکونو او پخو تأسیساتو وړوخېژي - د کولیو باران او د اورلمبې د لمخی ناوبولي او د خپلې تورې د عظمت توغ اوچت کړي او وې رپوي - څومره د ادمنده هغه صحنې چې یو ولس - یو بېوزلی ولس یو بې اسرې ولس دیوه داسې په ځان مغرور او له مادي اړخه ځواکمن طاقت پروړاندې وسله راپورته کا ؛ چې تر شاېې د نړۍ دیر ستراوډېر لوی شیطاني او استعماري قدرت ولاړ دی - خو د غه مستضعف ولس راولاړ شي - یون پیل کړي - د خوځښت لاړ خپله کړي - ودانګي - غورځنګونه شروکړي - فتح او سوبه یې په برخه شي - حماسې وزېږوي - کارنامې رامنځ ته کړي په نړۍ کې پر استکبار د استضعاف د برې او پر مستکبرینو د مستضعفینو د برلاسي ژوندۍ بېلګه وځلوي او سپېڅلو نړۍ کې تاریخ جوړونکی دوران رهبري کړي .

ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي او سرلوړی ژوند ګڼي - هغه ته ژوند او مرګ یوه معنا لري - د حق په لارکې مرګ د ژوند دوهم نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقیده ده او جهاد .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مجاهدینو کروپونه د سیمې د دفاع او ساتنې لپاره غوره کړی
شول - د ایماني ولولو او انتقامي جذبو په تو پانو د تکبیر د اوازو لونکو
نارو په پیلامه وخوځیدل - د لارې په اوږدو کې د خلکو له خوا د زنده باد
او تکبیر په نارو بدرګه کیدل - د کلو ماشومانو به وریپسې د تکبیر نارې
غبرګې کړې - سپین ږیرو بنځو به ځای پر ځای د شکران او دعاګانو
په نشارولو پالل - بوډاګانو به د تشجیع او حمیت په ډرنو کلماتو
ستایل .

دغو کروپونو د سیمې د ساتنې په لارکې د سنګرونو جوړولو
له پاره لازم ځایونه او ستراتیژیکي برخې لټولې او د سنګر نیولو کوښښ یې
په نښه کولې .

د هیواد هر بر او هره کته د افغانانو له پاره طبیعي سنګر
دی - کرنګونه د دښمن د ځپلو کندې دي - هر کمر یو پوخ سنګر دی
او هره تیږه یو نه ښریدونکی مورچل - هره تره د غلیم د وینو تږې ده او هر
خوږ د دښمنو د کمکو د رغریدو لیوال. څومره زړه وړونکی او بون-
نونکی منظر دی چې د ایماني جذبو او ولولو ننداره د خدای د سرتیرو
بندګانو له څیرو وبریښي - له زړونو د ایمان د عشق او شور هنګامې
پورته شي - له سترګو یې د پیاوړتوب او ځواک دولت [illegible] کړي -
له سترګو یې د ایماني پرتم بریښنا وپرقیږي د فکر په ساحه کې
یې یرغل د خدای (ج) په لارکې د قربانۍ تلوسه ولړزیږي او په مغزو

کې یې د جهاد کفرځپونکی او آزادي بښونکی روح راپاریږي او په
حرکت یې راولي - نو ژوند او مرګ دواړه ورته یوه معنا غوره کړي
په دغه لارکې مرګ هم د ژوند مفهوم او دوام نوموکیږي - ځکه شهادت
د ولسونو ژوند دی .

او څومره هیښونکی دی هغه منظر چې پنځلس د دښمن
پروسپیزو
او پر جوړو بارکونو او پخو تأسیساتو پروخیژي - د کولیو باران او
د اورلمبو ترمنځ [illegible] او د خپلې توري د عظمت توغ اوچت کړي او
وبه ډیوي - څومره د ادمنده هغه صحنې چې یو ولس - یو بیوزلی ولس
یو بې وسه ولس د یوه داسې پرځان مغرور او له مادي اخه ځواکمن
طاقت پر وړاندې وسله راپورته کا چې تر شایي د نړۍ دیر ستر او
لوی شیطاني اقتدرت ولاړ دی - خو دغه مستضعف ولس راولاړ شي - یون
پیل کړي - د خوځښت لارخپله کړي - ودانګي - غورځنګونه شروع کړي -
فتح او سوبې په برخه شي - حماسې وزیږوي - کارنامې رامنځ ته کړي
به نړۍ کې پر استکبار د استضعاف د برې او پر مستکبرینو د مستضعفینو
د برلاسي ژوندی بیلګې وځلوي او په ټوله نړۍ کې تاریخ جوړونکی دوران رهبري کړي.
ځکه شهادت د ولسونو ژوند دی - او مسلمان شهادت ابدي
او سرلوړی ژوند ګڼي، هغه ته ژوند او مرګ یوه معنا لري - د حق په لارکې
مرګ د ژوند دوهم نوم بولي ځکه چې د مسلمان ژوند عقیده دی او
جهاد .

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او يو ځل بيا ترتوپان وړاندي
چوپتيا خوره شوه !

د هليکوپترونو په بدرګه تانکونو په ډېره تېزۍ پر ځپاخه سرک خپلې پولادي زنځيري څرخولې . د مخابرې د ماشين موظف په ډېر اضطراب او هيجاني حالت کې له مرکز څخه د شفرونو په ژبه خبرې کولې ؛ پس تندي يې د حالاتو د مقابلې هيبت د خولو کوچنۍ ورېچې ليکې ايستلې وې چې د ډېرو په څېر وکې يې لارې جوړولې .

د زغره والو شوبلو عسکر د مقابلې ويرې له بل هر خيال او سوچ نه بېغمه کړي وو . د مغزو مغزو په دايره کې د توپك د ډزو او د ګولۍ د لمبو کرښو يکنواخته او ستومانوونکي زلزله جوړه کړې وه .

د يوه مجاهد د غټ پټکي ، د کارتوسو د کمربند او د ټوپك خونړۍ شپېلۍ په هغه خپل ځيګرته ځپرمه ليدله - او پر ماشه ايښي ګوتې په هره لحظه د هغه د زړه مزي راسستول ، د ډېرو خوب احساس او ډوره ، کړونو يې خولي لکه د زهرو ترخې کړې وې .

د توپ د وېرې او سپېرې د بنتي د دوه لاپې پرسر چې پخوا به لمه غمو يکړنګ پوښلي وه او د شمال له ورموسو به د غمو ځني لکه ديوه مستانه اتڼ چې يوه بله خوا څرخيدلې خو ترخلقي وحشت وروسته دا د بنته تر اوسه شاپه پرته ده .

دلته د تانکونو او توپونو اېند کتار پنډ شو او هليکوپترونو پرې د پاسه وزرونه وغوړول .

اوس نو د مقابلې ميدان راښودي و - پل په پل د يوې خونړۍ جګړې مرکونې ننداره تر سترګو کېده .

اوس نو ښايېده چې د تانکونو او الوتکو تر اوړلاندې هر څه نينه شوې وای - هغوی بايد خپلې وسلې راټولې کړې او ولسوالۍ يې پرېښه نعاله کړې وای د خپلو وژل شوو کمونستي ملګرو په بدل کې يې ډېر سرونه د تانکونو په ښوولکي رغړولي وای .

دلته يو ځل بيا لوړ رتبه صاحب منصبانو نظامي ميټنګ جوړ کړ - څوځو ته يې د سيمې نقشې وغوړېدې - څو ځايونه په ګوته کړای شول . دوه درې ځايونه نورهم په نښه شول - يو ځل بيا هر څه له سره وکتل شول

... او يو ځل بيا تر توپان ورانډې
چوپتيا خوره شوه !

د هليکوپټرونو په بدرګه ټانکونو په ډېره تيزۍ پر ټاخه سرک خپلې پولادي ځانې ښخولې . د مخابرې د ماشين موظف په ډېر اضطراب او هيجاني حالت کې له مرکز سره د شفرونو په ژبه خبرې کولې ، پس تندي يې د حالاتو د مقابلې هيبت د خولو کړېدونې ليکې ايستلې وې چې د ورو په خيروکې يې لارې جوړولې .

د زغره والو شوبلو عسکر د مقابلې ويرې له بل هر خيال او سوچ نه بېغمه کړي وو . د مغو د مغزو په دايره کې د توپک د ډز او د ګولو د لمبو کړښو يکنواخته او ستومانوونکې زلزله جوړه کړې وه .

د يوه مجاهد د غټ پټکي ، د کارتوسو ډک کمربند او د ټوپک خونړي شپيلۍ به هغه خپل ځيګرته ښېرمه ليدله - او پر ماشه ايښې ګوتې يې هره لحظه د هغه د زړه مزي راسستول ، د ډز د خوب احساس او ډورو ، کړدونو يې خولې لکه د زهرو ترخې کړې وې .

د توپ د وېرې او سپيرې د ښتې د دوه لارې پر سر چې پخوا به لمه غمو يکرنګ پوښلې وه او د شمال له وږمو سره به ږغمو ښې لکه ديوه مستانه اتڼ چې يوه بله خوا خوځيدې خوتر خلقي وحشت ورو سته دا ډښته تر اوسه شاړه پرته ده .

دلته د ټانکونو او توپونو اربند کتار پنډ شو او هليکوپټرو پرې د پاسه وزرونه وغوړول .

اوس نو د مقابلې ميدان رانو دې وو - پل په پل د يوې خونړۍ جګړې مرکونې ننداره تر سترګو ستر کوکيده .

اوس نو ښايېدله چې د ټانکونو او الوتکو تراو ر لاندې هر څه نينه شوي واى - هغوى بايد خپلې وسلې راټولې کړې او ولسوالي يې بېرته نعاله کړې واى د خپلو وژل شوو کمونستي ملګرو په بدل کې يې ډېر سرونه د ټانکونو په پښو کې رغړولي واى .

دلته يو ځل بيا لوړ رتبه صاحبمنصبانو نظامي ميټنګ جوړ کړ - مخونو ته يې د سيمې نقشې وغوړېدې - څو ځايونه په ګوته کړاى شول دوه درې ځايونه نور هم په نښه شول - يو ځل بيا هر څه له سره وکتل شول

د هرڅېنجاج راخیستل شو- د مخابرو غږونه بیا پوره شول ، د خیرت راپورونه تبادله شول ، د ورانډې تګ خبر تېرشو او د تیارۍ او حرکت وروستې اطلاع ورکړه شوه .

هلیکوپټرو له پاخه سړک نه د خام سړک لوری ونیو- ټانکونو هم له خام سړک نه د دوړو بړبوکي راپورته او پر ونږي پیل وکړ ، ګرده لاري یوې او بلې خواته وزې کوله - د صاحب منصبانو پرځوړندو بریتونو د تورو دوړو پردې یو پر بل پسې غوړېدې او د خولو لیکو پرې له یوې او بلې خوا لکه ورسره نقشې لیکي ایستلې   داسې لکه چې پرڅېرو یې د سیمې د نقشې کرښې کښل شوې وي او یاپې د دوی د رسوایۍ او ماتې لارې په نښه کړې وي

د پولادو اوو ېنو مقابله پیل شوه د ایمان او اوسپنې د غره ونښته .

ګولۍ وچلیدې - ټانکونه وغورېدل - الوتکې وغرمبیدې او اورونه ولوریدل .

د یوې خوا وسله یوازې توپک وُ او د بلې خوا درانه اتومات توپونه ټانکونه ، بمونه ، الوتکې او ...

جنګ ونښت او بنه تود روان وُ ، مجاهدینو د کمروشاته سنګرونه نیولي وُ ، په ډېر احتیاط او باورپې ډزې کولې ، داسې چې کارتوس یې باید بېځایه ونه لګیږي - دوم دقت به یې کاوه او داسې ځای به یې

کوت لکه چې په ګولۍ یې زړه نه کیږي - ځکه له هریوه سره یوازې دوه سوه ګولۍ وې او اوس یې له یوه مجهز او ترغاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه وه .

کوم کارتوس به یې چې په نښه سم ونه لګیده د زړه قفس به یې داسې تنګ شو چې زړه به یې ورسره سم وبریښیده .

د کلاشنکوفونو د ضربه ډزو په نه شلیدونکې تسلسل کې به د مجاهدینو د برې تښار داسې انګازه خوروله لکه چې د کلاشنکوف ټولې مرمۍ یې په شا شړلي وي .

* * *

درې ورځې کېدې چې د سیمې د شاوخوا استوګنو بوډا ګانو- ماشومانو او تورسرو کړې ورځ په غروکې تېروله - سهار به چې لا لمر ختلی نه وه وهلې نو د غرونو خواته به د ورو او تورسرو بیوه ستوره لیکه خوځېده .

تو اچې کلي ته راورسیده نو لوړی یې د « بمبۍ » په کلي کې د حاجي محمدمنیر اخندزاده د کلا پرخوا ټانکونه راوګرځول - له کلا بېګا ټول کسان وتلي وو - خو هغوی یوازې خپل سرونه ایستلي وو کورونه ټول ډک پاته وو - تر دې چې په تنارو کې د خوراک دیګونه او کټوی هم سلامتي اینبې وې .

د هغوی جاج واخیستل شو - د غلاوو غوبونه بیا پوره شول، د خیرت راپورونه تبادله شول، د وړاندې تګ خبرتیا شو او د تیارۍ او حرکت وروستنی اطلاع ورکړه شوه .

هلیکوپټرو له پاخه سړك نه د خام سړك لوري ونیو - ټانکونو هم له خام سړك نه د دوړو بربوکي راپورته او په ډزو پیل وکړ، ګرده لاري یو پر او بل خواته وزې کولې - د صاحب منصبانو پرځوندو بریتونو د تورو دوړو پردې پرېوتې ... او د خولو لیکو بېرې له یوې او بلې خوا لګه ورسره نقشې لیکې ایستلې داسې لکه چې پرځپرو پې د سیمې د نقشې کرښې کښل شوې وي او یا یې د دوی د رسوایۍ او ماتې لارې په نښه کړې وي

د پولادو او وینو مقابله پیل شوه . د ایمان او اوسپنې وغړه ونښته .

ګولۍ وچلیدې - ټانکونه وغورېدل - الوتکې وغرمبېدې او اوروونه ووریدل .

د یوې خوا وسله یوازې توپک و او د بلې خوا درانه اتومات توپونه ټانکونه، بمونه، الوتکې او ...

جنګ ونښت او بیا تود روان و، مجاهدینو د کمرو شاته سنګرونه نیولي و، په ډیر احتیاط او باوري ډزې کولې، داسې چې کارتوس یې باید بېځایه ونه لګیږي - دوهم دقت به یې کاوه او داسې ځای به یې

کوت لکه چې په ګولیو یې نره نه لګیږي - ځکه له هر یوه سره یوازې دوه سوه ګولۍ او اوس یې له یوه مجهز او ترغاښو پورې مسلح پوځ سره مقابله روانه وه .

کوم کارتوس به یې چې په نښه سم ونه لګیده د زړه تفس به یې داسې تنګ شو چې زړه به یې ورسره سم وبریښیده .

د کلاشنکوفونو د ضربه ډزو په نه شلیدونکي تسلسل کې به د مجاهدینو د برېي تښار داسې انګازه خوروله لکه چې د کلاشنکوف تولې مرمۍ یې په شا شړلې وي .

* * *

د برې ورځې کېدې چې د سیمې د شاوخوا استوګنو بوډا ګانو - ماشومانو او تورسرو کړې ورځ په غرونو کې تېروله - سهار به چې لا لمرخېره نه وه وهلې نو د غرونو خواته به د وړو او تورسرو بیوه ستوره لیکه خوځېده .

تر اوچې کلې نه راورسیده تولوړې یې د « بمبئ » په کلي کې د حاجي محمد منیر اخندزاده د کلا پرخوا ټانکونه راوګرځول - له کلا بېګا نتول کسان وتلې وو - خو هغوی یوازې خپل سرونه ایستلي وو کورونه تول ولاړ پاته وو - تر دې چې په تنارو کې د خوراك د یګونه او کټوی هم سلامتي اینبې وې .

(c) ketabton.com: The Digital Library

خلقي صاحبمنصبان او عسکر د لارې په اوږدو کې د مجاهدينو مقابلې او بريدونو له اخ او توخ نه غورځولې وو. د عسکرو مړي خو زياتره ترې پاته وو خو د ټوپلو زخميانو يې نو ورهم پر اعصابو ټېرې چړې نيستې.

کلي ته په رارسيدو تانکونو د کلا خواته وګرځوله خلقيان په يوه ساختګي ناتمانه اندان پر کلاوو ننوتل لکه وحشي ځناور په يوه او بل کوټه ورايله شول، ګرانبيه څيزونه يې په خورا وحشت راايستل او موټرونو ته يې اچول - او دغسې يې د کلا ستري دروازې ته دينا ميټ کېښودل او اور يې ورته کړ - کلا يې وسوځوله.

له نورو کورونو يې هم د ډېر څيزونه ولوټل حتی د بېوزله کورنيو ديوې غوا ژيړ غوړي يې هم ور پسې بېښودل.

د خلکو دتيار په ترڅ کې چې کوم خلقيان وژل شوي وو په ډېر وحشت د معوی د غج اخيستلو له پاره بېګناه وګړو ته لاس واچول شو - د ډېر کسان ژوندي ونيول شول چې بيا يې هيڅ درک ونه لګيد.

له کورونو چې تېر سرې - او ما شومان غرونو ته ختلي وو دلته دلته کورونو ته ترې پاته وو، کوم يوه يې چې څه وخت ميندلی و او خپل قيمتي څيزونه يې ښخ کړي چې صفر په خوروځو کې تول خراب او له منځه تللي وو.

ښاروي په شپو شپو په اخوروونو نهس ولاړ وو د تو پوستي او ټانکونو له ډزو. ژوبه هم پرې شلولي وه او يو بل ځای ته تبديل خو روسته چې له ډزو او جګړو سره اموخته شول بيا به ډېرو سختو

ډزو او بمباريو پر وخت هم پر اخور کړار ولاړ وو.

عسکري قوا د چټک په هوتل کې ځای پرځای شوه - مجاهدين په شاوخوا غرونو کې وو او د حملې لپاره يې تیاری نیوله چې یو ځل بيا د کفر او الحاد بې ننګه بريڅوته د شهيدانو انجام ننداره وښيي نو همغه وو چې په سيمه کې يو ځل بيا ترتوپان وراندې چوپتيا خوره شوه!

خلقي صاحبمنصبان او عسکر د لارې په اوږدو کې د مجاهدینو مقابلې ته
برېدونو له اخ او ترخ نه غورځول وو. د عسکرو مړي خو زیاتره ترې پاته
وو خو د ټوپکو زیږې یې نور هم پر اعصابو تېرې چېرې نیستې.
کلي ته په رارسېدو تانکونو څه د کلا خواته وگرځول خلقیان په یوه
ساختګي ناڅاپه انداز پر کلا ور ننوتل لکه وحشي ځناور په یوه او بل کوټه
ور ولېږل شول، کړانپیه څیزونه یې په خورا وحشت راایستل او ماتول ته یې
اچول. او دغسې یې د کلا ستري دروازې ته وینا میټ کېښودل او اور
یې ورته کړ. کلا یې وسوځوله.
له نورو کورونو یې هم درې څیزونه واخیستل حتی د بېوزله کورنیو د یوې
غرا ژیړ غوړي یې هم ورسره بشبسودل.
د خلکو دتیار په ترخ کې چې کوم خلقیان وژل شوي وو په ډېر وحشت
د مغوی د غچ اخیستلو له پاره بېگناه وژنو ته لاس واچول شو. د بېکسان
ژوندي ونیول شول چې بیا یې هېڅ درک و نه لگېد.
له کورونو چې تېرسي. او ماشومان غرونو ته ختلي وو دلته کورونو ته
ترې پاته وو، کوم یو یې چې څه وخت مېندلی و څنپل قېمتي څیزونه یې چور کړي
چې ځینې په خپل ځان ورځو کې ټول خراب او له منځه تللي وو.
خاروي په شپو شپو په اخورونو نهی ولاړ وو دتوپ پوستی او
ټانکونو له ډزو. ځوی ځنې هم پرې شلولي یو اوپېرل ځای ته تښتېدل
خو وروسته چې له ډزو او جګړو سره اموخته شول بیا به ډېری سختو

ډزو او بمباریو پر وخت هم پر اخور کړار ولاړ وو.
عسکري قوا د چک په هوټل کې ځای پر ځای شوه. مجاهدین په
شا وخوا غرونو کې وو او د حملې لپاره یې تیاری نیوله چې بیا د کفر
او الحاد پې ننګه بریښځو ته د شهیدانو اغیار ننداره وښیي. نو همغه وو چې په
سهار کې یو ځل بیا ترتوپان وراندې چوپتیا خوره شوه!

... او د سهار لمونځ يې د فتحې پر ميدان ادا کړ!

ماز يگرني لمر له درې   څخه په تيزۍ سره خپله لمن ټولوله - پل په پل يې د غرونو له لوړو نه لوړو څوکو سره خپلې وروستۍ وړانګې ځلولې او له وروسته غونډيو سره يې پخپله سره بخونه رڼا په مخه ښه کوله.

د درې د دواړو خواوو غرونه د تل په شان په باعظمته او ښايسته انداز د ننګې غارې ولاړ وو او په ډېر غرور يې د خپل هېوادو يرونو او وياړنو ننداره کوله او چې څومره لمر ډوبېدو ته نژدې کېده او ژېړېده دومره په سيمه کې د يوه بريمن خوځښت ازانګې خپرېدې.

د مجاهدينو په يوه نرۍ لېکه د غونډيو له پاسه جګېده او کوزېده شا وخوا دلې دلې ټوپک پر اوږو ځوانانو د انتقام او غورځنګ د جذبو او ولولو په توپان کې د يو غير عادي هيجان او اضطراب څرګندونه

کوله

له سترګو یې داسې برېښېده چې د دې پر ځای چې ځان ته یې پام وي کوم بل لیرې ځای په نظر کې لري او ځان ترې هېر دی.

د خلکو اوږده کتارونه خوځېدل - مخونه یې د پګړیو پر شملو پټ شوي وو چې یوازې تېزې او عقابي سترګې یې له ورا ځلېدې.

د وګړو یو جوړک او بهیر له ګړو وږو لارو د یوې نقطې شا او خوا راغونډېده.

د خلکو بهیر چوپ روان و چې د پېښو له ښکالو سره دلاړې په اوږدو کې د کوڅو له بامونو د سپین سرو ښځو د دعاګانو انګازه ور سره غبرګېده. د کلیو ځمکې ته د ماشومانو وړې وړې ډلې د دغه خوځښت ننداره ته ولاړې وې - داسې ځیر یې کتل چې په سترګو کې یې د یوې معصومانه مینې هیبت او وجد ځلکو برېښنا ییزه تور بریښ تمثیلاوه.

د ماښام د لمانځه وروسته د کوڅو سپین سرې لا له خپلو اوږدو دعاګانو نه وې ولاړې شوې چې د توپکو د ډزو تندرېزو باړو د تیارو په زړه کې د نور کرښې وایستلې، لحظه په لحظه د ډزو تسلسل - زیاتیده او د امیدونو او هیجانونو سمندر توپاني کېده.

ستورې یو یو د آسمان پر تندي وځلیده - سپوږمۍ په ډېره تلوسه د غرونو له کنډوونه د حق او باطل د دغه ویاړمنې معرکې ننداره ته سر راپورته کړ، مجاهدینو له څلورو خواوو نه د ملحدینو

مرکز چې د چک په ښکلي هوټل کې یې ځای نیولی و تر محاصرې لاندې ونیو.

د چک هوټل د مرمرینو د هیلونو رنګین ماحول هغه غوږونه د لکښي نه درلوده، د وېرې او مرګ غوغا له هر یوه کوټه نه پورته کېده.

عسکرو په ډېره ستومانه خپلې کوټې د کلاشنکوف پر ماشه خوځولې هغه هم د خپلو کمونستو منصبدارانو له وېرې چې په ډېر لیونتوب به یې پر عسکرو د غوسې او تهدید خوله راخلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې هڅول.

د هوټل د شیشو تو تو د عسکرو او منصبدارو پر مخ خپلې منګولې ښخې کړې وې - او له هر لوري د مرد کیو پلوشې د تیارې په سینه کې یوه او بله ځوا نغښلیدې.

مجاهدینو د ریو خواوو ته خپل پرمختګ ته دوام ورکاوه او د سیوه دادمن برې په تلوسه یې د دښمن د زړه ستنې لړزولې..

او چې شپه څو مره پخېده دومره د مجاهدینو بریدونه د برې درشل ته نژدې کېدل - د شپې تیاره چې څومره تینګېده له دښمن لوري اولوږن ورکېده.

د هوټل د ننه د خلقیانو او صاحب منصبانو ترمنځ د مجاهدینو د بریدونو د مخنیوي او تکولو په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان و - د مرګ او نابودۍ وېرې ترې لاس ورک کړي وه - ځینو به یوه طرحه وړاندې

کوله

له ستړګو یې داسې برېښېده چې د دې پرځای چې ځان ته یې پام وي کوم بل لیرې ځای په نظر کې لري او ځان ترې هېر دی.

د خلکو اوږده کتارونه خوځېدل - مخونه یې د پګړیو پېش شملو پټ شوي وو چې یواځې سترګې او عقابي سترګې یې له ورا ځلیدې.

دوګړو یو جوړک او بهیر له ګړیو وږو لارو د ببوې نقطې شاو خوا راغونډېده.

د خلکو بهیر چوپ روان و چې د پښو له ښکالو سره دلاړې په اوږدو کې د کوڅو له بامونو د سپین سرو ښځو د دعا ګانو انګازه ور سره غبرګېده. د کلیو ځنې ته د ماشومانو ورو ورو ولې د دغه خوځښت ننداري ته ولاړي وې - داسې ځیر یې کتل چې په سترګو کې یې د یوې معصومانه مینې هیبت او وجد ځلکونو برېښنا یېزه تور بریښ تمثیلاوه.

د ماښام د لماځه وروسته د کوڅو سپین سرې لا له خپلو اوږدو دعاګانو نه وې ولاړې شوې چې د توپکو د ډزو تندر یزو باړونو د تیارو په زړه کې د نور کرښې وایستلې، لحظه په لحظه د ډزو تسلسل - زیاتیده او د امیدونو او هیجانونو سمندر ستوپانی کیده.

ستوري یو یو د آسمان پر تندي وځلیده - سپوږمۍ په ډېره تلوسه د غرونو له کنډوونه د حق او باطل د دغه ویاړمنې معرکې ننداري ته سر راپورته کړ، مجاهدینو له شلو ږو خواوو نه د ملحدینو

مرکز چې د چک په ښکلي هوټل کې یې ځای نیولی و تر محاصرې لاندې ونیو.

د چک هوټل د مرمرینو دهلیزونو رنګین ماحول هغه ږغونو دلکشي نه درلوده، د وېرې او مرګ غوغا له هر یوه کوټه نه پورته کیده.

عسکرو په وېره ستو مانه خپلې کوټې د کلاشنکوف پر ماشه خوځولې هغه هم د خپلو کمونستو منصبدارانو له وېرې چې په ډېر لیونتوب به یې پر عسکرو د غوسې او تهدید خوله راخلاصه کړه او د جنګ شدت ته به یې هڅول.

د هوټل د شیشو تو تو د عسکرو او منصبدارو پرمخ خپلې منګولې ښخې کړې وې - او له هر لورې د مړو کیو پلو شې د تیارې په سینه کې یوه او بله خوا ښغلیدې.

مجاهدینو د ریو خوا وته خپل پرمختګ ته دوام ورکاوه او د سیوه دادمن برې په تلوسه یې د دښمن د زړه ستنې لړزولې..

او چې شپه څو مره پخېده دو مره د مجاهدینو بریدونه د برې درشل ته نژدې کېدل - د شپې تیاره چې څومره ټینګیده له د دښمن لورې اولودن ورکیده.

د هوټل د ننه د خلقیانو او صاحبمنصبانو تر منځ د مجاهدینو د بریدونو د مخنیوې او تکولو په تاکتیکونو باندې سخت کشمکش روان و - د مرګ او نابودۍ وېرې ترې لار ورکه کړې وه - ځینو به یوه طرحه وړاندې

کوله او څینو به د بلې لارې او بل تجویز عملي کول پیشنهادول او په یوه او بل به یې د سلامتیا توروونه لګول. او په پای کې به یې ټول ذوګ او تاو سیا د خپلو عسکرو په وژلو - کنځلو - ترټلو او وړلو سره او یا د شاوخوا په کلو او کورونو د مشکو او درنو ماشیندارو په بې دریغه ډزو: شپې د ویرې مهیبه او درنه بڼه نیولې وه.

سپوږمۍ داسمان پر تندي خپلې پلوشې خپرې کړې وې - داسې ښکاریده لکه چې د روسي غلامانو پر کونډ دار بې غیرتۍ او شرمیدلې ماته پر کړیو کړیو خاندي. د مجاهدینو خوښنده سپوږمۍ چې پل په پل د ورانده تګ هڅه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یې له بله او ښتل او ښتل.

سیند نن بیا مړاوی یون کاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې شور او زوږ ته یې غوږ نیولی او د ژړوله خونده یې خپلې څپې ویدې کړې دي.

د هوټل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګیده او ورسره د دښمن د مقاومت بوږجلونه سړېدل او ږغ یې ورو ورو په ولړه کړاییدي - د تیښتې ټولې لارې تړلې وې د مقابلې توان تری د شپې په تیاره کې نا معلوم لوری ته کډه بار کړې وه - یوه مخه ورته بیرته وه او هغه د تسلیمیدو مخه وه - او د تسلیمیدو له تصور سره به د ولس د انتقام د جذبې څپاندې لمبې ترې چاپیر شوې ؛ که تسلیم شي او - ژوندی د دغه پاریدلي او تهڅیدلي ولس منګولو ته ورشي څه لوبې او

غرې به پرې وکړي ! خو پدې نپوهیدل چې په اسلام کې له دښمن سره هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی ...

سهار لا سپیدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې هم بندې شوې - د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د بیرته ژیاتې او سختې شوې.

چرګانو پرله پسې په زوره زوره بانګونه ویل داسې ښکاریده چې د مجاهدینو د سوبې په استقبال کې د زړه له تل نه د خوښۍ زیری کوي.

د پیرې کلي د جومات دا اذان له (اللّٰهُ اَکْبَرُ) سره د دښمن د - تسلیمیدو غږ پورته شو وسله یې پر ځمکه کېښوده ، مجاهدین فاتح پرې ورو ورختل - او د سهار لمونځ یې د فتحې پر ځمکه میدان اداکړ.

کوله او څینو به د بلې لارې او بل تجویز عملي کول پیشنهادول او په یوه او بل به یې د سلامتیا تورونه لګول. او په پای کې به یې تول ذوکټ او تاو سیا د خپلو عسکرو په وژلو- کنځلو- ترټلو او شړلو سړاوه او یا د شاوخوا په کلو او کورونو د هشکو او درنو ماشیندارو په بې دریغه ډزو: شپې د ډېره مهیبه او درنه بڼه نیولې وه.

سپوږمۍ د اسمان پر تندي خپلې پلوشې خپرې کړې وې- د اسې ښکاریده لکه چې د روسي غلامانو پر ګوډاګي دار بې غیرتۍ او شرمیدلې ماتې په کړیکو کړیکو خاندي. د مجاهدینو خوځنده سیوري چې پل په پل یې د وړاندې تګ هڅه کوله د سپوږمۍ په تته رڼا کې یو له بله اوښتل راوښتل.

سیند تن بیا هرات یون کاوه تا به ویل چې د حق او باطل د معرکې شور او زوږ ته یې غوږ نیولی او د ډزو له خونده یې خپلې څپې ویدې کړې دي.

د هوتل د محاصرې کړۍ ساعت په ساعت تنګیده او ورسره د دښمن د مقاومت بوږجلونه سړېدل او ډزې یې ورو په ورو کړارېدې- د ټینښتي ټولې لارې تړلې وې د مقابلې توان ترې د شپې په تیاره کې نا معلوم لوري ته کډه بار کړې وه- یوه محه ورته بېرته وه او هغه د تسلیمیدو مخ وه- او د تسلیمیدو له تصور سره به د ولس د انتقام د جذبې ټپ غزاونده لمبې ترې چاپېر شوې، که تسلیم شي او - ژوندی د دغه پاریدلي او تورېدلي ولس څکو ته ورشي څه لوبې او

غرې به پرې وکړي! خو پدې نپوهیدل چې په اسلام کې له دښمن سره هم د عدالت په اساس د چلند امر شوی دی...

سهار لا سپیدې نه وې چاودلې چې د دښمن له خوا خال خال ډزې هم بندې شوې - د مجاهدینو په ډزو کې هم لږ کمښت راغی خو د بېره بېرته زیاتې او سختې شوې.

چرګانو پرلپسې په زوره زوره بانګونه ویل د اسې ښکاریده چې د مجاهدینو د سوبې په استقبال کې د زړه له تل نه د خوښۍ زیری کوي.

د پیرې کلي د جوماتو بداذان له (اللّٰه اکبر) سره د دښمن د - تسلیمیدو غږ پورته شو وسلې یې پر ځمکه کېښوده، مجاهدین فاتح پرې ورو ور ختل - او د سهار لمونځ یې د فتحې پر هغه میدان ادا کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او تول ولس د ورور ولۍ په مزي سره راغونډ شوی و

خلکو خپلې ورځني چارې په عادي توګه پر مخ بيولې او د خپلې خوارۍ او مزدورۍ په خولو کې ډوب وو- يوې خواته به چې سرې کتل نو يو داسې تحول او اوښتون به يې ترسترګو شو چې هر څه به ورته بدل او بل ورېر ښکاريدل تر دې چې د خلکو په څېرو کې هم د يوه زوربدلون نښې ځليدې - خود همدغه بدلون بلې خواته يو داسې آرام او مطمئين ماحول مسلط و چې وګړو به پوره ډاډ خپلې ژوندچارې ترسره کولې ، داسې لکه چې هيڅ هم نه وي پيښ شوي ، کراه کراري وه او د خلکو داند ښننو پر ژبغرانده او را او به توی شوي وي .

کله چې په افغانستان کې حکومتونه ټينګ و ولايتونه ، ولسوالۍ او علاقدارۍ فعالې وې لا هم يې غسې يو امناک او ډاډ من چارپېرچل کې چا ساه نه وه اخيستې سرې حيران شي چې په غسې بحراني او خطرناکو حالاتو کې چې يو ولس په تش لاس له يوه

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جګړه کې وي ځنګه دغسې یو آفاقي تنظیم پیوستون
اود یوې خوځنده بولۍ د ولسونو ترمنځ را پیدا کیږي او یو واحد او مطلق ولسي مرکز پکې منځ ته راتلای شي.

داد افغاني ټولنې یوه ستره او بارزه ځانګرنه ده چې په لویو او تاریخي حساسو
شرایطو کې وګړي دملي ګټو په جهت او د هېواد د پت او آزادۍ د دفاع په لار کې ځپله
سره تنظیم او پر یوه الهي رسۍ وتړل شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې په غسې حساسو او بحراني شرایطو کې خپل کړی د
هغو بېلګه نور البر مېندل شوې چې بیا په عادي شرایطو او حکومتونو د تینګښت پر
وخت هم نده لیدل شوې او په عادي او آرام چاپېریال کې د همدغه ټولنې له کوټو
جم وتلې ده.

*　*　*

د ز ړګونو وسله والو مجاهدینو چې هېڅ یې د سیمې پر دفاع کرېنوکې سنګرونه
نیولي وو پالل او د هغوی دارتیاوو پوره کول ټول د ولس پر غاړه وو- هر سنګر ته
خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروګرام پلان او نوبت
ترتیب او تعمیل هم د ولس کار و. هره ورځ هرکلي په خپل واربېله کوم شوروا
او کرکیچ تحفه پخې دوډۍ ټولولې او د سیمې لوی جومات ته به یې راوړل
هلته به د نوبت له مخې په د هر نظم او او ډون سنګرونو ته رسول کېدې دا سې
چې نه یوه ورځ پکې ځنډ راغی او نه کوم چا ترې ځان وغړاوه. سرې فکر کاوه چې دا
کار ونه پخپله کېږي دا هر څه یوه معجزه غوندې برېښېده. ولسي قرارداد ونو هر
څه تنظیم او عیار کړي وو.

هرکلي ته سپین ږیري مشر تاکل شوی و خود ځواني «ملک» په بڼه نه بلکې یو
ولسي مشر- د کلو د غو مشرانو بیا د سیمې په سطحه مشر درلود او هغه مشر بیا په شورا
کې برخه درلوده- پدې ډول ځواني د خاني او ملکي وروست او مستبد نظام خپل
ځای یوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وایم چې دغه سیستم به څه نیمګړتیا او کمزورۍ نه لرلې او یا به یې
د طراحانو او کرځوونکو له خوا په چاڅه زور زیاتې نه وي شوی بلکې زما هدف
د عموميا تو لوړۍ دی چې څه وړ په حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره راټولېږي.
راولاړېږي تنظیم کېږي او یوه ولسي اداره چلوي

*　*　*

د سیمې بریدونه تاکل شوي وو- له برید سره سم د مجاهدینو بیرغو نه
رپېدل او د خپلې ریا په شپوکې یې د ولس د آزادۍ او پرېتم تـرانې غږولې- دلته
د مجاهدینو وروستی ریا یکاوه چې سیمې ته د ننوتو او وتو د کنټرول ترځنګ یې د
دفاع دلومړنۍ کرښې حیثیت هم درلود.

تلفون له همدغه پایګاه نه د شورا تر دفتر او بیا د سیمې ترنورو مهمو ځو
او مرکزونو پورې غزېدلی و، چې وخت پر وخت د لازمو هدایاتو او خبرتیاوو په
اره ترې ګټوره استفاده کېده.

د برېښنا فابریکه چالانه وه، کابل ته یې برېښنا قطع کړې وه خود سیمې د
استوګنو له پاره یې برېښنا برابروله. امنیت دومره ټینګ وچې ځوا به ځوانو هلکانو
د ساتېرۍ له پاره له باغونونه منې او نورې مېوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه د ساتیرۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

مجهز غاصب پوځ سره په نابرابره جګړه کې وي ځنګه دغسې یو آفاقي تنظیم پېښتون او د یوې خولې بولۍ دولسونو ترمنځ رابېښې وغځوي.

دا د افغاني ټولنې یوه ستره او بارزه ځانګړنه ده چې په لویو او تاریخي حساسو شرایطو کې وکړې دملي کېتو په جهت او د هېواد د بیت او آزادۍ د دفاع په لارکې پخپله سره تنظیم او پر یوه الهي رسۍ وترل شي.

کوم نظم چې افغاني ټولنې په دغسې حساسو او بحراني شرایطو کې خپل کړی د هغو بېلګه خورا لږ میندل شوې چې بیا په عادي شرایطو او د حکومتونو د ټینګښت پر وخت هم نده لیدل شوې او په عادي او آرام چاپېرچل کې د همدغه ټولنې له کوتو جم وتلې ده.

* * *

د زرګونو وسله والو مجاهدینو چې همېش یې د سیمې پر دفاعي کرښو کې سنګرونه نیولي وو پالل او د هغوی دارتیاوو پوره کول ټول د ولس پر غاړه وو. هر سنګر ته خوراکي مواد رسول او د دغو موادو د رسولو له پاره د پروګرام پلان او نوبت ترتیب او تعمیل هم د ولس کار و. هره ورځ هر کلي په خپل واربېله کوم شورا و کړکېچ څخه پخې دوډۍ ټولولې او د سیمې لوی جومات ته به یې رارسولې هلته به د نوبت له مخې په ډېر نظم او اوډون سنګرونو ته رسول کېدې دا سې چې نه یوه ورځ پکې ځنډ راغی او نه کوم چا ترې ځان وغړاوه. سړی فکر کاوه چې دا کارونه پخپله کېږي دا هرڅه یوه معجزه غوندې برېښېده. ولسي قرارداد و نو هر څه تنظیم او عیار کړي وو.

هر کلي ته سپین ږیري مشر ټاکل شوی و خود پخواني «ملک» په بڼه نه بلکې یو ولسي مشر. د کلو د غو مشرانو بیا د سیمې په سطحه مشر درلود او هغه مشر بیا په شورا کې برخه درلوده. پدې ډول پخواني د خانۍ او ملکۍ وروست او مستبد نظام خپل ځای یوه ولسي نظام ته پرېښود.

زه دا نه وایم چې دغه سیستم بې څه نیمګړتیا او کمزورۍ نه لرلې او یا به یې د طراحانو او کړځوونکو له خوا په چاڅه زور زیاتی نه وي شوی بلکې زما هدف د عمومیا تو لوری دی چې څه ورپه حساسو او بحراني حالاتو کې خلک سره راټولېږي. را ولاړېږي تنظیم کېږي او یوه ولسي اداره چلوي

* * *

د سیمې برېښونه ټاکل شوي وو. له برید سره سم د مجاهدینو بیرغو نه رپېدل او د خپلې رڼا په څپو کې یې د ولس د آزادۍ او پرېتم ترانې غږولې. دلته د مجاهدینو وروستۍ رپا یکاوه چې سیمې ته د ننوتو او وتو د کنټرول ترڅنګ یې د دفاع دلومړنۍ کرښې حیثیت هم درلود.

تلفون له همدغه پایګاه نه د شورا تر دفتر او بیا د سیمې ترنورو مهمو برخو او مرکزونو پورې غزېدلی و، چې وخت پر وخت د لازمو هدایاتو او خبرتیاوو په اړه ترې کټوره، استفاده کېده.

د برېښنا فابریکه چالانه وه، کابل ته یې برېښنا قطع کړې وه خود سیمې د استوګنو له پاره یې برېښنا برابروله. امنیت دومره ټینګ وچې پخوا به ځوانو هلکانو د ساتېرۍ له پاره له باغونو نه منې او نورې مېوې غلا کولې خو پدې وخت کې هغه د ساتېرۍ

دغلاخه هم ونیول شوه او هیڅ داسې پېښه و نه شوه چې په هغه کې دې دچا مال اوحیثیت ته صدمه رسېدلې وي عجیبه خبره خو دا ده چې پخوا به له حقوقي دعواګانو نه پرولسوالۍ او محکمه وارنه کېده خو پدې وخت کې دغه ګردې ربړې او اړې شوې ښکارېدې، پخوانۍ د ښمنۍ او بد بینۍ هم له منځه ولاړې - د پرسخت مخالفین هم دیو بل ترڅنګ و درېدل . خوله بده بخته چې وروسته د ځان غوښتنو او د قدرت دلیو نتوب اود ګوند بازیو بزکشیو او منفي رقابتونو د سیمې دغه د امن ، ورورۍ او اطمینان فضا تر د وړه ګرد جنه کړه او هغه شورا یې نظام یې د ګوندي مسابقو او ګوندیو د اختلافاتو لوري ته ورساوه .

خو په سیمه کې اسلامي اوښتون دژوندانه دعادي حالت داستقرار او پاینت تر څنګ د یوه بنیادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دومره چې پدغو جنګونو کې د سیمې د ښوونځیو ودانۍ روغې رمتې پاتې وې اود بریښنا فابریکه داولس په کته نعالو ساتله شوه .

... اوسهار لمر لاخیره نه وه وهلې ...

یو ځل بیا پر سیمه دیوې نوې او سختې حملې خبر راورسېد - خبر له کابله رارسېدلی و داسې چې له میرویس میدان څخه تر ارغندی پورې سرک تول ټانکونو او نورو پوځي وسیلو او لاریو نیولی وو چې مخ پر وردګو روان وو .

د روژې مبارکه میاشت وه زما په خیال چې ۱۳ مه روژه وه، ملایانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدینو ته د روژې خوړل روا دي . خو یوه مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په رواوالي کې یې څه شک نه درلود خو خوړل یې د ځان دپاره شرم او یو ډول بې مروتي ګڼله او بله دا چې دوی د اسلام په لار کې وسله راپورته کړې او اوس پخپله روژه وخوري داورته ډېره سخته ښکارېده له دښمن سره له جګړې هم سخته او دښانک او بم له مقابلې هم ګران، داولس اعتقاد و او ولسي انګېرنه .

لمر لا نه و ختلی خلک له جوماتونو نوی راګرځېدلي وو بزګرانو چې پرون د قوې دراتګ آوازه اورېدلې وه کارته دتلو په اړه دوه زړي وو . په تېره په کورونو کې د مېندو خویندو او مېرمنو له خوا ډېره ټینګیا کېده څو نن ورځ له کاره تېر شي . خود

د غلا غه هم ونیول شوه او هیڅ داسې پېښه ونه شوه چې په هغه کې دې د چا مال او حیثیت ته صدمه رسېدلې وي عجیبه خبره خو دا ده چې پخوا به له حقوقي دعواګانو نه پرولسوالی او محکمه وار نه کېده خو پدې وخت کې دغه کردې ربړې او اړې شوې نیکاربدي، پخوانی د ښمنی او بد بینۍ هم له منځه ولاړې - د پرسخت مخالفین هم دیوبل ترڅنګ و درېدل. خوله بده بخته چې وروسته د ځان غوښتنو او د قدرت دلیونتوب او دګوند بازیو بزکشیو او منفي رقابتونو د سیمې دغه د امن، ورورۍ او اطمینان فضا تر ډېره ګرد جنه کړه او هغه شورایي نظام یې د ګوندي مسابقو او ګوندیو د اختلافاتو لورې ته ورساوه.

خو په سیمه کې اسلامي اوښتون دژوندانه دعادي حالت د استقرار او پاینت تر څنګ د یوه بنیادي تحول او بدلون لار هم پرانستله دومره چې پدغو جنګونو کې د سیمې د ښوونځیو دانی روغې رمتې پاتې وې او د برېښنا فابریکه د اولس په کټه نعالوساتله شوه.

... او سهار لمر لا خیره نه وه وهلې ...

یو ځل بیا پر سیمه دیوې نوې او سختې حملې خبر راورسېد - خبر له کابله راورسېدلی و داسې چې له میرویس میدان څخه تر ارغندی پورې سرک ټول ټانکونو اونورو پوځي وسیلو او لاریو نیولی وو چې مخ په وردک روان وو.

د روژې مبارکه میاشت وه زما په خیال چې ۱۳ مه روژه وه، ملایانو فتوی ورکړې وه چې مجاهدینو ته د روژې خوړل روا دي. خو یو مجاهد هم د روژې خوړلو ته زړه نه شو ښه کولی - که څه هم په رواوالي کې یې هیڅ شک نه درلود خو خوړل یې د ځان دپاره شرم او یو ډول بې مروتي ګڼله او بله دا چې دوی د اسلام په لار کې وسله راپورته کړې او اوس پخپله روژه وخوري داور ته ډېره سخته ښکارېده له دښمن سره له جګړې هم سخته او دې ټاټک او بم له مقابلې هم ګرانه، دا د اولس اعتقاد ؤ او ولسي انګیرنه.

لمر لا نه ؤ ختلی، خلک له جوماتونو نوی راګرځېدلي وو بزګرانو چې پرون د قوې درانګ آوازه اورېدلې وه کار ته د تلو په اړه دوه زړي وو. په تېره په کورونو کې د میندو خویندو او میرمنو له خوا ډېره ټینګیا کېده څو نن ورځ له کاره تېر شي. خو د

هغوی همداڅرنګه ووچه داسې هره ورځ د توپ له آوازې او راکټو سره هغوی کار پرېږدي
زراعت به په ټپه ودرېږي، ځمکې به شاړې پاتې شي. کښتونه به وسوځېږي او
ښکاره ده چې بیا به مجاهدین هم لدغه لارې د راولاړو شویو ستونزو او ربړو له لاسه
آرام نه مومي او جهاد به هم له یوې اقتصادي تکیې او ملاتړ څخه بې برخې شي.
هغوی مجبورو. دخپل کار سامان او وسایل یې برابر او روان شول،
خو دوه ره هر یوه وویل، چې که حالات خراب شول او قوه راورسېده څوک واره
پدوی پسې مه لېږئ هسې نه چې بېباري پرې وشي هغوی پوهېږي او خپله
چاره کولی شي.

د شورا رئیس - مرستیال قومندان او غړو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د
شورا رئیس پخپل ګڼانګړي درانده انداز د اولسوال په شعبه کې د هغه د میز تر
شا ناست و. له ستړکو یې یو نوی او مخصوص هیبت ښکارېده او یو ډول تریخ
او پاڅوونکی کیفیت ترې ځلېده. په غونډه کې د ټولو غړو په یوه خبره اتفاق
وو او هغه د مقابلې او مقاومت خبره او تر وروستي سلګۍ پورې د جنګېدو هوډ.
دغونډې په پای کې هغه ژر ژر د تیلفون انډول وګرځاوه او د معمول خلاف
یې په لنډو ټکو کې د مجاهدینو مرکزونو ته د تیارسۍ او حرکت امر وکړ. د تیلفون
غوږی یې قومندانانو ته ورکړه او هغه په یوه ساده عسکري انضباط او نظم څو مختصري
جملې وویلې او د حرکت بولنه یې ورکړه.
د لږې شیبې له پاره یو معنا دار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا د رئیس دنرۍ
او ترخې موسکا یوې لنډې شیبې مات کړ.

د شورا له دفتر نه د با ندې د سانتونکو په سترګو کې یو مهیب حرکت تر سترګو
کېده د شورا دفتر چې څه موده مخکې د خلقیانو د یې جلبه واکمنۍ، لنډغرۍ او د
سیمې د مؤمنو او پتمنو استوګنو د ځورولو و ویروونکی مرکز و، داځه وخت بله بڼه
غوره کړې وه. بېل نظم او نظام پکښې چلېده - بېلې خبرې پکښې لیدل کېدې او نورې
خبرې او فیصلې پکښې اجرا کېدې.
نن دغه دفتر بیا څه بل ډول ښکارېده خو هغه ورځ نه لکه د خلقیانو د ناروا
واکمنۍ په وخت کې.
مؤظفین او محافظین ګرندی او په جدي څېره کې د دفترونو ته تلل او راتلل او
په بېړې سره به یوه لوري ته روانېدل.
دقوماندې په رسېدو د حملې د مخنیوی او مقابلې له پاره په ټوله سیمه کې د
تیارسۍ غږ خپور او د غزا ډول وډنګېده د الله اکبر چیغه پورته شوه او د مجاهدینو
منظمو ګروپونو حرکت وکړ.
له پاسه یو دوه ګروپه مجاهدین راورسېدل - خدای خبر چې څه وخت به یې
حرکت راکړی وی او څومره لاره یې وهلې او څومره به ستومانه وو، په مخونو یې
د لارې د دوړو او ګردونو پیکه ښنه ناسته وه - دوی به ستړي وو خو د ستومانۍ
نښې نه پکې لیدل کېدې - دوی یوه ناڅه ډوله جنګ ته روان وو خو د په شانګ او مانۍ
فکر نه و. ورسره دوی له یو توپک او ۲۰۰ ګولیو سره د ټپا نکونو، توپونو او الوتکو
مقابلې ته ورنږدې کېدل خو ویرې او اندېښنې آثار نه پکې تر سترګو کېدل.
له هغې خوا تر غاښونو پورې ټوک وسله وال د ښمن د غرو الوتکو نو په بهیر کې روان و.

هغوی همداڅرګند وُ که داسې هره ورځ د قوي له آوازې او راتلو سره هغوی کار پرېږدي زراعت به په ټپه ودرېږي، ځمکې به شاړې پاته شي. کښتونه به وسوځېږي او ښکاره ده چې بیا به مجاهدین هم لدغه لارې د راولاړو شویو ستونزو او ربړو له لاسه آرام نه مومي او جهاد به هم له یوې اقتصادي تکیې او ملاتړ څخه بې برخې شي.

هغوی مجبور وُ. دخپل کار سامان او وسایل یې برابر او روان شول، خو دومره هر یوه وویل؛ چې که حالات خراب شول او قوه راورسېده ځوک واړه پدوی پسې مه لېږئ هسې نه چې بمباري پرې وشي هغوی پوهېږي او خپله چاره کولی شي.

د شورا رئیس - مرستیال قومندان او غړو اضطراري غونډه جوړه کړې وه د شورا رئیس پخپل ځانګړي درانده انداز داولسوال په شعبه کې د هغه د میز تر شا ناست وُ له سترګو یې یو نوي او مخصوص هیبت ښکارېده او یو ډول تریخ او پاڅوونکی کیفیت ترې ځلېده. په غونډه کې د ټولو غړو په یوه خبره اتفاق وو او هغه د مقابلې او مقاومت خبره او تر وروستۍ سلګۍ پورې د جنګېدو هوډ.

دغونډې په پای کې هغه ژر ژر د تېلفون اندول وګرځاوه او د معمول خلاف یې په لنډو ټکو کې د مجاهدینو مرکزونو ته د تیارسۍ او حرکت امر وکړ. د تېلفون غوږۍ یې قومندان ته ورکړه او هغه په یوه سا د عسکري انضباط او نظم څو مختصرې جملې وویلې او د حرکت بولـه یې ورکړه.

د لږې شېبې له پاره یو معنادار سکوت حکم وچلاوه چې د شورا د رئیس د ټوې اوترخې موسکا یوې لنډې شېبې مات کړ.

د شورا له دفتر نه د باندې د ساتونکو په سترګو کې یو مهیب حرکت ترسترګو کېده د شورا د دفتر چې څه موده مخکې د خلقیانو د یې جلبه واکمنۍ، لنډغرۍ او د سیمې د مؤمنو او پتمنو استوګنو د ځورولو ویروونکی مرکز وُ، دا څه وخت بله بڼه غوره کړې وه، بېل نظم او نظام پکښې چلېده - بېلې خبرې پکښې لیدل کېدې او نورې خبرې او فیصلې پکښې اجرا کېدې.

نن دغه دفتر بیا څه بل ډول ښکارېده خو هغه ورځ نه لکه د خلقیانو د ناروا واکمنۍ په وخت کې.

مؤظفین او محافظین ګرندي او په جدي څېره کې د دفترونو ته تلل او راتلل او په بېړې سره به یوه لوري ته روانېدل.

د قوماندې په رسېدو د حملې د مخنیوي او مقابلې له پاره په ټوله سیمه کې د تیارسي غږ خپور او د غزا ډول وډنګېده د الله اکبر چیغه پورته شوه او د مجاهدینو منظمو ګروپونو حرکت وکړ.

له پاسه یو دوه ګروپه مجاهدین راورسېدل - خدای خبر چې څه وخت به یې حرکت راکړی وي او څومره لاره به یې وهلې او څومره به ستومانه وو، په مخونو یې د لارې د دوړو او ګردونو پیکه ښه ناسته وه - دوی ښه ستړي وو خو د ستومانۍ نښې نه پکې لیدل کېدې - دوی یوه ناڅاپه ډوله جنګ ته روان وو خو د په شاتګ او ماتې فکر نه وُ ورسره دوی له یو ټوپک او ۲۰۰ ګولیو سره د ټانکونو، توپونو او الوتکو مقابلې ته ورننوتي کېدل خو د ویرې او اندېښنې آثار نه پکې تر سترګو کېدل.

له هغې خوا تر غاښونو پورې ډک وسله وال د ښمن د زغروالو ټانکونو په بهیرکې روان وُ

چې کن شپ هلیکوپترونو بدرګه کاوه او لدې خوا پښنی ایبلې په نس وربی مجاهد په
خپلو پښو پلې یون کاوه.

له هغه لوري د ټانکونو او شوبلو درزا او غرار خوت او لدې خوا دحق دلارې
بې وسلې او بې وسیلې مجاهدینو درانده ، آرام متین او پاخه قدمونه اوچتول.
په یوه لیکه د حق او باطل د لښکرو مقابله پیل شوه - کولې وچلېدې ټانکونو ځمکه
ولړزوله او الوتکو داورګولې واورولې.

سهار لمر لا څېره نه وه وهلې او د دنګو غرونو پر څوکو د لمر طلایي وړانګو لا د
نور کرښې نه وې ایستلې چې د غرونو پر امتداد د سروګولیو پلوشې خپرې شوې او
ورپسې د ټانکونو سختو ډزو ځمکه ولړزوله د الوتکو مهیب کرس د دښمن د نرېدلې
او وارخطا موقف څرګندوي وکړه - لدغو لړزونکو ډزو او کرسهار سره ماشومان د خپل خوږ
په بستر وکې راکښېناستل - د یو بښتنو په ډول انداز یې یو بل ته وکتل - زړو پوهېدل - په
پټه خوله یې یو بل ته څو څو واره وکتل او په سترګو سترګو کې یې د هرڅه سره وویل
او د یو بل په زړه وپوهېدل - د سترګو دغه معصومانه جنګ یو عالم اسرار او سوالونه
لرل. چې اوس به ټانکونه د هغوی پر کورونو ورخېژي داو بوس په ډزو به یې کورونه پرېږي،
الوتکې به پرې بمونه غورځوي - په پلار، ورور او نورو خپلوانو به یې څه څه تېرېږي او په
دوی به څه حال راځي . . . .

بې وسلې خلک دغرونو په لور روان شول ځکه که قوه وړاندې تېره شي د هغوی
د سرخطر دی.

هلته جنګ ښه تود روان ؤ ، مجاهدینو په دریو برخو کې د دښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولي وو - لدې خوا به د مجاهد د ټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا د درندو
ماشینګنو او توپونو یو دوامدار باران وچلېد - سړی به فکر کاوه چې په دغه مسلسل
شلیک چې د مجاهد د ټوپک د یوه ډز په ځواب کې د هغه پرمورچل شوی هغه څه
کوې کانې به هم اوره شوي وي او ځمکه به پر یو بل مخ اوښتې وي ، خو چې کتل
به دې بیا به له همغه مورچې د مجاهد د ټوپک ډز شو داسې رسا ډز چې که په دوربین
کې به دې وکتل نو ګولۍ به وختي د دښمن پر بدن ښتې وه.

ښځو خپلې کالې چې د پخوانیو پاچاهانو د وخت کومه نیمه بندکړې روپۍ
وه له ځینو نورو څیزونو سره یو ځای بل ځای ښخولې - چې یو ځای کې به یې ښخې
کړې نو زړه به بیا څه ورته وویل په هغه ځای به بې باوره شوې بل ځای ته به یې
یووړې ځکه که قوه راتېره شي نو دا هیڅ به پرې نږدي نور څه کوې چې د کورونو
د ښېرو غورېږو په لوټلو هم دریغ نکوي.

قوه له وړاندې تګ څخه پاته شوه خو جګړه په بټول قوت سره روانه وه په یوه
برخه کې په اوار ډاګ کې مجاهدینو قوه محاصره کړې وه.

محمد نبي مجاهد به ویل : ما ته د دښمن له ویشتلو څخه د ډزو په تسلسل کې د
هغوی رغړېدل او له وحشت څخه د ګه تېښته خوند راکوي او همیشه به یې د دښمن
د لیوني تښتېدنې لذت یاداوه ، و به یې خندل او وی به یې پورته وغورځولې او په
خندا کې به وږک غږ به یې ویل : ما ته یې د ګولیو په باران کې د دوی د بې ایمانه ترپکې
خوند راکوي.

هغه به کله ناکله د شوخۍ له مخې ویل : زه یې له تندي پرته بل ځای نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کن شپ هلیکوپترونو بدرګه کاوه او لدې خوا پښتنې اېبلې په نس ورېږي مجاهد په خپلو پښو پلې یون کاوه.

له هغه لورې د ټانکونو او شوبلو درزا او غرار خوت او لدې خوا د حق دلارې بې وسلې او بې وسیلې مجاهدینو درانده، آرام متین او پاخه قدمونه اوچتول.

په یوه لیکه د حق او باطل د لښکرو مقابله پیل شوه، ګولۍ وچلېدې ټانکونو ځمکه ولړزوله او الوتکو داور ګولۍ واورولې.

سهار لمرلا څېره نه وه وهلې او د دنګو غرونو پرڅوکو د لمر طلايي وړانګو لا د نور کرښې نه وې ایستلې چې د غرونو پر امتداد د سرو ګولیو پلوشې خپرې شوې او ورپسې د ټانکونو سختو ډزو ځمکه ولړزوله د الوتکو مهیب کړس د دښمن د نړېدلې او وارخطا موقف ښکاره ګندوبی وکړه - لدغو لړزوونکو ډزو او کړسهار سره ماشومان د خپل خوب په بستروکې راکښېناستل - د پوښتنو په ډول اندازې یو بل ته وکتل - زړو پوهېدل - په پټه خوله یې یو بل ته څرڅوواره وکتل او په سترګو سترګو کې یې د هرڅه سره وویل او د یو بل په زړه وپوهېدل - د سترګو دغه معصومانه جنګ یو عالم اسرار او سوالونه لرل. چې اوس به ټانکونه د هغوی پرکورونو ورخېژي داو بوس په ډزو به یې کورنړېږي، الوتکې به پرې بمونه غورځوي - په پلار، ورور او نورو خپلوانو به یې څه څه تېرېږي او دوی به څه حال راځي.....

بې وسلې خلک د غرونو په لور روان شول ځکه که قوه وړاندې تېره شي د هغوی د سرخطر دی.

هلته جنګ ښه تود روان ؤ، مجاهدینو په دریو برخو کې د دښمن مقابلې ته

سنګرونه نیولي وو. لدې خوا به د مجاهد د ټوپک له یوه ډز سره له هغه خوا د درند وماشینګنو او توپونو یو دوامدار بار وچلېد - سړی به فکر کاوه چې په دغه مسلسل شلیک چې د مجاهد د ټوپک د یوه ډز په ځواب کې د هغه پرمورچل شوی هغه څه کوې کانې به هم اوړه شوي وي. او ځمکه به پربل مخ اوښتې وي، خو چې کتل به دې بیا به له همهغه مورچې د مجاهد د ټوپک ډز شو داسې رسا ډز چې که په دوربین کې به دې وکتل نو ګولۍ به وختې د د دښمن پر بدن ښتې وه.

ښځو خپلې کانې چې د پخوانیو پاچاهانو د وخت کومه نیمه بند کړې روپۍ وه له ځینو نورو شیزونو سره یو ځای بل ځای ښخولې. چې یو ځای کې به یې ښخنې کړې نو زړه به بیا څه ورته وویل په هغه ځای به بې باوره شوې بل ځای ته به یې یووړې ځکه که قوه راتېره شي نو دا هیڅ به پرې نږدي نورڅه کوې چې د کورونو د ښېرو غوړو په لوټلو هم دریغ نکوي.

قوه له وړاندې تګ څخه پاته شوه خو جګړه په پوره قوت سره روانه وه په یوه برخه کې په اوار ډاګ کې مجاهدینو قوه محاصره کړې وه.

محمدنبي مجاهد به ویل: ماته د دښمن له وېشتلو څخه د ډزو په تسلسل کې د هغوی رغړېدل او له وحشت څخه ډکه تېښته خوند راکوي او همېشه به یې د دښمن د لیونۍ تېښتې لذت یاداوه، وبه یې خندل او بیا به یې پورته وغورځولې او په خنداکې به یې ووک غږ ویل: ماته یې د ګولیو په باران کې دوی دا بې ایمانه ترپکې خوند راکوي.

هغه به کله ناکله د شوخۍ له مخې ویل: زه یې له تندي پرته بل ځای نه

په نبنه ڪوم خودا بې غيرته چېرته په تندي لګېږي‌دا هريو په شا لګېږي هرمردار عسکر يا صاحب منصب چې ګوري نو لوېږي په پونده لګېدلی وي.

د هغه به همېشه خوله له خندا ډکه وه او د جنګ په سخت او تريخ ساعت کې به هم هغه يوه نيمه ټوکه ويشتله.

له ټانک نه د يوه صاحبمنصب ڪېن لاس سنګاره شو دڅنګ بجاهد ته يې وويل که يې سترګو کار کولی نو د ساعت عقرب يې په نبنه کاوه ته ګوره ورته؛ د ټوپک له ډزسره د صاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا شول هغه به د ډز ترمخ د عسکر، صاحبمنصب، يا ټانک، لارۍ او......يو ځانګړی ځای په نبنه کاوه په کوم ځای به چې د هغه زړه ورغی - او بيله دې يې هيڅکله پرما شه ګوته نه راکاږله.

خدای خبر چې د کوم بجاهد ټوپک مردک د جبهه خانې پرموټر ومښت چې د ټانکونو له منځه يو ډز اولمبې پورته شوې.

داورلمبې دومره ژبغرانده او چاودنه (راسې) سخته وه چې نژدې ټانکونه او لارې يې همغلته پڅپلو لمبو کې واخيستلې او د نورو چې وس کېده او لاره يې ايستلې شوای نو بيا يې نه سمه ڪتله او نه ڪړه.

او چې له کابل نه د تېښتېدلو عسکرو او صاحبمنصبانو حال راورسېدنو مغوی خبره دومره لويه کړې وه چې: پدوی له ځاوروخاوراو هوا نه څه کوي چې د ځمکې له تل نه هم ډزې او بريد ونه ڪېدل. داسې چې هرکمو هرې ډېرې، هرې او في او هر بوټي پرې بارونه چلول.

...او: په جرګو مرکو نشي کار تمام

د خلقيانو له جګړې ستومانه او نهيلي حکومت دې ته اړ شو چې د زور له لارې نه بلکې د زاريو او ننواتو له لارې ځينې اقوام دې ته د هغوی سپين‌ږيري او مشهور ي خبري چې په کابل کې د دوی د وحشت تر چړې لاندې او سېدل د جرګې په نوم واستوي.

هغوی چې په کابل کې يې د ورڅو مشهوري خبري او مخور داخله وزارت ته جلب ڪړل په لستونو کې د هغو ټولو ماموريتو نوموته نيول شوي وُ چې د ورځو چک ته منسوب او لاد څرخي پله د زندان مېلمانه شوي نه وو.

دغه کسان د روژې په وروستيو ورځو کې د داخله وزارت د ماموريتو د دوديې خوړلو په سالون کې راغونډ ڪړی شول.

دا هغه وخت وُ چې اسلم وطنجار مازی تش په نوم وزير وُ، خود دغه وزارت واک او صلاحيت ظاهراً د پوليسو د لوی قوماندان انجنير علي شاه پيمان په لاس کې وُ.

علي شاه پيمان چې يې امېنې خلقي او لکه (امين) د مارغونډي ښايسته وُ د

(c) ketabton.com: The Digital Library

په نبنه کوم خودا بې غیرته چېرته په تندې لګېږي دا هر یو په شا لګېږي هر مردار عسکر یا صاحب منصب چې ګوري نو لوېږي په پونده لګېدلی وي.

د هغه به همېشه خوله له خندا ډکه وه او د جنګ په سخت او تریخ ساعت کې به هم هغه یوه نیمه ټوکه ویشتله.

له تاڼک نه د یوه صاحبمنصب کېږ لاس سنګاره شو د ځنګ بحاهد ته یې وویل که یې ستر ګو کار کولی نو د ساعت عقرب یې په نبنه کاوه ته ګوره ورته؛ د ټوپک له ډزسره د صاحبمنصب لاس او ساعت دواړه په هوا شول هغه به د ډز ترمخ د عسکر، صاحبمنصب، یا تاڼک، لاری او ...... یو ځانګړي ځای په نبنه کاوه په کوم ځای به چې د هغه ډزه ورغی - او بیله دې یې هیڅکله پرما شد کوټه نه راکاږله.

خدای خبر چې د کوم مجاهد د ټوپک مړک د جبهه خانې پر موټر ومښت چې د ټانکونو له منځه یو ډز اولمبې پورته شوې.

داورلمبې دومره ژېغرانده اوچاودنه[راسې] سخته وه چې نژدې ټانکونه اولارې یې همهغلته پخپلو لمبو کې واخیستلې او د نورو چې وس کېده او لاره یې ایستلی شوای نو بیا یې نه سمه کتله او نه کره.

اوچې له کابل نه د تبنېدلو عسکرو او صاحبمنصبانو حال راورسېدنو مغوی خبره دومره لویه کړې وه چې: پدوی له ځاورو خاوو او هوا نه څه کوي چې د ځمکې له تل نه هم ډزې او برید ونه کېدل. داسې چې هر کمو هرې ډېرې، هرې او ئي او هر بوټې پرې بارونه چلول.

...او: په جرګو مرکو نشي کار تمام

د خلقیانو له جګړې ستومانه او نهیلې حکومت د ې ته اړ شو چې د زور له لارې نه بلکې د زاریو او نسواتو له لارې ځینې اقوام وته د هغوی سپین ږیري او مشهوري خبرې چې په کابل کې د دوی د وحشت ترچرګ لاندې او سېدل د جرګې په نوم واستوي.

هغاوُ چې په کابل کې یې د ورکو مشهوري خېږي او مخور داخله وزارت ته جلب کړل په لستونو کې د هغو ټولو ماموریتو نو مونه نیول شوي ؤ چې د ورکو چک ته منسوب او لاد څرخي پله د زندان میلمانه شوي نه وو.

دغه کسان د روژې په وروستیو ورځوکې د داخله وزارت د ماموریتو د وودې خورلو په سالون کې راغونډ کړی شول.

دا هغه وخت ؤ چې اسلم وطنجار مازی تش په نوم وزیر ؤ، خود دغه وزارت واک او صلاحیت ظاهراً د پولیسو د لوی قوماندان انجنیر علی شاه پیمان په لاس کې ؤ.

علي شاه پیمان چې یې امیني خلقي او لکه[امین] د مارغوندې ښایسته ؤ د

(c) ketabton.com: The Digital Library

حکومت په نمایندګۍ سالون ته په ډېرکس اوفرکې راننوتل، دحق په جانب اوغمناکه پوز په نیولو سره یې ددغو کسانو په وړاندې خبرې پیل کړې.

ده وویل: زه دیوه پښتون په توګه له وردګو سره ډېر زیاته مینه لرم دا یې هم وویل چې وردګ دحکومت له نظره ډېر شریف خلک دي په تېره بیا پر ده ډېر ګران دي.

ده په شرافت سوګند یادکړچې هغه دردناک حالت چې د وردګو ښځو اوماشومانو ته د جګړې له امله په غرونوکې داستوګنې څخه ورپېښ شویدی په خاصه توګه د ده د زړه سوی ور دی خو په ضمن کې یې د دې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل اوامکانات په لاس کې لري چې د وردګو ټوله سیمه ورباندې په بل څ واروي خوزما دا حالت بدغه مېړني اوغیرتي قام ته لورېږي نوداسې یوکار باید وشي چې د دواړو خواو یعنې حکومت او وردګو حیثیتونه یې وساتل شي:

پیمان داهم وویل: په حکومتي دستګاه کې له وردګو نه داسې کسان شته چې د وېړګو په مقابل کې دسختو جګړو اوعسکري عملیاتو تجوین وړاندې کوي خو زه د یوه پښتون په توګه چې وردګ ډېر راباندې ګران دی دهغوی په مخ کې درېږم.

ده راجلب شویو کسانو ته مخ وکړ څا وه ویې ویل تاسې خپل قوم ته ورشئ ممکن هغوی له تاسو سره ښه سلوک ونکړي خوهرڅه چې د رسره کوي بیاهم ستاسو قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ.

دپیمان په خبروکې د چک ماموریتو ته تر پلاله لاندې یواخطار اوکواښ هم وړاندې شو او هغه داچې داماموړین دې یاله دوی سره ودرېږي او یا دې دخپل قوم څنګ ونیسي.

په سالون یو ویرجن سکوت حکم چلاوه دناستو کسانو له څېرو د ډرو ـ

اندېښنو لوخرې ختلی هغوی زیاتره د پیمان خبرو ته نه بلکې خپل ژوند او سبا ته په فکر کې ؤ. داسې غمناکه چوپتیا چې سړی ذکر کاوه په ناستو کسانو کې دمه نه چلېږي اوهسې یې ستړګې غړېږي.

اسمعیل خان چې یو وخت ډېرمقتدر والي ؤ دغه چوپتیامات کړه او دنورو په نمایندګۍ یې څوخبرې وکړې ده هم دقام په دغه دردوونکې حالت اندېښنه ښرګنده کړه او په ضمن کې یې دڅوتنو وردګو خلقیانو دې تجویز ته چې په وردګو دې سخت عملیات سرته ورسېږي داشارې پرته کې وویل حکومت اوس هم د دې وول عملیاتو په برخه کې صرفه نه کړي خوله دې لارې څخه یې کامیابي نده ترلاسه کړې.

لدې وروسته پیمان له غونډې ووت او په ظاهرکې دوه تنه خلقیان یود بابالالا شاه محمود او ګل محمد کلي نعیم په غونډه کې پاته شول دوی د یولړ مسکو ټېټو ـ وروسته دیوه لست له مخې دهغې کسانو نومونه غونډې ته واورول چې باید وردګو ته د جرګې له پاره روان شي، غونډې پدې نومونو څه اعتراض ونه کړاو یا یې نشو کولی.

* * *

د ۲۷ روژې په ماښګردوه هلیکوپټرالوتکې په ډېرلوړوالي سیمې ته نوتې مجاهدین چې د خپلو مورچو دپاسه ناست وو پرالوتکو یې بنې ډ ډېرې ګولی وچلولی هغه ګولی الوتکو ته رسېدې چېرې شوې اوکېدی شي هغوی پرې خبر شوي هم نه وي خودوی پرې خپل زړونه تش کړل اوهغه یې بې ځوابه پرې نښودې.

الوتکو له پاسه سپینې پاڼې شیندلې او چې ترڅو ځمکې ته را رسېدې نود ټولو پام هغه خوا ته ووه ماشومانو به منډې پسې وهلې اودالوبه دهغوی دلږې شیبې د ساتېرې ښه مشغولاوه، پاڼې ځکې ته راورسېدلې چابه له قهراوخپګم څخه تو ته کړې ـ چابه بېزه ا یستو اوچولی اویونیم به فکر ورته یووړ خوعمومي فضا داسې وه چې مجاهدینو د رژیم د ماتې سندګانه اوبیبل ته به یې د دغو پاڼو په شړدلو داسې

(c) ketabton.com: The Digital Library

حکومت په نمایندګی سالون ته په ډېرکې اوفرکې را ننوتل، دحق په جانب اوغمناکه پوز په نیولو سره یې ددغو کسانو په وړاندې خبرې پیل کړې.

ده وویل: زه د یوه پښتون په توګه له وردګو سره ډېره زیا ته مینه لرم دا یې هم وویل چې وردګ د حکومت له نظره ډېر شریف خلک دي په تېره بیا پر ده ډېر ګران دي.

ده په شرافت سوګند یاد کړ چې هغه دردناکه حالت چې د وردګو ښځو او ماشومانو ته د جګړې له امله په غرونو کې داستوګنې ځنه وړاندې شویدی په خاصه توګه د ده د زړه سوی وړ دی خو په ضمن کې یې د دې خبرې یادونه هم وکړه چې حکومت هغه وسایل او امکانات په لاس کې لري چې د وردګو تاوله سیمه وربا ندې په بل مخ واړوي خو زما دا حالت پدغه مېړنې او غیرتي قام نه لوړېږي نو داسې یو کار باید وشي چې د دواړو خواوو یعنی حکومت او وردګو حیثیتونه پکې وساتل شي:

پیمان دا هم وویل: په حکومتي دستګاه کې له وردګو نه داسې کسان شته چې د وردګو په مقابل کې د سختو جګړو او عسکري عملیاتو تجویز وړاندې کوي خو زه د یوه پښتون په توګه چې وردګ ډېر را باندې ګران دي د هغوی په مخ کې درېږم.

ده راجلب شویو کسانو ته مخ وکړ او ویې ویل تاسې خپل قوم ته ورشئ ممکن هغوی له تاسو سره ښه سلوک ونکړي خو هرڅه چې د رسره کوي بیا هم ستاسو قوم دی ورشئ دلاسا یې کړئ.

د پیمان په خبرو کې د چک ماموریتو ته پلاله لاندې یو اخطار او کوابن هم وړاندې شو او هغه دا چې دا مامورین دې یاله دوی سره ودرېږي او یا دې د خپل قوم څنګ ونیسي.

په سالون یو ویرجن سکوت حکم چلاوه د ناستو کسانو له څېرو ډ زرو -

اندېښنو لوخړې ختلې هغوی زیاتره د پیمان خبرو ته نه بلکې خپل زړونه او سبا ته په فکر کې و. داسې غمناکه چوپتیا چې سړی فکر کاوه په ناستو کسانو کې دمه نه چلېږي او هسې یې ستړګې غړېږي.

اسمعیل خان چې یو وخت ډېر مقتدر والي و دغه چوپتیا ماته کړه او د نورو په نمایندګۍ یې څو خبرې وکړې ده هم د قام پدغه دردوونکی حالت اندېښنه څرګنده کړه او په ضمن کې یې د څوتنو وردګو خلقیانو دې تجویز ته چې په وردګو دې سخت عملیات سرته ورسېږي داشارې په تړخ کې وویل حکومت اوس هم د دې ډول عملیاتو په برخه کې صرفه نده کړې خوله دې لارې څخه یې کامیابي نده ترلاسه کړې.

لدې وروسته پیمان له غونډې ووت او په ظاهر کې دوه تنه خلقیان یو د بابالالا شا محمود او بل د بوم کلي نعیم په غونډه کې پاته شول دوی د یولړ مسکو تیتو - وروسته د یوه لست له مخې د هغې کسانو نومونه غونډې ته واورول چې باید وردګو ته د جرګې له پاره روان شي، غونډې پدې نومونو څه اعتراض ونه کړاو یا یې نشو کولی.

* * *

د ۲۷ روژې په ماښام دوه هلیکوپټر الوتکې په ډېرلوړوالی سیمې ته ننوتې مجاهدین چې د خپلو مورچو د پاسه ناست وو پر الوتکو یې ښې ډېرې ګولی وچلولې هغه ګولی الوتکو ته رسېدې چېرې شوې او کېدی شي هغوی پرې خبر شوي هم نه وي خو دوی پرې خپل زړونه تش کړل او هغه یې بې ځوابه پرې نښودي.

الوتکو له پاسه سپینې پاڼې شیندلی او چې ترڅو ځمکې ته را رسېدې نو ډېرلو پام هغه خوانه وو، ماشومانو به منډې پسې وهلې او دالو به د هغوی دلږې شېبې د ساتېرې ښه مشغولا وه، پاڼې ځمکې ته راورسېدلی چا به له قهر او خشم څخه ټوټه کړې - چا به بابیزه ایستنه واچولې او یو نیم به فکر ورته یو وړ خو عمومي فضا داسې وه چې مجاهدینو د رژیم د ماتې سندګانه او یوبل ته به یې د دغو پاڼو په ښودلو داسې

څرګندوله چې رژیم ورته د ننواتي لمن وغوړوله خپله ناکامي یې ومنله او د دوی د ایماني پرتم پر وړاندې سلامي شول.

پر کاغذونو چې په زرګونو پانې یې په ټوله دره کې تیت شوې وې لیکل شوي وو:

دلوی خدای په نامه

«د وردګو کرانو او سپېڅلو او سپېدو ونکو ته:

څرنګه چې د ثور د ستر انقلاب په رڼا کې د وردګو ټولو اوسېدونکو د انقلاب سره تضاد نلري. نو هغه وقایع او پېښې چې تر اوسه هلته منځ ته راغلې د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبلیغاتو ثمره ده نو ځکه خلقي دولت د وردګو ټولو اوسېدونکو ته د کمکي اختر د مبارکو ورځو په احترام پوره او بشپړه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې دلاندینیو اشخاصو څخه عبارت ده تاسي ته د مفاهمې او عفوې د عملي کولو د پاره درځي.

جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي کولو له پاره چې لار هواره کړي پوره صلاحیت ورکړ شوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:

۱- محترم محمد انور خان واحدي، ۲- غلام درویش خان (ابګل)، ۳- عبدالغفور خان
۴- بسم الله علاقدار، ۵- خدایداد خان خړ، ۶- میرافغان، ۷- عبدالحنان خان مینه پال، ۸- ډګروال سید جان خان، ۹- شیر احمد خان، ۱۰- وکیل امین الله خان
۱۱- مامور جلال الدین خان، ۱۲- مدیر محمد آصف خان، ۱۳- عید محمد خان، ۱۴- ملک شیرآقا خان، ۱۵- ملک عبدالرؤف خان، ۱۶- پخوانی والي اسمعیل خان، ۱۷- قوماندان عبدالرؤف خان، ۱۸- عبدالجلیل وجدي، ۱۹- عبدالقدیر خان، ۲۰- مدیر محمد یعقوب خان، ۲۱- رئیس محمد انور خان اکبري او څېني نور.

دافغانستان د موکراتیک جمهوري دولت لخوا»

لدې ځکې هم وردګو ته دوې جرګې د توپونو او ټانکونو په بدرګه تللې

وې خو دهغوی د فعالیت سطحه او ساحه ډېره محدوده وه او تقریباً پښه او غیر رسمي بڼه یې درلوده چې د هغو جرګو کې دغه کسان شامل وو:

۱- حاجي خدایداد خان خړ.
۲- ډګروال عبدالحق د شنې په نوی مشهور.
۳- حاجي سید رسول د تنګي درې اوسېدونکی.
۴- حاجي موسی وردک د شېخ آباد.
۵- غند مشر کریم خان د سید آباد د اولسوالۍ اوسېدونکی.
۶- ملک شېر اقا د جلګې علاقدارۍ اوسېدونکی.
۷- حاجي جمعه ګل د شش قلعې اوسېدونکی.
۸- مدیر یعقوب د دوه خېلو اوسېدونکی.
۹- محمد کریم خان د دوه خېلو اوسېدونکی.
۱۰- ډګروال سید جان د چک ولسوالۍ اوسېدونکی.[۱]

سیمې ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدینو دوې مخالفې نظرې لرلې ځوان پاټکي ورسره مخالف وو چې د کمونیزم او اسلام تضاد و نه د پخلاینې ندی او د اد رژیم یوه دسیسه ده خو قومي سپین ږیري چې د جرګو مرکې په کودونو وارد کسان وو د جرګې د راتلو او مرکې پلوي وو او ویل یې چې که څه هم د اتضاد و نه د پخلاینې ندی خو د جرګې ردول هم سم ندی جرګه منو او سباپي پخپله کټه یې راوغرځوو. دغه اختلاف د مجاهدینو تر منځ د څو ورځو مباحثې او سخت جدل سبب شو د نظر هم وړاندې کړ شو چې جرګه دې راشي خو غړي دې ونیول شي او بیا دې کابل ته د تلو اجازه نه ورکول کېږي او لدې لارې دې هم پر رژیم دیوبل فشار په توګه کار واخیستل شي.

---

[۱] وګ - پرچک او دایمرداد وکې اسلامي پاڅون لیکوال محمد زبیر شفیقي ۱۰۸-۱۰۹ مخونه.

څرګنده له چې رژیم ورته د ننواتي لمن وغوړوله خپله ناکامي یې ومنله او د دوی د ایماني پرتم پر وړاندې سلامي شول.

پر کاغذونو چې په زرګونو یې پاڼې په ټوله دره کې تیت شوې وې لیکل شوي وو:

د لوی خدای په نامه

«د وردګو کرانو او سپیڅلو اوسېدونکو ته:

څرنګه چې د ثور د ستر انقلاب په رڼا کې د وردګو ټولو اوسېدونکو د انقلاب سره تضاد نلري. نو هغه وقایع او پېښې چې تر اوسه هلته منځ ته راغلې د سوء تفاهم او د دښمنانو د تبلیغاتو ثمره ده نو څنګه خلقي دولت د وردګو ټولو اوسېدونکو ته د کمکي اختر د مبارکو ورځو په احترام پوره او شپړه عفوه اعلانوي او ستاسو قومي جرګه چې د لاندنیو اشخاصو څخه عبارت ده تاسې ته د مفاهمې او عفوې د عملي کولو دپاره درځي.

جرګې ته د دولت لخوا د عفوې د عملي کولو له پاره چې لاره هواره کړي پوره صلاحیت ورکړ شوی. د جرګې غړي لاندې قومي مشران دي:

١- محترم محمد انور خان واحدي، ٢- غلام درویش خان (ابه کل)، ٣- عبدالغني خان

٤- بسم الله علاقدار، ٥- خدایداد خان خړ، ٦- میرافغان، ٧- عبدالحنان خان مینه پال، ٨- ډګروال سید جان خان، ٩- شیر احمد خان، ١٠- وکیل امین الله خان

١١- مامور جلال الدین خان، ١٢- مدیر محمد آصف خان، ١٣- عید محمد خان،

١٤- ملک شیر آقا خان، ١٥- ملک عبدالرؤف خان، ١٦- پخواني والي اسمعیل خان،

١٧- قومندان عبدالرؤف خان، ١٨- عبدالجلیل وجدي، ١٩- عبدالقدیر خان،

٢٠- مدیر محمد یعقوب خان، ٢١- رئیس محمد انور خان اکبري او څېني نور.

دافغانستان د موکراتیک جمهوري دولت لخوا.»

لدې ځکې هم وردګو ته دوې جرګې د توپونو او ټانکونو په بدرګه تللې

وې خو د هغوی د فعالیت سطحه او ساحه ډېره محدوده وه او تقریباً پټه او غیر رسمي بڼه یې درلوده چې د هغو جرګو کې دغه کسان شامل وو:

١- حاجي خدایداد خان خړ.

٢- ډګروال عبدالحق دښمنی په زوی مشهور.

٣- حاجي سید رسول د تنګي درې اوسېدونکی.

٤- حاجي موسی وردګ د شېخ آباد.

٥- غند مشر کریم خان د سید آباد د اولسوالۍ اوسېدونکی.

٦- ملک شېر اقا د جلګې علاقه دارۍ اوسېدونکی.

٧- حاجي جمعه ګل د شش قلعې اوسېدونکی.

٨- مدیر یعقوب د دوړ غبلو اوسېدونکی.

٩- محمد کریم خان د دوړ غبلو اوسېدونکی.

١٠- ډګروال سید جان د چک ولسوالۍ اوسېدونکی. (١)

سېږې ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدینو د وې مخالفې نظریې لرلې - ځوان پاتې کی ورسره مخالف وُ چې د کمونیزم او اسلام تضاد ونه د ځلاینې ندی او داد رژیم یوه دسیسه ده خو قومي سپین ږیري چې د جرګو مرکې پر کودونو وارد کسان وو د جرګې د راتلو او مرکې پلوی وو او ویل یې چې که څه هم دا تضاد ونه د ځلاینې ندی خو د جرګې ردول هم سم ندی جرګه منو او بنا یې ځپله کښته یې راوغرخوو. دغه اختلاف د مجاهدینو ترمنځ د څو ورځو مباحثې او سخت جدل سبب شو دا نظر هم وړاندې کړ شو چې جرګه دې راشي خو غړي دې ونیول شي او بیا دې کابل ته د تلو اجازه نه ورکول کېږي او لدې لارې دې هم پر رژیم د یو بل فشار په توګه کار واخیستل شي.

---

(١) وګ - پېچک او رایم باد وکې اسلامي پاڅون لیکوال محمد زبیر شفیقي ١٠٨-١٠٩ مخونه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه مباحثو او جدلونو نه یوازې د مجاهدینو د مشرانو ترمنځ بلکې د ګردو مجاهدینو او د سیمې د اوسېدونکو ترمنځ د مباحثې جدي او خبښمېدلې مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره د قومي مشرانو پرېکړه ومنل شوه او د جرګې غړو ته د راتلو اجازه ورکړ شوه د چک د اسلامي انقلابي شورا غړو د علی خان په کلي کې د جرګې د غړو هرکلی وکړ که څه هم دا هرکلی د زړه د پاسه هرکلی و. خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه بر کېنول شول او د شورا غړي او مجاهدینو د دروازو ته نژدې ځایونه ونیول. خو بیا هم د جرګې له غړو د ډار او وېرې خپسې منګولې نه وې. لېرې کړې او س هم له دوی سره دا اندېښنه وه چې توم به څه ورسره کوي او له دوی څخه به د رژیم د ناکړدو څه ورانتقام او غچ اخلي، دغه ډار او اندېښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو او کتلو څخه ډېره ښه څرګندېده - دوی ته ځانونه له ټولې مشهورتیا، غرورې او مشرتوب سره ډېر وړوکي ښکارېدل. د مجاهدینو د ایماني پرتم، روحي ډاډ او بې سیاله مقاومت له ارخه دوی ځانونه ډېر پیکه احساسول په تېره دا چې سیمې ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدینو یو لړ مانورې ترسره کړې دوی د لارې په اوږدو کې په ډېر صلابت او قوت سره ځایونه نیولي و او د لارو دواړو غاړو ته ټوپک په لاس او په کارتوسو پټ ولاړو چې دلس وړانګو به د کارتوسو سره د ټکر پر وخت یو ډول طلايي وړانګې ښندلې او ځلکونه به یې کول - دوی به یوه ځای کې د بخاري نل په ډېرو او بوټو کې پټ کړی او له پاسه یې ترپال پرې غوړولی و داسې ښکارېده لکه او بوس توپ؛ چې هرڅایې په لیدو دا خیال کاوه چې یوه دا خوږېږ دروند توپ دی - دوی د الله اکبر په پرله پسې شعارونو او غوږنیو د جرګې د غړو هرکلی کاوه او هغوی ته یې د خپل تصمیم او همت ننداره ښودله چې ځینو ځینو به یې له ګواښنه دک عمل هم ترسره کړې.

د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیرخان د جرګې له غړو سره خبرې پیل کړې او ویل چې د دوی وېره او اضطراب یې درک کړی وی په مینه، سره سینه او په له موسکا ډکه خوله یې د جوړښت او جوړه له احوال وروسته خپلې پوښتنې پدې ډول پیل کړې:

د الوتکو نه په اچول شویو کاغذونو کې ټول معرفي شوي کسان نشته د مثال په توګه د محمد انور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالروف خان هم له تاسې سره نه لیدل کېږي موږ نه پوهېږو چې هغوی ولې ندي راغلي بندیان شوي او که خوږېږ نه وي؟ دغه پوښتنې هغوی نور هم تلولې کړل او ویل چې له یوې سختې او خطرناکې پوښتنې سره مخامخ شوي وي یو بل ته په بیره او وار خطايي وکتل او ویې ویل:

واحدي صاحب ته د عدلیې وزارت د معین په توګه ځینې ضروري کارونه پیدا شول او دغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه وویستل شو او په ځای یې مستوفي سلطان محمد وټاکل شو. خو د ملک عبدالروف په اړه هغوی هېڅ ونه شو ویلای او چوپ پاته شول. د شورا مشر هم د دوی د تلولې حالت په احساس نور څه ونه ویل هر څه چې د خانکل ماما موجودیت ته پدې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه و، ډېر ود تعجب په سترګه کتل خانکل د ناویو د ورېلو راوړلو له پاره آس ساتلی و او په ودونو کې به د ده آس په کرایه نیول کېده او هغه هېڅ توګه د داسې غلسونو له خانکل پخپله موضوع روښانه کړه ویې ویل: چې له مدیر محمد یعقوب سره د سړک په غاړه روان و چې د جرګې موټر ودرېده او دی یې هم ورسره موټر ته وخېژاوه نور په هېڅ هم ندی خبر.

بله پوښتنه دا وه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که د حکومت نماینده کان. دغه پوښتنه بیا هم د هغوی پر مغزو یو بل د روند ګوزار و چې سره ویې لړزول او بیا یو بل ته په کتو شول. د جرګې غړي په خپلو ځوکې هم یو پر بل نه وو ډاډه او دا اندېښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

دغه مباحثو او جدلونو نه یوازې د مجاهدینو د مشرانو ترمنځ بلکې د ګروپ مجاهدینو او د سیمې د اوسېدونکو ترمنځ د مباحثې جدي او خښمېدلي مجلسونه تاوده کړل.

بالاخره د قومي مشرانو پرېکړه ومنل شوه او د جرګې غړو ته د رژتلو اجازه ورکړ شوه د چک د اسلامي انقلابي شورا غړو د علي خان په کلي کې د جرګې د غړو هرکلي وکړ که څه هم د اهرکلي د زړه د پاسه هرکلي و. خو په کوټه کې د جرګې غړي په عنعنوي توګه برکېنول شول او د شورا غړي او مجاهدینو دروازو ته نژدې ځایونه ونیول. خو بیا هم د جرګې له غړو دپاره او وېرې خپسي منګولې نه وې لېرې کړې او س هم له دوی سره دا اندېښنه وه چې قوم به څه ورسره کوي او له دوی څخه به د رژیم د ناکردو څه ور انتقام او غچ اخلي، دغه د پاره او اندېښنه د دوی له ناستې، حرکاتو، خبرو او کتلو څخه ډېره ښه څرګندېده - دوی ته ځانونه له ټولې مشهورتیا، غوړی او مشرتوب سره ډېر وړوکی ښکارېدل. د مجاهدینو دایماني پرتم، روحي د او او پې سیاله مقاومت له ارخه دوی ځانونه ډېر پیکه احساسول په تېره دا چې سیمې ته د جرګې د غړو په راتلو مجاهدینو یولړ مانورې ترسره کړې دوی دلاړې په اوږدو کې په ډېر صلابت او قوت سره ځایونه نیولي ؤ او د لارو دواړو غاړو ته ټوپک پر لاس او په کارتوسو پټ ولاړ وچې د لمر وړانګو به د کارتوسو سره د ټکر پر وخت یو ډول طلایي وړانګې ښندلې او ځلکونه به یې کول - دوی به یوه ځای کې د بخاري نل په ډېرو او بوټو کې پټ کړي او له پاسه یې ترپال پرې غوړولی ؤ د اسې ښکارېده لکه اوبوس توپ؛ چې هر چا یې په لیدو د اخیال کاوه چې یوه داخوږه دروند توپ دی - دوی د الله اکبر په پرله پسې شعارونو او غوږونو د جرګې د غړو هرکلي کاوه او هغوی ته یې د خپل تصمیم او همت نندارې سنبوله چې ځینو ځینو به یو له ګواښه د ګډ عمل هم ترسره کړې.

د اسلامي انقلابي شورا رئيس عبدالکبیرخان د جرګې له غړو څخه خبرې پیل کړې او لکه چې د دوی وېره او اضطراب یې درک کړی وي په مینه، سړه سینه او په له موسکا ډکه خوله یې د جوړنا جوړه احوال وروسته خپلې پوښتنې پړې د ول پیل کړې:

د الوتکو نه په اچول شوو کاغذونو کې ټول معرفي شوي کسان نشته د مثال په توګه د محمد انور واحدي ځای تش دی او ملک عبدالرؤف خان هم له تاسې سره نه لیدل کېږي مورته پوهېږو چې هغوی ولې ندي راغلي بندیانو شوي خو به نه وي؟

دغه پوښتنې هغوی نور هم تلولې کړل او لکه چې له یوې سختې او خطرناکې پوښتنې سره مخامخ شوي وي یو بل ته په بېره او وارخطایي وکتل او ویې ویل:

واحدي صاحب ته د عدلیې وزارت د معین په توګه ځینې ضروري کارونه پیدا شول او د هغه وزارت په غوښتنه له جرګې نه وویستل شو او په ځای یې مستوفي سلطان محمد و ټاکل شو. خود ملک عبدالرؤف په اړه هغوی هیڅ ونه شو ویلای او چوپ پاته شول. د شورا مشر هم د دوی د تلولې حالت په احساس نور څه ونه ویل هدارنګه د خانکل ماما موجودیت ته پدې جرګه کې چې نوم یې په لست کې نه و، ډېر ود تعجب په سترګه کتل خانکل د ناوې د وړلو راوړلو له پاره آس ساتلی ؤ او په ودونو کې به د ده آس پرکرایه نیول کېده او هیڅ توګه د اسې غلبونو نوم څخ خانکل چېلمه موضوع رونیا کړه ویې ویل: چې لیه مدیر محمد یعقوب سره د سړک په غاړه روان و چې د جرګې موټر ودرېد او دی یې هم ورسره موټر ته وخیژاوه نور په هیڅ هم ندې خبر بله پوښتنه دا وه چې د جرګې غړي ځانونه قومي بولي او که د حکومت نمایندګان - دغه پوښتنه بیا هم د هغوی په مخ وېیوبل دروند ګوزار و چې سره ویې لړزول او بیا یو بل ته په کتو شول - د جرګې غړي په خپلو مخونو کې هم یو پر بل نه وو باوره او دا اندېښنه ورسره وه چې د دوی په منځ کې به

(c) ketabton.com: The Digital Library

حتیٰ د حکومت جاسوس ځای لري نو د غه پوښتنې په ځواب د هر سړه وخوځېدل راوخوځېدل د هرې خبرې یې وڅوولی خوښا غلی وجدي دا مېړانه وکړه چې د جرګې غړي یې قومي وبلل. وروسته د شورا رئیس او نورو مشرانو هر یوه ځپل وار خبرې وکړې وېې ویل چې زموږ په خلقیانو د نړا دي توپیر پر ضد خبرې کولې خو په عمل کې موږ ولیدل چې دوی هزاره د پښتنو او پښتنانه د هزاره کانو په مقابل کې لمسول. خلقیانو به ویل او لا ګلیا دي وایي چې انقلاب پر مخ تلونکی هدف ونه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې موږ دوې پېرې په څټ بوزي او په افغانستان کې د کورنیو جګړو او قبیلوي اختلافونو زمانه بیا په موږ ووینو او بیا هم دوی لګیا دي او د مرتجعینو تاپې په موږ لګوي اوس نو تاسې ووایاست چې موږ مرتجعین یو که دوی.

د حکومت په ابلاغیه کې موږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوی. عفوه خو هغو کسانو ته کېږي چې مقصر وي او ګناه یې کړې وي موږ څه ګناه کړې وه چې زموږ په سیمه سور اور بل کړې شو.

د شورا رئیس جرګې ته مخ واړاوه او څرګنده یې کړه تاسي زموږ مشران یاست تاسي ځپله په ټول قوم کې وګرځئ او ځپلو سترګو ووینئ چې د څومره بې دفاع او مظلومانو کورونه او کروندې سوځول شوي. زموږ کورنۍ چور شول. بیا هم زموږ ماشومان نه بلکې زموږ ټول روی هم دا لوټکو په لید وسره احساسوي چې د محشر ورځ وړاندې راتلونکې ده. خو موږ به د غه ډول ستمګرو عناصرو ته چې ځانونو ته خلقیان وایي او په موږ بمونه اوروي او د توپ ټانک او طیارې له لارې موږ ته ځپل نورښیي د اسلامي جذبې او قومي زوړ له منځې سرټیټوب او انسانیت وروښیو.

موږ فیصله کړې چې د حق او حقیقت په لار کې یو تن هم ژوندی نه پاتې کېږو نو چې موږ د اسې فیصله کړې وي بیا به ولې وسله په ځمکه پر دو بیا به نو

زموږ له پاره سوله او د سولې جرګې څه ارځښت ولري؟ سره له دې هم موږ مسلمان او پښتانه یو د ملامتي بار په اوږو نشو کړ ځولی که چېرې د سولې جرګه زموږ ملامتي را بر سېره کولی شي را ودې نیسي موږ به پوره حوصله د هغو خبرو اترو او رېد و ته چمتو یو.... دا وخت د جرګې د غړو خولې په لاړو لمدې شوې وې او د زړونو درزا یې لږ څه ناسته وه وېې ویل موږ ځپلو سترګو ولیدل چې حکومت ستاسې کورونه سوځولي او تاسې ته یې زیات تاوان دراړولی دی خو تاسې هم صرفه نه کړې سړکونه مو خراب کړیدي او لکه چې حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه مو سوځولي دي.

د شورا رئیس وویل موږ منکر نه یو د چکځ هو ټل خو ولسوال خپله عسکري چوڼۍ ګرځولي وه چې د جنګ په جریان کې وران شو او بیا ځې یو ښوونځی چې څوخله حکومت زموږ پر ضد دیرې اډې په توګه ترې کار اخیست له مینځه وړل شوی. بله دا چې دا ټول موږ جوړ کړي د قومي اشرونو له لارې موجوړ کړی او بیا به یې هم موږ جوړوو، نو زموږ هیڅ اجتماعي مرکز ته زیان نه دی رسولی. د بر ښنا فابریکه لکه چې تاسې یې ګورئ فعاله ده او سیمې ته بر ښنا ورکوي خو دا په ډاګه وایو چې پر کابل موبر ښنا قطع کړې. داوبو بند او نور ټول تأسیسات فعال دي.

د یو لړ آزادو مباحثو په نتیجه کې مجاهدینو وغوښتل چې جرګه ځپل نظر څرګند کاندي د جرګې له خوا وویل شول چې قوم ملامته ندی موږ هیله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سرې او به تو یې کړو تاسې موږ ته ځپلې غوښتنې او شرطونه څرګند کړئ کوم چې زموږ له صلاحیته پوره دی هم دلته به یې فیصله کړو او په نورو به له حکومت سره وغږېږو. د شورا رئیس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه مسئلې په اړه د دوی په غیاب کې شورا یو غونډه وکړي. د دغې ځانګړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

حتیٰ د حکومت جاسوس ځای لري نو دغه پوښتني په ځواب د ډېر سره خوښېدل او خوښېدل د ډېرې خبرې یې وژوولې خو ښاغلی وجدي دا مېړانه وکړه چې د جرګې غړې یې قومي وبلل. وروسته د شورا رئیس او نورو مشرانو هر یوه پخپل وار خبرې وکړې ولې ویل چې وایه خلقیانو د نژادي تو پیر پر ضد خبرې کولې خو په عمل کې مونږ ولیدل چې دوی هزاره د پښتنو او پښتانه د هزاره ګانو په مقابل کې لمسول. خلقیانو به ویل اولا ګیا دی وایي چې انقلاب پرمخ تلونکی هدفونه لري خو په عمل کې دوی غوښتل چې مونږ دوې پېړۍ په شا بوزي او په افغانستان کې د کورنیو جګړو او قبیلوي اختلافونو زمانه بیا په مونږ ووینې او بیا هم دوی ګیا دی او د مرتجعینو تاپې په مونږ لګوی او س نو تاسې ووایاست چې مونږ مرتجعین یو که دوی.

د حکومت په ابلاغیه کې مونږ ته په اصطلاح عفوه اعلان شوی. عفوه خو هغو کسانو ته کېږي چې مقصر وي او ګناه یې کړې وی مونږ څه ګناه کړې وه چې زمونږ په سیمه سور اور بل کړې شو.

دشورا رئیس جرګې ته مخ واړاوه او څرګنده یې کړه تاسې زمونږ مشران یاست تاسې پخپله په ټول قوم کې وګرځئ او پخپلو سترګو ووینئ چې د څومره بې دفاع او مظلومانو کورونه او کروندې سوځول شوي. زمونږ کورونه چور شول. بیا هم زمونږ ماشومان نه بلکې زمونږ څاروی هم دالوتکو په لیدو سره احساسوي چې د محشر ورځ وربانده راتلونکې ده. خو مونږ به دغه ډول ستمګرو عناصرو ته چې ځانونو ته خلقیان وایي او په مونږ بمونه او روي او د توپ تانک او طیارې له لارې مونږ ته خپل زوربښیي د اسلامي جذبې او قومي زورله مخې سرټیټوب او انسانیت ورو ښیو.

مونږ فیصله کړې چې د حق او حقیقت په لاره کې یو تن هم ژوندی نه پاتی کېږو نو چې مونږ د اسې فیصله کړې وی بیا به ولې وسله په ځمکه ږدو بیا به نو

زمونږ له پاره سوله او د سولې جرګې څه ارزښت ولري؟ سره لدې هم مونږ مسلمان او پښتانه یو د ملامتی بار په اوږو نشو کرځولی که چېرې د سولې جرګه زمونږ ملامتي را برسېره کولی شي را ودې نیسي مونږ په پوره حوصله د هغو خبرو اترو او رېدو ته چمتو یو.... دا وخت د جرګې د غړو خولې په لاړو لمدې شوې وې او د زړونو درزا یې لرڅه ناسته وه ولې ویل مونږ پخپلو سترګو ولیدل چې حکومت ستاسې کورونه سوځولي او تاسې ته یې زیات تاوان دراړولی دی خو تاسې هم صرفه نده کړې سرکونه مو خراب کړیدی او لکه چې حکومت ادعا کوي ښوونځي او نور اجتماعي مرکزونه مو سوځولي دي.

دشورا رئیس وویل مونږ منکر نه یو د جګړې هوښل خو ولسوال خپله عسکري چوڼۍ ګرځولې وه چې د جنګ په جریان کې وران شو او بیا هم ځې یو ښوونځی چې څوځله حکومت زمونږ پرضد د یوې اډې په توګه ترې کار اخیست له مینځه وړل شوی. بله دا چې دا ټول مونږ جوړ کړي د قومي اشرونو له لارې موجوړ کړي او بیا به یې هم مونږ جوړوو، نور مونږ هیڅ اجتماعي مرکز ته زیان ندی رسولی. د برېښنا فابریکه لکه چې تاسې یې ګورئ فعاله ده او سیمې ته برېښنا ورکوي خو دا په ډاګه وایو چې پر کابل مو برېښنا قطع کړې. دا و بو بند او نور ټول تأسیسات فعال دي.

د یو لړ آزادو مباحثو په نتیجه کې مجاهدینو وغوښتل چې جرګه خپل نظر څرګند کاندي د جرګې له خوا وویل شول چې قوم ملامته ندی مونږ هیله لرو چې د قوم او حکومت ترمنځ سرې او به تو یې کړو تاسې مونږ ته خپلې غوښتنې او شرطونه څرګند کړئ کوم چې زمونږ له صلاحیته پوره دی هم دلته به یې فیصله کړو او په نورو به له حکومت سره وغږېږو. دشورا رئیس له جرګې اجازه وغوښته چې د دغه مسئلې په اړه د دوی په غیاب کې شورا یوه غونډه وکړي. د دغې ځانګړې

غوندي حق د جرگې غړو ته هم حاصل وچې بيله غونډه وکړي. په بله -
کوټه کې کابو يو ساعت خبرې وشوې او لومړی شرط دا و چې ندې
شو چې زموږ بنديان راخوشي کړي که چېرې يې زموږ بنديان راخوشي
کړل بيا به نورو خبرو ته هم سر کېښېنو.
شوراداهم هيله لرله چې څوله جرگه به کابل ته نه ځي ځيني به يې
له قوم سره پاته کيږي خو د جرگې غړي و يرېدل چې کنې مجاهدين يې د
برمته کولو خيال لري د همدې ويرې له امله ټولو غړو ته د تلو اجازه ورکړ
شوه.

جرگه کابل ته ورسېده د کورنيو چارو په وزارت کې د پوليسو قومندان
علي شاه پيمان چې جرگه هم د ده د ابتکار له مخې جوړه شوې وه د هغوی
هرکلی وکړ. هغه په تعجب کې وچې د جرگې غړي روغ جوړ د ده مخې ته
ناست دي او يو ه ته هم کوم زيان ندی رسېدلی. د ه پر ټلوسه لرله چې د
جرگې له جريان څخه خبر شي همدا وچې اسماعيل خان ما يار د جرگې په
نمايندگي د جرگې د فعاليت جريان په مفصله توگه وړاندې کړ چې علي شاه
پيمان يې مهم ټکي يادداشت کول. اسمعيل خان ډېر دلايل لرل چې
قوم ملامته ندی بلکې لدې حالت سره ولسوالانو او د خلقي حکومت نورو
مامورينو د خلقي گوند غړيو او د انقلاب د دفاع د کميټو غړيو ناخامخ کړيدی.
علي شاه پيمان وويل: ماغوښتل جرگه له امين صاحب سره وگوري
خوداسې ښکاري چې امين صاحب له ورډکو خپه دی....
مايار په احساساتي بڼه د پيمان خبرې ورپرې کړې او په ماته کوږه
پښتو يې وويل:
... فرق نه کوي امين خپه کېږي کې تره کی، کې د هرڅه قوم مهم
دی وطن مهم دی موږ غواړو خدای پدې قوم ورحم وکې حکومت مهرباني

وکړي...
پيمان موسکی شو خپلې خبرې يې ترميم کړې ويې ويل وبخښئ
ما لکه چې خپل مطلب سم ونشو ويلی امين صاحب له ورډکو نه خپه
ندی ورډک ډېر ورباندې گران دی ناز ورباندې لري.
بيايې وويل رېښتيا چې قوم ملامت ندی ما ته دوه ړل شوی
ولسوال ورو نه راغلل او راته يې وويل: چې زموږ ورور ورډکو شهيد
کړيدی. خو ما ورته وويل شهيد نه بلکې مردار شويدی. پيمان وويل
ما ځکه خپل ولسوال مردار شوی وگاڼه چې هغه د ورډکو پر پښتنواو غيرت
باندې ملنډې وهلې دي زه هم پښتون يم که چېرې زما په ولس کې داکار
شوی وای او زما خلک په زور په موټرو کې د جگړې له پاره استول شوی وای
ما به هم د ورډکو په څېر اقدام کاوه.
پيمان د خپلو مخصوصو اکتونو په ملتيا کله د نرمې او د پستې غاړې
او کله بيا گواښونکې او شخصي خبرې کولې پدې کې د ټيلفون زنگ راغی د هغه
له خبرو داسې ښکارېده شوه چې مقابل لوری يې د مرکزي قواوو قوماندانی ده
چې قوماندان يې د ورډکو د ټنگي اوسېدونکی محمد دوست دی.
پيمان په ټيلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لوري ته وويل نه، نه،
کوره د سولې جرگه دا د ه زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې
د سولې اميد نور هم زيات شوی تاسې عمليات مه کوئ د ورډکو مسئله
ما ته پرېږدئ زه د ورډکو ضامن يم ورډک ښه خلک دي.
دا معلومه نشوه چې د پيمان دا ټيلفوني مرکه مصنوعي وه که حقيقي.
پيمان بيا ورو ځي او اوږې يې ځای وغوځولې غاړې يې تازه کړ چېه
سترگه يې لږې چوغه کړه د خولې ښې ونبکی يې بيوې خواته کوږ کړ ويې ويل
د هغه اعتماد له مخې چې زه يې د ورډکو د هېواد پالنې پر روحيه لرم که چېرې

غوندي حق د جرگې غړو ته هم حاصل وي چې بيله غونډه وکړي. په بله -
کوټه کې کابو يو ساعت خبرې وشوې او لومړې شرط دا و چې ندې
شو چې زموږ بنديان راخوشې کړي که چېرې يې زموږ بنديان راخوشې
کړل بيا به نورو خبرو ته هم سر ښکېښنو.

شورا هم هيله لري چې ټوله جرگه به کابل ته نه ځي ځينې به يې
له قوم سره پاته کېږي خو د جرگې غړي وېرېدل چې کېدای شي مجاهدين يې د
برمته کولو خيال لري د هغوی وېرې له امله ټول غړو ته د تللو اجازه ورکړې
شوه.

جرگه کابل ته ورسېده د کورنيو چارو په وزارت کې د پوليسو قوماندان
علي شاه پيمان چې جرگه هم د ده د ابتکار له مخې جوړه شوې وه د هغوی
هرکلی وکړ. هغه په تعجب کې وو چې د جرگې غړي روغ جوړ د ده مخې ته
ناست دي او يوه ته هم کوم زيان نه دی رسېدلی. د ده پر تلوسه لرله چې د
جرگې له جريان څخه خبر شي همدا وو چې اسماعيل خان ما يار د جرگې په
نمايندگۍ د جرگې د فعاليت جريان په مفصله توگه وړاندې کړ چې علي شاه
پيمان يې مهم ټکي يادداشت کړل. اسمعيل خان د هېر دلايل لرل چې
قوم ملامته نه دی بلکې لدې حالت سره ولسوالۍ او د خلقي حکومت نورو
مامورينو د خلقي گوند غړيو او د انقلاب د دفاع د کمېټو غړيو غلامغ کړيدی.
علي شاه پيمان وويل: ما غوښتل جرگه له امين صاحب سره وګوري
خو داسې ښکاري چې امين صاحب له ورډګو خپه دی....
ما يار په احساساتي بڼه د پيمان خبرې ورپرې کړې او په ماته کوټه
پښتو يې وويل:
... فرق نه کوي امين خپه کېږي که ترېږي، کې د هر څه قوم مهم
دی وطن مهم دی موږ غواړو خدای پدې قوم ورحېږي کې حکومت مهرباني

وکړي...
پيمان موسکی شو خپلې خبرې يې ترميم کړې ويې ويل وبخښئ
ما لکه چې خپل مطلب سم ونشو ويلی امين صاحب له ورډګو نه خپه
ندی ورډګ ډېر ورباندې گران دی ناز ورباندې لري.
بيا يې وويل رېښتيا چې قوم ملامت ندی ماته دوه تنه شوی
ولسوال ورو نه راغلل او راته يې وويل: چې زموږ ورور ورډګو شهيد
کړيدی. خو ما ورته وويل شهيد نه بلکې مردار شويدی. پيمان وويل
ما ځکه خپل ولسوال مردار شوی وګاڼه چې هغه د ورډګو پر پښتونولۍ غيرت
باندې ملنډې وهلې دي زه هم پښتون يم که چېرې زما په ولس کې داکار
شوی وای او زما خلک په زور په موټرو کې د جگړې له پاره استول شوي وای
ما به هم د ورډګو په څېر اقدام کاوه.
پيمان د خپلو مخصوصو اکټونو په ملتيا کله د نرمۍ او د پستې غاړې
او کله بيا ګواښونکي او شخصي خبرې کولې پدې کې د ټېلفون زنګ راغی د هغه
له خبرو داسې ښکارېده شوه چې مقابل لوری يې د مرکزي قوا وو قوماندانې ده
چې قوماندان يې د ورډګو د ټنګي او سېدونکی محمد دوست دی.
پيمان په ټيلفون کې په نسبتاً جدي بڼه مقابل لوری ته وويل نه، نه،
کوره د سولې جرګه دا ده زما سره ناسته ده، دوی له قوم سره مفاهمه کړې
د سولې اميد نور هم زيات شوی تاسې عمليات مه کوئ د ورډګو مسئله
ماته پرېږدئ زه د ورډګو ضامن يم ورډګ ښه خلک دي.
دا معلومه نشوه چې د پيمان دا ټيلفوني مرکه مصنوعي وه که حقيقي.
پيمان بيا ورو ځي او اوږې يې ځای وغورځولې غاړې يې تازه کړه چې په
ستړګه يې لږ چوغه کړه د خولې بنې وښکی يې بوې خواته کوږ کړ ويې ويل
د هغه اعتماد له مخې چې زه يې د ورډګو د هېوادپالنې پر روحيه لرم که چېرې

زما په اختیار کې وای ما به ورډکو ته ویلې وای چې ځانته جلا جمهوریت جوړ کړی خوزما له واکه وتلې خبره ده خو هغه څه چې زما له واکه پوره دی زه وردکو ته دهغې لوز ورکوم چې د بندیانو په خوشې کولو کې به ورسره مرسته وکړم کوم بندیان چې له ما سره دی دهغوی په باب خوهیڅ خبره نشته .

خولا وردکو نه زما غوښتنه داده چې خپل سپوږمۍ دې پرانیزي خپل سرکونه دې جوړکړي ولسوالي دې پخپله فعاله کړي هرڅوک چې د دوی خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو لکه والي اسمعیل خان او ابکل ته مسئولیت ولري - ترڅو چې پر حکومت د وردکو اعتماد نه وي راغلی ترهغو دې خپل اخیستل شوي ټوپک حکومت ته نه تحویلوي اوغوښتنه یې وکړه چې جرګه یوځل بیا قوم ته ورشي . او دی به ترهغې د وردګو د بندیانو لسټونه اونورکار او بار برابر کړي .

پدې ډول جرګه بیا وردکو ته لاړه - خو دا ځل جرګې هیڅ کومه نوې خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدینو یوځل بیا هغوی ته خپله پخوانی خبره تکرار کړه چې لومړی دې زموږ بندیان خوشې کړي شي بیا به مونږ خپلې نورې غوښتنې وړاندې کړو .

جرګه چې له وردکو بیرته ستنه شوه بیا یې طبق معمول علي شاه پیمان له ټول جریان څخه خبر کړ هغه ظاهراً دلسټونو د برابرولو خبره بیا تکرار کړه پدې ډول چې پیمان به د کورنیو چارو د وزارت لسټونه برابروي او علي خان به کوښښ کوي چې د اکسا د دوارو نظامي او ملکي برخو څخه د بندي شویو وردکو لسټونه برابر کړي .

جرګې مجاهدینو ته د جریانا تو په اړه یو لیک واستاوه او له دوی څخه یې غوښتنې وُچې دوی هم د بندیانو لست برابر او جرګې ته یې واستوي . د دوی د لیک په ځواب کې مجاهدینو داډول ځوابیه لیک وراستاوه .

د سولې د جرګې محترمو غړو !

له یوې خوا ستاسې ترنظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له بلې خوا د کابل او د ګران هیواد په بېلو بېلو ځایونو کې د وردکو ګرفتاری روانې دي دغه کارمونږ ته ویښودله چې حکومت د چل او د سیسې فکر لري .

تاسې ته معلومه ده چې د وردکو زیاتره خلک د مامورـ منصبدار، ښوونکی ـ کارګر ـ سوداګر او نورو په بڼه د هیواد په بېلو بېلو برخو کې ژوند کوي او له بلې خوا د وردکو خلکو په پراخه سیمه کې استوګنه لري چې هغوی ته په اوسنیو شرایطو کې زمونږ لاسونه نشي رسېدی نو د ټولو وردکو د بندیانو د لست جوړول زمونږ له پاره امکان نه لري . خبره دا ده چې حکومت په ریښتیا سره پخپله اعلامیه کې صادق وي او ښه نیت ولري نو بیا به زمونږ شرایط چې د بندیانو ـ خوشې کول او په پیشنهاد شوی چوکاټ کې د خبرو اترو له جریان څخه عبارت دی سخت کارندی ـ د وردکو د بندیانو شمېر حکومت ته پوره څرګند دی نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تګ او راتګ وکړئ مونږ بلڅه نه غواړو یوازې دومره چې حکومت پخپله وعده وفا وکړي .

د چک د سپین بیرو له خوا

۱۴ / ۶ / ۱۳۵۸

لدې سره د جرګې غړو د ده بوریو په جومات کې خپله غونډه راوبلله او څه نوی کسانو هم په غونډه کې برخه واخیسته .

مایار دغونډې غړو ته ټول جریان تکرار کړ . داوخت د موسی خېلو اوسېدونکی داکسا غړی عمر وردک چې د پرشیک زلمی او د نوی مودل شلټ پټلون یې اغوستی و اوښیتلې طلایي وښتانو یې د یوې پیغلې له ـ

زما په اختيار کې وای ما به ورڅکو ته ويلي وای چې ځانته جلا جمهوريت جوړ کړي خوزماله واکه وتلې خبره ده خو هغه څه چې زماله واکه پوره دی زه ورڅکو ته دهغې لوز ورکوم چې د بنديانو په خوشې کولو کې به ورسره مرسته وکړم کوم بنديان چې له ما سره دی د هغوی په باب خوهېڅ خبره نشته .

خول ورڅکو ته زما غوښتنه داده چې خپل سنوونځي دې پرانيزي خپل سرکونه دې جوړ کړي ولسوالي دې پخپله فعاله کړي هرڅوک چې د دوی خوښ وي هغه دې ولسوال وټاکي او ولسوال به د قوم مشرانو لکه والي اسمعيل خان او ابکل ته مسئوليت ولري - ترڅو چې پرحکومت دورڅکو اعتماد نه وي راغلی ترهغو دې خپل اخيستل شوي ټوپک حکومت ته نه تحويلوي اوغوښتنه يې وکړه چې جرګه يوځل بيا قوم ته ورشي . او دی به ترهغې دوره ګو د بنديانو لستونه او نور کار او بار برابر کړي .

پدې ډول جرګه بيا ورڅکو ته لاړه . خوداځل جرګې هېڅ کومه نوی خبره له ځان سره نه وه وړې مجاهدينو يوځل بيا هغوی ته خپله پخوانی خبره تکرار کړه چې لومړی دې زمونږ بنديان خوشې کړی شي بيا به مونږ خپلې نوې غوښتنې وړاندې کړو .

جرګه چې له ورڅکو بېرته ستنه شوه بيايې طبق معمول علي شاه پيمان له ټول جريان ځخه خبر کړ هغه ظاهراً دلستونو د برابرولو خبره بيا تکرار کړه پدې ډول چې پيمان به د کورنيو چارو د وزارت لستونه برابروي او علي خان به کوښښ کوي چې داکسا د دوار و نظامي او ملکي بنديانو څخه د بندي شويو ورڅکو لستونه برابر کړي .

جرګې مجاهدينو ته د جريانا تو په اړه يو ليک واستاوه او له دوی ځخه يې غوښتنه وکړه چې دوی هم د بنديانو لست برابر او جرګې ته يې واستوي . ددوی د ليک په ځواب کې مجاهدينو دا ډول ځوابيه ليک ور واستاوه ،

د سولې د جرګې محترمو غړو !

له يوې خوا ستاسې ترنظر لاندې د سولې خبرې روانې دي او له بلې خوا د کابل او دګران هېواد په بېلو بېلو ځايونو کې د ورڅکو ګرفتارۍ روانې دي دغه کارمونږ ته وښيي چې حکومت د چل او دسيسې فکر لري .

تاسې ته معلومه ده چې د ورڅکو زياتره خلک د مامورين - منصبدار - ښوونکي - کارګر - سوداګر او نور په بېله د هېواد په بېلو بېلو برخو کې ژوند کوي او له بلې خوا د ورڅکو خلکو په دې پراخه سيمه کې استوګنه لري چې هغوی ته په اوسنيو شرايطو کې زمونږ لاسونه نشي رسيدی نو د ټولو ورڅکو د بنديانو د لست جوړول زمونږ له پاره امکان نه لري خبره دا ده چې حکومت په ريښتيا سره پخپله اعلاميه کې صادق وي او ښه نيت ولري نو بيا به زمونږ شرايط چې د بنديانو خوشې کول او په پېشنهاد شوي چوکاټ کې د خبرو اترو له جريان ځخه عبارت دی سخت کاروندی - د ورڅکو د بنديانو شمېر حکومت ته پوره څرګند دی نو حاجت نشته چې خبرې اوږدې شي او تاسې هم تګ او راتګ وکړئ مونږ بالخره نه غواړو يوازې دومره چې حکومت پخپله وعده وفا وکړي .

د چک د سپين بيره له خوا

١٤ / ٦ / ١٣٥٨

لدې سره د جرګې غړو د ده بوريو په جومات کې خپله غونډه رابلله او څه نويو کسانو هم په غونډه کې برخه واخيسته .

مايار د غونډې غړو ته ټول جريان تکرار کړ . داوخت دموسئ خېلو او سپينو ګي داکسا غړي عمر ورڅک چې د پر شيک زلمی او دنوی مومن شلت پټلون يې اغوستی او بيټلي طلاې وښتانو يې د يوې پېغلې له -

وپښتانو سره سيالي کوله او پدې سيالي کې يو څه وړاندې هم و. د روشنفکرانو (۱) په نمايندګۍ پداسې حال کې چې ژاولې يې په خوله کې وې داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او ورډګ يې سخت محکوم کړل ده له خپلو سترګو نه د سرو نمو وپښتانو دليرې کولوله يو ه جانانه حرکت سره دوو ځوان او سترګو په بېلوبېلو اشارو ويل: ورډګو له بشريت سره خيانت کړېدی د پر ستر جنايتکاران دي چې د افغانستان پوزه يې پرې کړې ده - خارجي اتباع يې وژلي - جنايت ورډګو کړې خو تور او تومت يې په خلقي دولت ور تپل شوېدی.

ده بيا د ناز، کرشمو او جديت په کډه انداز کې زياته کړه: داخبره دروغ ده چې د ورډګو بنديان به خوشې کېږي - جنايتکاران څوک نه خوشې کوي ورډګو داسې جنايتونه کړېدي چې که حکومت د خپلو نازولو سترګو ته ونه ګوري د ورډګو ټوله سيمه به په بل مخ واړوي - همدغه څو نازولي دي چې پر حکومت ګران دي او د هغوی په خاطر ورډګو ته صبر کوي خو د ا حوصله د هر دوام نشي کولای.

ماليار د عمرخبرې تر هغه ځايه چې ورډګ يې جنايتکاران بلل رد کړې او بو ځل بيا يې د قوم دلايل بيان کړل چې د غه ټول حالت به قوم تپل شويدی او هغه مجبور شوی چې وسلې ته لاس کړي.

بيا يې شاه محمود او نعيم ته چې له پيمان سره ليدنه او کتنه د دوی په وسيله برابره ده مخ وروا ړاوه وي ويل: د عمرجان په خبرو کې ځينې داسې ټکي راپيدا شول چې اصلاً د جرګې د دوام ضرورت له منځه وړي هيله ده پيمان صاحب نور مونږ معاف کړي. شاه محمود او نعيم د عمرخبرې رد کړې او د پيمان په اړه يې وويل چې ورډګو ته د ده نيت سره دی هغه غواړي چې داسې يو ه روغه وشي چې د دواړو خواو حيثيت پکې خوندي شي

خو عمر بيا له سترګو نه د سر د وپښتانو دليرې کولو په يوه اتومات حرکت سره په خبرو کې مداخله وکړه وې ويل: سوله امکان نلري ځکه چې د جرګې غړي او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې يو ورور يې دلته په جرګه کې ناست دی او بل ورور يې د اشرارو (مجاهدينو) قومانداندی. ده د مثال په توګه وويل: حاجي خدايدادخان دلته دی او ورور يې مدير غمي په جغتو کې د اشرارو (مجاهدينو) مشر تو ب کوي.

هدا رنګه زمونږ د اوغنې يو د کروال دلته ناست دی چې سيد حکيم نومېږي زه يې سنه پېژنم لاس يې داشارې په توګه هغه ته ونيو او پدې جرګه کې غړيتوب لري مګر وروړې په اوغنې کې زمونږ پر ضد په جګړو کې بوخت دی.

جرګې بيا له پيمان سره وليدل خو پيمان د احل هغه پخواني پيمان نه ؤ، په غوسه ناک د د غږ يې جرګې ته وويل: تاسې له جرګې نه بېخي د چين او شوروي تر منځ د کشالو غوندې يوه مساله جوړه کړې ده تاسې اصلاً دا مساله نه حل کوئ او لا يې غوړ نجوئ او ددې له پاره چې د ورډګو په باب خپل سنه نيت ثابت کاندې او وښيې چې پدې مساله کې څومره ترفشار لاندې دی خپل ياور يې راوغوښت او هغه ته يې سوګند ورکړ چې څو شېبې د مخه د مرکزي قواوو قوماندان محمد دوست په تيلفون کې څه وويل، ياور په خدای سوګند ياد کړ چې د مرکزي قواوو قوماندان وويل: چې مونږ نور ورډګو ته حوصله نشو کولی د عمليا تو پلان تر لاس لاندې لرو.

پيمان د دغه شهادت له اورېدو وروسته وويل: چې د سولې په

وپښتانو سره سیالي کوله او پدې سیالي کې یوڅه وړاندې هم و. د روښنفکرانو (۱) په نمایندګۍ پداسې حال کې چې ژاولې یې په خوله کې وې داکسا په زور او طاقت خبرې وکړې او وردګ یې سخت محکوم کړل ده له خپلو سترګو نه د سردارمو او پښتانو دلیرۍ کولوله یوه جانانه حرکت سره دوڅو او سترګو په بېلوبېلو اشارو ویل: وردګوله بشریت سره خیانت کړېدی د هر سترجنایتکاران دی چې دافغانستان پوزه یې پرې کړې ده - خارجي اتباع یې وژلې - جنایت وردګو کړې خو تور او تومت یې په خلقي دولت ورتپل شویدی.

ده بیا د ناز، کرشمو او جدیت په کډه اندازکې زیاته کړه: داخبره دروغ ده چې د وردګو بندیان به خوشې کېږي - جنایتکاران څوک نه خوشې کوي وردګو داسې جنایتونه کړېدي چې که حکومت د خپلو نازولو سترګو ته ونه ګوري دوردګو ټوله سیمه به په بل مخ واړوي - همدغه غونازولي دي چې پرحکومت ګران دي او د هغوی په خاطر وردګو ته صبر کوي خو دا حوصله د هر دوام نشي کولای.

مایار د عمرخبرې ترهغه ځایه چې وردګ یې جنایتکاران بلل رد کړې او بوځل بیا یې د قوم دلایل بیان کړل چې دغه ټول حالت به قوم تپل شویدی او هغه مجبور شوی چې وسلې ته لاس کړي.

بیا یې شاه محمود او نعیم ته چې له پیمان سره لیدنه او کتنه د دوی په وسیله برابر بده مخ ورواړاوه ویې ویل: د عمرجان په خبرو کې ځینې داسې ټکي راپیدا شول چې اصلاً د جرګې د دوام ضرورت له منځه وړي هیله ده پیمان صاحب نورمونږ معاف کړي. شاه محمود او نعیم د عمرخبرې رد کړې او د پیمان په اړه یې وویل چې وردګو ته د ده نیت ښه دی هغه غواړي چې داسې یوه روغه وشي چې د دواړو خواو حیثیت پکې خوندي شي

خو عمر بیا له سترګو نه د سردو پښتانو دلیرۍ کولو په یوه اتومات حرکت سره په خبرو کې مداخله وکړه ویې ویل: سوله امکان نلري ځکه چې د جرګې غړي او مشران د زړه له اخلاصه پدې کار کې برخه نه اخلي په جرګه کې داسې کسان شته چې یو ورور یې دلته په جرګه کې ناست دی او بل ورور یې د اشرارو (مجاهدینو) قوماندان دی. ده د مثال په توګه وویل: حاجي خدایدادخان دلته دی او ورور یې مدیر غمی په جغتو کې د اشرارو (مجاهدینو) مشرتوب کوي.

هدارنګه زمونږ د اونخي یو دګروال دلته ناست دی چې سید حکیم نومېږي زه یې ښه پېژنم لاس یې داشارې په توګه هغه ته ونیو او پدې جرګه کې غړیتوب لري مګر وروړې یې په اونخي کې زمونږ پرضد په جګړو کې بوخت دی.

جرګې بیا له پیمان سره ولیدل خو پیمان داځل هغه پخوانی پیمان نه ؤ، په غوسه ناک د د غږ یې جرګې ته وویل: تاسې له جرګې نه ښځې د چین او شوروي ترمنځ د کشالو غوندې یوه مساله جوړه کړې ده تاسې اصلاً دا مساله نه حل کوئ او لا یې غوړ بجوئ او ددې له پاره چې دوردګو په باب خپل ښه نیت ثابت کاندي او وښیي چې پدې مساله کې څومره ترفشار لاندې دی خپل یاور یې را وغوښت او هغه ته یې سوګند ورکړ چې څو شپې د مخه د مرکزي قواوو قوماندان محمد دوست په ټیلفون کې څه وویل، یاور په خدای سوګند یاد کړ چې د مرکزي قواوو قوماندان وویل: چې مونږ نور وردګو ته حوصله نشو کولی د عملیاتو پلان تر لاس لاندې لرو.

پیمان د دغه شهادت له اورېدو وروسته وویل: چې د سولې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

جریان کې وردګو خپلې پښې لا اوږدې کړې - په میدان ، نرخ کې پې
بې امنیتي لا زیاتې کړې دی حتیٰ په پنجشیر کې هم د اشرارو -
(مجاهدینو) ځینې ډلې د وردګو په کډون تخریبکاري کوي .

ده له چاسره په تیلفون کې له یوې لنډې مرکې وروسته زیاته کړه
موږ دقیق اطلاعات ترلاسه کړيدي .

د جرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې د جرګې په جریان کې د جرګې
دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولي دا کار
د جرګې له اصولو سره د دښمنۍ معنا نلري ؟

پیمان وویل : د عبدالقدیر جرم ډیر سخت دی خود هغه بل په برخه
کې به دادی ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم . تیلفون یې راواخیست او
ویې ویل ، که چیرې د صوفي سلطان محمد ...

د جرګې غړو یې خبره ورپرې کړه چې صوفي نه بلکې مستوفي
سلطان محمد ...

د خپلو تیلفوني خبرو ته دوام ورکړ ، که چیرې تاسو یې ورځو کې
د مستوفي سلطان محمد په نامه کوم وردګ نیولی وي موضوع ژر ماته راولیږئ
وروسته څرګند شوه چې هغه نه وو نیول شوی .

د هیواد پیاوړي لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی
ؤ پدې اړه داسې لیکي :

« ... له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه د دې غونډې
په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې د جرګه محدوده ده باید د جرګې غړي نړیات
شي او هغه باید په بیلو بیلو ګروپونو وویشل شي او د وردګو نورو برخو لکه
جغتو ، اونغي ، شنیز او شیخ آباد ته واستول شي . پدې موده کې عبدالقدیر
چې د جرګې یو غړی ؤ بندي شوی ؤ او په جرګه کې زما غیاب نورو غړو

هم داسې اشتباه پیدا کړې وه .
مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجې خپل ورور رحیم زما د
حال احوال اخیستلو له پاره رالیږلی ؤ او ما ته یې وویل : چې د جرګې
یو غړی عبدالقدیر یې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې
یاست . ده وویل چې سبا به جرګه بیا په نهو بجو د ده بوري په جامع
جومات کې راغونډیږي خو مستوفي نظریه داده چې د نهو بجو نه مخه د
اوو بجو په شاوخوا کې له تاسره د میرویس میدان په یوه برخه کې وګوري
که چیرې حالات خراب وي نو سره به وپوهیږئ اود فرصت نه په -
استفادې سره به خپلې پښې وباسئ !

سهار د اوو بجو نه د مخه زه میرویس میدان ته ورسېدم په سختو
اختناقي شرایطو کې د ساعتونو د انتظار لګول هغو کسانو ته معلومیدای
شي چې د یوه چېچي نظامي حکومت تر تیغ لاندې ژوند کوي . له اوو بجو نه
تر اته نیمو بجو پورې ما د لته انتظار وویست پدې دومره موده کې د بېروکسانو
زه پورته او کښته وکتلم دوی زیاتره د حکومت جاسوسان ؤ . او یا هغه کسان
وو چې زه د یو خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکارېدم د انتظار شیبې یوه په
بله پسې سختېدلې او خطرناکې کېدلې ، د مستوفي سلطان محمد پته ونه لګېده
زه ته مې ورسېده چې دغه سړی یې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه
چې هغه یې نه ؤ نیولی او بالاخره دغه معما باندې څوک پوه نشول .»

د جرګې د غړو له خوا د یولړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه
چې جرګه دې بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو ګروپونو کې لاړه شي چک ته هم چا
هم زړه نه شو ښه ګولي ځکه دا ځل چک ته تلل د جرګې د غړو په نزد له سره
د تیر بدلو معنیٰ ورکوله ځکه دوی له ځان سره بېله خپلې ناکامۍ ځنې
د ورلو هیڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

جریان کې وردکو خپلې ښې لا اوږدې کړې - په میدان، نرخ کې یې بې امنیتي لا زیاتې کړې دی حتیٰ په پنجشیر کې هم د اشرارو - (مجاهدینو) ځینې ډلې د وردکو په کډون تخریبکاري کوي.

ده له چا سره په تیلفون کې له یوې لنډې مرکې وروسته زیاته کړه موږ دقیق اطلاعات تر لاسه کړیدي.

د جرګې غړو هغه ته ګیله وکړه چې د جرګې په جریان کې د جرګې دوه تنه غړي مستوفي سلطان محمد او عبدالقدیر حکومت نیولي دا کار د جرګې له اصولو سره د دښمنۍ معنا نلري؟

پیمان وویل: د عبدالقدیر جرم ډېر سخت دی خو هغه بل په برخه کې به دادی ستاسې په مخ کې پوښتنه وکړم. تیلفون یې راواخیست او وې ویل، که چېرې د صوفي سلطان محمد...

د جرګې غړو یې خبره ورپرې کړه چې صوفي نه بلکې مستوفي سلطان محمد ...

ده خپلو تیلفوني خبرو ته دوام ورکړ، که چېرې تاسو پدې ورځو کې د مستوفي سلطان محمد په نامه کوم وردګ نیولی وي موضوع ژر ماته راولیږئ وروسته څرګنده شوه چې هغه نه وو نیول شوی.

د هېواد پیاوړی لیکوال عبدالجلیل وجدي چې پخپله د دغه جرګې غړی و پدې اړه داسې لیکي:

«... له بلې خوا جرګې زما په غیاب کې یوه بله غونډه کړې وه د دې غونډې په نتیجه کې داسې فیصله شوې وه چې دا جرګه محدوده ده باید د جرګې غړي زیات شي او هغه باید په بېلو بېلو ګروپونو ووېشل شي او د وردګو نورو برخو لکه جغتو، اوبخي، شنیز او شیخ آباد ته واستول شي. پدې موده کې عبدالقدیر چې د جرګې یو غړی و بندي شوی و او په جرګه کې زما غیاب نورو غړو

همداسې اشتباه پیدا کړې وه.

مستوفي سلطان محمد د شپې په ۸ بجو خپل ورور رحیم زما د حال احوال اخیستلو له پاره رالېږلی و او ما ته یې وویل: چې د جرګې یو غړی عبدالقدیر یې بندي کړی ته او مستوفي دواړه په خطر کې یاست. ده وویل چې سبا به جرګه بیا په نهو بجو د ده بوري په جامع جومات کې راغونډېږي خود مستوفي نظریه داده چې د نهو بجو نه مخه د اوو بجو په شاوخوا کې له تا سره د میرویس میدان په یوه برخه کې وګوري که چېرې حالات خراب وي نو سره به وپوهېږو او د فرصت نه په استفادې سره به خپلې ښې وباسو!

سهار د اوو بجو نه د مخه زه میرویس میدان ته ورسېدم په سختو اختناقي شرایطو کې د ساعتونو د انتظار لګول هغو کسانو ته معلومېدای شي چې د یوه چپې نظامي حکومت تر تېغ لاندې ژوند کوي. له اوو بجو تر اته نیمو بجو پورې ما د لته انتظار وایوست پدې دومره موده کې د ډېرو کسانو زړه پورته او کښېنته وکتلم دوی زیاتره د حکومت جاسوسان و. او یا هغه کسان وو چې زه د یو خطرناک جاسوس په بڼه ورته ښکارېدم د انتظار شیبې یوه په بله پسې سختېدلې او خطرناکې کېدلې، د مستوفي سلطان محمد پته ونه لګېده زړه ته مې ورسېده چې دغه سړی یې نیولی دی خو وروسته معلومه شوه چې هغه یې نه و نیولی او بالاخره د دغه معما باندې څوک پوه نشول.»

د جرګې د غړو له خوا د یو لړ مباحثو وروسته داسې فیصله وشوه چې جرګه دې بېلو بېلو سیمو ته په بېلو بېلو ګروپونو کې لاړه شي څکه ته هیڅ هم زړه نه شو ټینګولی څکه داخل څک ته تلل د جرګې د غړو په نزد له سره د تېرېدلو معنا ورکوله څکه دوی له ځان سره بېله خپلې ناکامۍ څخه د ورلو هیڅ نه لرل حکومت لکه چې پخپله طرحه او پلان کې خپله ناکامي

لیدلي وي نوځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سره شوه.

چګ ته د جرګې په رسېدو او له مجاهدینو سره د لومړنۍ ورځې د ملاقات په ورځ له یو لړ خبرو او بحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا ته پرېښوده خو سبا خبر راغی چې سیمې ته یوه لویه قوا راتلونکې ده.

د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنګ نه چې د چګ ولسوالۍ په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړې ده - موږ د زما نخیلو کلي ستاسې له پاره انتخاب کړی دی موږ پخپله یوه نامعلوم ځای ته روانېږو نور نو ستاسې خوښه ده چې موږ سره په قوم کې پاتې کېږئ او که نه.

د جرګې په غړو د مرګ وېره پروده غوړېدلې وه د ډېر وارخطا وو. له دوی سره داویره وه چې مجاهدین به دا فکر وکړي چې جرګه یواځې د دوی د اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی څخه غچ اخلي. او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه په اغفال کې ساتلي وو خو داسې و نه شوه د دوی د وېرې او توقع خلاف د اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره وکړه چې د دوی دغه وېره یې درک کړې وې د لطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه پوښتنه وکړه او ویې ویل: زموږ خو همدا حال دی چې تاسې خپه شوی نه واست نور و مشرانو هم دا د ولې د مهرباني او دا د خبرې ورته وکړې.

مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی یې په شو شو خبرو چې د مذهبي احساساتو ملي دردونو او نورو په نړۍ پورې مفاهیمو څخه ډکې وې خوشاله ساتل او د هغوی د وېرې او اندېښنې د له منځه وړلو له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او په سبا یې هغوی ته وویل: موږ ته ثابته شوه چې تاسې هېڅکله هم د حکومت نشئ کېدی (په رېښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي وار په وار له مجاهدینو سره یو ځای شول ښاغلی عبدالجلیل وجدي همغلته له مجاهدینو سره پاته شو اسمعیل خان مایار هم وروسته د هجرت لاره ونیوله - خدایداد خان او د ډېرو نورو هم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو سره یو ځای شول. او اوس یې کښ شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري،) ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یواځې موږ ته معلوم دی موږ جهاد هم کوو او سیاست هم - تاسې حکومت موږ ته تش لاس راولېږلی که څه هم موږ تري د خیر توقع نلرو خو تاسې چې زموږ مشران یاست خالي لاس موږ نه لېږو موږ د پولیس د قوماندان علي شاه پیمان په نوم یو لیک لیکلی چې تاسې ته یې درکوو. ښایي دوموږ مهم څه یکې نه وي خو موږ ته هغوی یواځې دومره اهمیت لري چې د هغه په ورلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.

د جرګې د تګ پر وخت ځینو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې خپل غچ واخلي ځکه د حکومت حملې دوی ډېر پاروني ځو مشرانو یې پرېښودل هغوی دا جرګه د حکومت یو خطرناک کوښښ او توطیه ګڼله او دلایل یې هم وړاندې کول چې دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې ډېر جدي بڼه درلوده

د جرګې له خوا پیمان ته د ولس سرپېټی لیک وړاندې کړی شو دلیک له لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاوراتاو شو چې تا به ویل غومبسو وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکونکی لفظي حملې وکړې او ددې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکي په سار سلوک قضاوت کولو ته رابولي هغه یې جرګې ته ولوست.

لیک داسې و:

دسترګو تور و علي شاه جان پیمان!

موږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د پښتني مینې لقب مو درته غوره کړ. دا ځکه چې تاسې موږ ته د قومي جرګې

لیدلي وي نو ځکه یې د جرګې له غړو سره وضعه سره شوه.

چک ته د جرګې په رسېدو او له مجاهدینو سره د لومړنۍ ورځې د -
ملاقات په ورځ له یو لړ خبرو او بحثونو وروسته مجاهدینو خپله فیصله سبا
ته پرېښوده خو سبا خبر راغی چې سیمې ته یوه لویه قوا راتلونکې ده.

د شورا رئیس د جرګې غړو ته خبر ورکړ چې حکومت د الاسنګ نه چې د
چک ولسوالۍ په ختیځ کې پروت دی حمله شروع کړېده - موږ د زما نخبلو
کلي ستاسې له پاره انتخاب کړېدی موږ پخپله یوه نامعلوم ځای ته روانېږو
نو د ستاسې خوښه چې له موږ سره په قوم کې پاتې کېږئ او که نه.

د جرګې په غړو د مرګ ویره پرېده غوړېدلې وه د هر وار خطا وو. له دوی
سره داویره وه چې مجاهدین به دا فکر وکړي چې جرګه یوازې د دوی د
اغفال له پاره په کار اچول شوې وه او مجاهدین به حتماً له دوی څخه ګیج اخلي.
او دوی به په دغه جرم محاکمه کوي چې دوی مجاهدین د جرګې په نامه
په اغفال کې ساتلي وو خو داسې و نه شوه د دوی د ویرې او توقع خلاف د
اسلامي انقلابي شورا رئیس عبدالکبیر په بشاشه څېره لکه چې د دوی
دغه ویره یې درک کړې وي د لطف او متانت نه په ډک آواز له دوی نه
پوښتنه وکړه ویې ویل: زموږ خو همدا حال دی چې تاسې خپه شوی نه
واست نورو مشرانو هم دا دولت د مهربانۍ او داړ خبرې ورته وکړې.

مجاهدینو دغه شپه د جرګې له غړو سره تېره کړه او دوی یې په
نبو نبو خبرو چې د مذهبي احساساتو، ملي دردونو او نورو په نړۍ پورې
مفاهیمو څخه ډکې وې خوشاله ساتل او د هغوی د ویرې او اندېښنې د
له منځه وړلو له پاره یې له هغوی سره له مطایبو ډکې خبرې وکړې او
په سبا یې هغوی ته وویل: موږ ته ثابته شوه چې تاسې هېڅکله هم د -
حکومت نشئ کېدی (په رښتیا هم چې جرګه د حکومت نه شوه د جرګې

غړي وار په وار له مجاهدینو سره یو ځای شول نو اغلی عبدالجلیل وجدي
همغلته له مجاهدینو سره پاته شو، اسمعیل خان ما یار هم وروسته د -
هجرت لاړو نیوله. خدایداد خان او د پرو نورو هم هجرت وکړ او یا له مجاهدینو
سره یو ځای شول. او اوس یې کن شمېر د مجاهدینو په لیکو کې ځای لري،)
ستاسې او ستاسې د جرګې قدر یوازې موږ ته معلوم دی موږ جهاد هم کوو
او سیاست هم. تاسې حکومت موږ ته تش لاس راولېږلي که څه هم موږ تري
د خیر توقع نلرو خو تاسې چې زموږ مشران یاست خالي لاس موږ نه لېږوو
د پولیسو د قوماندان علي شاه پیمان په نوم یو لیک لیکلی چې تاسې ته یې درکوو
ښایي دوموږ مهم څه پکې نه وي خو موږ ته د هغوی یوازې دوموږ اهمیت لري
چې د هغه په وړلو تاسې تش لاس لاړ نشئ.

د جرګې د تګ پر وخت ځینو مجاهدینو غوښتل چې له جرګې خپل ګیج
واخلي ځکه د حکومت حملې دوی د پر پارولي ؤ خو مشرانو یې پرېنښودل
هغوی دا جرګه د حکومت یو خطرناک کوایش او توطیه ګڼله او دلایل یې هم
وړاندې کول چې دغه جریان د جرګې په پیل او پای کې د پرځدی بنه درلوده.

د جرګې له خوا پیمان ته د ولس سرپېټې لیک وړاندې کړی شو د لیک له
لوستلو سره د پولیسو عمومي قوماندان داسې تاو راتاو شو چې تا به ویل غومبسو
وچیچه او په عصباني حالت کې یې د کاغذ په لیکونکي لفظي حملې وکړې
او ددې له پاره چې د جرګې غړي د کاغذ لیکونکي په سار سلوک قضاوت
کولو ته راوبولي هغه یې جرګې ته ولوست.

لیک داسې ؤ:

د سترګو تورو علي شاه جان پیمان!

موږ قصداً ستاسې له پاره ستاسو رسمي القاب په کار وانه چول او د
پښتني مینې لقب مو درته غوره کړ. داځکه چې تاسې موږ ته د قومي جرګې

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

په وسیله د یوه ځوان په توګه پیغام رالېږلی ؤ او لکه چې د جرګې غړو مونږ ته - وویل تاسې د وردګو په حال چې بې کلتور او بې شعوره جټ الوتکو کوماندوی هلیکوپترونو داوبوس توپونو، غرنیو هاوانونو، زره دارو - زره پوشو - درنو او سپکو ماشینګنو او درنو بمونو یې کورونه وران کړي ندرونه یې سوري کړي او جوماتونه او قرآنونه یې سوځولي - ښځې او ماشومان یې په غرونو کې د روزګار سره او تود و ته سپارلي دي او په ځای د دې چې دوی ته کور، کالي او ډوډۍ ورکړ شي کالي یې حکومت په غلا وړي، کورونه یې سوځول شوي او ډوډۍ یې له خولې نه اخیستل شوې ده یو څه ژړلي وو او زمونږ په غم کې مو ځان راسره شریک ښودلی ؤ - دا د یوه ریښتیاني افغان وظیفه ده چې د نورو په غم کې ځان شریک کړي.

خوګوره په پښتو او پښتونولۍ کې سیاسي چل او دوکه نه بخښونکې ګناه ده، پښتانه د توره او پیغور پورچانه نه پرېږدي که هغه دوردګو غوندې بې دفاع قوم هم وي، د و مره کولی شي چې تر وروستي کس پورې ځانونه د خپل ایمان او افغانیت په ځای کولو د پاره قرباني کړي.

البته تاسو ته دا هم معلومه ده چې پښتانه ملامتي په ځان نشي زغملای خو ښه کار و شو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستیو پېښو کې وردګو کوم مسئولیت نه درلود.

مونږ خپله قاموله له پلیتو عناصرو څخه پاکه کړه - نور نو په تاسې اړه لري چې پخپل دولت او حزب کې هغوی ته ځای ورکوئ او که نه ؟

پاتې شوه دروغجې جوړې خبرې که چېرې تاسې اسلامي شریعت، حقوقي پرنسیپونه او یاد پښتو لارې ته رجوع او کار نې په نظر کې ونیسئ او د بندیانو او نورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې ترسره کړئ نو زمونږ نورې غوښتنې او شرایط به هم و نه اندې کړې شي او خبرې به دوام پیدا کړي د قوم له خوا تاسې ته دا نو درکول

کېږي مونږ هېڅکله د ملامتي تور او پیغور په ځان نه منو.

ګرانه ! که تاسو واقعاً د وردګو د حق په جانب او خپل شوي قوم سره مینه لرئ نو بیا هم دیوه پښتون په توګه د دوی د مظلومیت او نه ملامتي حالات لکه څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړیو ته موشرح کړي دي - هماغسې خپلو سترو مقامو ته وړاندې کړئ.

په پای کې بنا یې وویل چې دوردګو مظلوم او ځپل شوی قوم به هېڅکله هم د زور او ظلم په مقابل کې تسلیم نه شي.

په ځواني دې برکت شه
د چګ د سپین بیرو له خوا

وګورئ د لیک په سرخط کې د څارندوی لوی قوماندان دیپلوم انجنیر علي شاه پیمان د ماشوم غوندې د سترګو تور علي شاه جانه په القابو مخاطب شوی پدې ډول د مخاطبو لپاره معنا داوه چې قومي مشران له هغه سره د یوه داسې چا په حیث مکاتبه لري چې د قوم د مشرانو په مقابل کې ډېر کوچنی دی.

په عین حال کې د وی حکومت په رسمیت نه پېژني یوازې د علي شاه جان پیمان د شخصي احساس له مخې هغه ته لیک استول شوی.

د لیک د متن په اوربدو جرګې پیمان ته وویل چې داسې نده دوردګو سپین ږیرو تاسې ته په درنښت کتلی او تاته یې د دې ویاړ بخښلی چې د یوه پښتون ځوان په توګه ستاسو د هیلې او آرزو سره سم درته وظیفه وسپارې تر څو تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او پدوی باندې د وروستل شویو بدو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ !

علي شاه پیمان په احساساتو راغئ له چوکۍ ولاړ شو څو قدمه یې وړاندې وروسته واخیستل بېرته میز ته راو کرځېد سترګې یې را وایستلې او پرمیز یې د سوک له یوه سخت ګوزار سره وویل، زه د خپلې پښتو او پښتونولۍ نه تېر

په وسیله د یوه ځوان په توګه پیغام رالیږلی و اولکه چې د جرګې غړو مونږ ته – وویل تاسې د ورځکو په حال چې پې کلتور او پې شعوره جټ الوتکو کوماندوی هلیکوپترونو داوبوس توپونو، غرنیو هاوانونو، زره دارو – زره پوشو- درنو او سپکو ماشینګنو او درنو بمونو پې کورونه ورانکړي نړونه پې سوری کړي او جوماتونه او قرآنونه پې سوځولي. ښځې او ماشومان پې په غرونو کې د روزګار سره او تودوته سپارلي دي او په ځای د دې چې دوی ته کور، کالي او ډوډۍ ورکړي شي کالي پې حکومت په غلا وړي، کورونه پې سوځول شوي او ډوډۍ پې له خولې نه اخیستل شوې ده یو څه ژړلي وو او زموږ په غم کې موځان راسره شریک نبودلی و- دادیوه رښتیاني افغان وظیفه ده چې د نورو په غم کې ځان شریک کړي.

خوکوم په پښتنو او پښتونولۍ کې سیاسي چل او دوکه نه بخښونکې ګناه ده، پښتانه د تود او پیغور پورچانه نه پرېږدي که هغه دورځکو غوندې بې دفاع قوم هم وي، دوموکولی شي چې تر وروستي کس پورې ځانونه دخپل ایمان او افغانیت په ځای کولو د پاره قرباني کړي.

البته تاسو ته دا هم معلومه ده چې پښتانه ملامتي په ځان نشي زغملای خوبنه کار وشو چې تاسې ته معلومه شوه چې په وروستیو پېښو کې ورځکو کوم مسئولیت نه درلود.

مونږ خپله قاموله لـه پلیتو عناصرو څخه پاکه کړه- نو ونو په تاسې اړه لري چې پخپل دولت او حزب کې هغوی ته ځای ورکوئ اوکه نه ؟

پاتې شوه دروغجې جورې خبره که چېرې تاسې اسلامي شریعت حقوقي پرنسیپونه او یاد پښتو لارې نرخونه او کانې په نظر کې ونیسئ او د بندیانو او نورو موضوعاتو په باره کې خپلې وعدې ترسره کړئ نو زموږ نورې غوښتنې او شرایط به هم ولېږدي کړی شي او خبرې به دوام پیدا کړي د قوم له خوا تاسې ته دا و د کولی

کېږي مونږ هیڅکله د ملامتي تورلو پیغور په ځان نه منو.

کرانه ! که تاسو واقعاً د ورځکو د حق په جانب او خپل شوي قوم سره مینه لرئ نو بیا هم دیوه پښتون په توګه د دوی د مظلومیت او نه ملامتي حالات لکه څنګه چې ستاسې وجدان حکم کوي او د جرګې غړیو ته موشرح کړي دي- هماغسې خپلو ستړو مقاموته ورانديږ کړئ.

په پای کې بنا پې وایو چې دورځکې مظلوم او خپل شوی قوم به هیڅکله هم د زور او ظلم په مقابل کې تسلیم نه شي.

په ځوانۍ دې برکت شه
د چک دسپین ږیرو له خوا

وکورئ د لیک په سرخط کې د ښاروندوی لوی قوماندان دیپلوم انجنیر علي شاه پیمان د ماشوم غوندې د ستر ګو تور علي شاه جانه په القاب مخاطب شوی پدې پول د مخاطبو معنا داوه چې قومي مشران له هغه سره د یوه داسې چا په حیث مکاتبه لري چې د قوم د مشرانو په مقابل کې د ډېر کوچنی دی.

په عین حال کې د دوی حکومت په رسمیت نه پېژني یواځې د علي شاه جان پیمان د شخصي احساس له مخې هغه ته لیک استول شوی.

دلیک د متن په اوږد و جرګې پیمان ته وویل چې داسې نده دورځکو سپین ږیرو تاسې ته په درنښت کتلی او تاته پې د دې ویاړ بخښلی چې د یوه پښتون ځوان په توګه ستاسو د هیلو او آرزوګانو سره سم درته وظیفه وسپاري تر څو تاسو خپلو مربوطه مقاماتو ته د قوم مشکلات او پدوی باندې د وروستیو شویو بدو حالاتو په اړه معلومات ورکړئ !

علي شاه پیمان په احساساتو راغئ له چوکۍ ولاړ شو څو قدمه پې ورانديز وروسته واخیستل بېرته میز ته راوګرځید سترګې پې را وایستلې او پرمیز پې د سوک له یوه سخت ګوزار سره وویل، زه خپلې پښتو او پښتونولۍ نه تېرېږم

ثابته شوه خلقیان څه چې وایي هغسې نشي کولی.

قوم له لومړي سره پوهېده چې خلقیان پر جرګو او د پښتنو پر عنعناتو هېڅ عقیده نلري منتهی غواړي چې پدې حساسه مرحله کې ورڅخه پخپله ګټه استفاده وکړي پدې ډول د ولسونو دا ایللو په اړه درڅېم دا حربه هم د وردګو د مجاهدو مشرانو د تدبیر، کارپوهنې او درایت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی د غاړې زړېندی شوه.

او هغه د خوشال بابا خبره:

یا تکیه دیوه خدای ده یاد توري
په جرګو مرکو نشي کار تمام

یادونه:

پدغه لیکنه کې د محترم عبدالجلیل وجدي د کتاب (په افغانستان کې د عنعنوي جرګو نن او پرون) څخه زیاته استفاده شوې او په ځینو ځایونو کې د هغه نه په مستقیمه توګه عبارات هم را اخیستل شوېدي.

د نوموړي کتاب یو فصل د وردګو د هدغو جرګو په اړه چې لیکوال خپله د هغې برخوال وُ کښل شوېدی لوستونکی کولی شي چې د زیات تفصیل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي.

نیم، څه چې مې ویلی هغه سره رسوم، زه د وردګو مشران خپل مشران بولم او زیاته تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله مخامخ وکورم، که دوی دلته راځي مونږ به یې په درنښت هرکلی وکړو تاسې د جرګې غړي به د دوی د ژوند تضمین وکړئ او که چېرې ما ورسره ولی زه هم چمتو یم چې ورشم خو زما د ژوند د انه تضمین هم ضروري نه چې داخبره کوم له مرګه نه وېرېږم - یواځې دومره اندېښنه لرم چې که چېرې وردګ ما مړکړي زمونږ دبین المللي دښمنا نو نیوېنه به یخ شي او په خپلو اډیوګانو کې به ووایي چې وردګو د داخله وزارت دامنیې یوستر قوماندان ووژه - بیا یې قلم را واخیست او د قوم په نوم لیک چې د ننواتې بڼه یې درلوده ولیکه ،

د پروقدرمنو پښتنو زړورو سپېڅلو او نازولو د وردګو د جګ سپین ږیرو!

له ټولو نه اول السلام علیکم !

ستاسو خط ما ته راورسېد د ستاسو د خط د ویلو نه ډېر خوشحاله شوم زه د پرېشیان نه لیکم - خو د پښتانه یوه خبره وي زه هم یو پښتون یم په پښتو کې یو پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي - نو زه هم تاسو ته تن نه درکوم - خو زه وایم چې تاسې ټول زما پښتانه مسلمان ورونه یاست زما ستاسې په ماشومانو، ښځو، غویانو، چرګو او سپو زړه سوځي - پښتون خپل مړي په ننواتې بخښي - زه وایم چې خپله خاوره موده، خپله ځمکه موده خپله آرامه زندګي وکړئ - د خلکو کوندنا سې سره کوم مخالفت تربوړکلوي او دښمنې نلري - د دغې ضامن زه یم نور مو په خدای سپارم - خوشحاله - کامیابه اوسئ، زه ستاسو سپین ږیرو د لید و انتظار لرم.

د خدای پامان

قوم د جرګې یو غړي ته چې د علي شاه لیک یې وړی وُ وویل،

مونږ له لومړي سره پدې پوهېدو چې خلقیان قومي او اخلاقي ارزښتونو ته اهمیت نه ورکوي خو مونږ چې غوره اسلامي اخلاق او معیارونه لرو هېڅ ډول ملامتي مو په ځان ونه منله نو جرګې ته حاضر شو خو بنه شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

ثابته شوه خلقیان څه چې وایي هغسې نشي کولی.

قوم له لومړي سره پوهېده چې خلقیان پرجرګو او د پښتنو په عنعناتو هېڅ عقیده نلري منتهي غواړي چې پدې حساسه مرحله کې ورڅخه په خپله ګټه استفاده وکړي پدې ډول د ولسونو دا ایللو په اړه درڅیم دا حربه هم د وردګو د مجاهدو مشرانو د تدبیر، کارپوهنې او درایت له مخې له کاره ولوېده او خپله د دوی د غاړې زړیندی شوه.

او هغه د خوشال بابا خبره:

یا تکیه دیوه خدای ده یاد توري
په جرګو مرکو نشي کار تمام

یادونه:

پدغه لیکنه کې د محترم عبدالجلیل وجدي د کتاب (په افغانستان کې د عنعنوي جرګو نن او پرون) څخه زیاته استفاده شوې او په ځینو ځایونو کې د هغه نه په مستقیمه توګه عبارات هم را خیستل شویدي.

د نوموړي کتاب یو فصل د وردګو د هغو جرګو په اړه چې لیکوال خپله د هغې برخوال وُ کښل شویدی لوستونکی کولی شي چې د زیات تفصیل له پاره هغه کتاب ته مراجعه وکړي.

نیم، څه چې مې ویلی هغه سرته رسوم، زه د وردګو مشران خپل مشران بولم او زیاته تلوسه لرم چې له هغوی سره خپله مخامخ وکورم، که دوی دلته راځي مونږ به یې په درنښت هرکلی وکړو تاسې د جرګې غړي به د دوی د ژوند تضمین وکړئ او که چېرې ما ورېولی زه هم چمتو یم چې ورشم خو زما د ژوند انه تضمین هم ضروري نه چې دا خبره کوم له مرګه نه ویرېږم - یوا ځې د وهره اندېښنه لرم چې که چېرې وردګ ما مړ کړي زمونږ د بین اللملي دښمنا نو نړونه به یخ شي او په خپلو اړیکانو کې به وا یي چې وردګو د داخله وزارت د امنیې یوستر قوماندان ووژه - بیا یې قلم راوا خیست او د قوم په نوم لیک چې د ننواتې بڼه یې درلوده ولیکه:

د پروقدرمنو پښتنو زړورو سپېڅلو او نازولو د وردګو د چک سپین ږیرو!

له ټولو نه اول السلام علیکم!

ستا سو خط ما ته راورسېد د ستاسو د خط د ویلو نه ډېر خوشحاله شوم زه د پرېشیان نه لیکم - خو د پښتا نه یو خبره وي زه هم یو پښتون یم په پښتو کې یو پښتون بل پښتانه ته تن نه ورکوي - نو زه هم تاسو ته تن نه ورکوم - خوزه وایم چې تاسې ټول زما پښتانه مسلمان ورونه یاست زما ستا سې په ماشومانو، ښځو، غویانو، چرګو او سپو زړه سوځي - پښتون خپل مړي په ننواتې بخښي - زه وایم چې خپله خاوره موده، خپله ځمکه موده خپله آرامه زندګي وکړئ - د خلکو کوندتا سې سره کوم مخالفت تر ېو رکلوي او دښمني نلري - د دغې ضامن زه یم نور مو په خدای سپارم - خوشحاله - کامیابه اوسئ، زه ستاسو سپین ږیرو د لیدو انتظار لرم.

د خدای په امان

قوم د جرګې یو غړي ته چې د علي شاه لیک یې وړی وُ وویل:

مونږ له لومړي سره پدې پوهېدو چې خلقیان قومي او اخلاقي ارزښتونو ته اهمیت نه ورکوي خو مونږ چې غوره اسلامي اخلاق او معیارونه لرو هېڅ ډول ملامتي مو په ځان ونه منله نو جرګې ته حاضر شو خو بنه شوه چې تاسو او نورو مشرانو ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او حق د سربښندونکو خپل او د توپکونو ږغ دکې پاتې شول

وفادار شاګرد خپل نابغه استاد خوله له خاورو ډکه کړې وه - اوس نو هغه ځان د میدان یکه تاز ګڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین چپل کومان تس نس کړي وو - د قانونیت عدالت او مصئونیت بګتې یې یکنواخته غږولې - ځوانی جنایات، نیونې، وژنې، وحشت او دهشت یې پر ترو کې ورتیلې وې - او په همدې توسه یې د څرخي پله په خونړي زندان کې د دوولس زره بندیانو وژنې تورلست د خپل نارواحاکمیت د قانوني ښودنې په تمه د داخله وزارت تر مخې ځړولې وې.

هر ماښګر به د کابل له محکومې راډیو څخه له آمو نه تر اباسینده د عزیز ولی سندره د هغه په ستغ آواز سره غبرګېده خولدې ناخبره چې د آمو او اباسیند همدغه اسره به د ده سر خوري.

دغوي د بدمرغې کودتا د خونړي سباوون قوماندان ځان له نور هر ډول خطر څخه بې غمه ګڼله د پرچمیانو کار یې کړی وو - د تره کي ډلګۍ یې د روسیې پر سفارت ورننیستلې وه او پوزانوف یې له سفارت څخه شړلی و خود روسانو غلچکی برید او کمین نیونه یې په فکر کې هم نه تېرېده چې د ده غاړې ته یې ورو ورو د ورښمنو

زېندی وراچوله.

د ده پر ورانډې یواځې د مجاهدینو مقاومت پاته و، له نورو ګردو د ننیزو مخالفینو او کوابښونو د هغه زړه تړل و، ځکه خو هغه په پوره وحشت سره د هېواد په کوټ کوټ کې د مقاومت ټکولو ته مخه وکړ ځوله.

وردګو ته یې له پخوا زړه ډک و ځکه له ده سره یې دوکه کړې وه او د لس په خپلو کې د جنګونې تمه یې ورته طاغون او په شرمونو شرمولی و، له همدې امله یې د خپل بې جلبه اقتدار له پیله نه وردګو تا نکونه او الوتکې ورمارش کړې. هغه وخت له مجاهدینو سره نه راکټ و، نه د هشکه او نه هاوان. ماشینګڼې هلته داسې ښکارېده لکه ټن چې په کومه جبهه کې ستنکر ښکاري.

خو د جهاد د جذبې ښرېغراندو لمبې پر آسمان لګېدې او د طاغوتیانو او ستمګرو د استبداد پر مانۍ یې اوربل کړی و، د احساساتو غرغړېزه څپو یې په بله پسې د خوځښت سېلابي موجونه تو پاني کول - ځکه هغه وخت په زړونو کې یواځې او یواځې د جهاد تلوسه او مینه وه او د خدای (ج)، رضا او خوښی هدف - نه د دنیاوي لاس ته راوړنو لېوالتیا ورباندې غوښتنې. وسله او وسیله کمه څه چې په نشت شمار وه، مجاهدینو په ټوله سیمه کې اعلان وکړ چې که هر څوک په کور کې هر رنګه ټوپک او وسله لري جبهې ته یې دې وسپاري د خوات او سېدونکی چې د سیمې په لومړۍ برخه کې اوسېږي له یوې مخې بې وسلې وو او د دې له پاره چې له خپلې سیمې څخه دفاع وکړای شي یوه جبهه ولري که څه هم په چرېې او موشکش ټوپکونو هېڅ نه شو کېدای خو د جهاد جذبې څه نه کېدل نه پېژندل او د دغې متل پر بنا چې وسله هغه ده چې په لاس در غله هغوی هم پر همدغه وړو ټوپکونو جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړنی دفاعي کرښه کې.

د سیمې پر لومړنی دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او ټانکونو، توپونو او الوتکو مقابله پیل شوه - ګردونه آسمان ته وختل د توپونو له غورځېدو سره ځمکه لکه د زلزلې رپېدېده - جاړونو او باران اوراوه - د غازیانو پر سینو د دښمن د وحشت ګولیو خولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

... او حق د سربښندونکو خپل او د توپکونو ږغ د کړ پاڼي شول

وفادار شاګرد خپل نابغه استاد خوله له خاورو ډکه کړي وه - اوس نو هغه ځان د میدان یکه تاز ګڼلو - په رژیم کې یې هم مخالفین چنګل کوماندو تسلیم کړي و - د قانونیت عدالت او مصئونیت بګتی یې یکڅاخته غوبله - ځوانی جنایات، نیونې، وژنې، وحشت او دهشت یې پر ترو کی وزیتلی و - او په همدې توسه یې د ځرخي پله په خونړی زندان کې د ډولس زره بندیانو د وژنې تورلست د خپل ناروا حاکمیت د قانوني ښودنې په نه د داخله وزارت ترمخي ځړولی و.

هر ماښګر به د کابل له محکومي راډیو څخه له آمونه ترا باسینده د عزیزولی سندره د هغه په سټغ آواز سره غبرګېده خولدې ناخبو چي د آمو او اباسیند همدغه اسره به د ده سر خوري.

دغوبي د بدمرغي کودتا د خونړی سباوون قوماندان ځان له نورهر ډول خطر څخه یې غمه کانه د پرچمیانو کار یې کړی وو - د تره کي ډلګي یې د روسیې پر سفارت ورننیستلې وه او پوزانوف یې له سفارت څخه شرلی و خو روسانو غلچکی برید او کمین نیونه یې په فکر کې هم نه تیرېده چې د ده غاړې ته یې وروو د ورپښمنو

زړیندی ورا چوله.

د ده پر وړاندې یوا ځې د مجاهدینو مقاومت پاته و له نورو ګردو د ننیزو غلفتونو او ګوابښو نو څخه د هغه زړه تو ول و ځکه خو هغه په پوره وحشت سره د هېواد په کوټ کوټ کې د مقاومت ټکولو ته مخه وکړه ځوله.

ورد ګو ته یې له پخوا زره ډک و ځکه له ده سره یې دو ګه کړي وه او د لس په خپلو کې د جنګونې تمه یې ورته طاعون او په شرمونو شرموله وه له همدې امله یې د خپل یې جلب اقتدار له پیله په ورد ګو تا نکونه او الوتکي وړمارش کړی. هغه وخت له مجاهدینو سره نه راکټ و، نه د هشکه او نه هاوان. ماشینګڼې هلته داسې بښکاریدې لکه نن چې په کومه جبهه کې ستنګر ښکاري.

خو د جهاد د جذبې ژړغرانده د لمبې پر آسمان لګېدې او د طاغوتیانو او ستمګرو د استبداد پر مانۍ یې اور بل کړی و د احساسا تو غرغرېزه څپو یو په بله پسې د خوځښت سیلابې موجونه تو پانې کول - ځکه هغه وخت په زړونو کې یوا ځې او یوا ځې د جهاد تلوسه او مینه وه او د خدای (ج) رضا او خوښې هدف - نه د دنیا وي لاس ته راوړنو لوېدلې غوښتنې. وسله او وسیله کمه څه چې په نشت شمار وه مجاهدینو په ټوله سیمه کې اعلان وکړ چې که هر څوک په کور کې هر ډول ټوپک او وسله لري جبهې ته یې دې وسپاري د خوات او سېدونکی چې د سیمې په لومړي برخه کې او سېږي له یوې مخې یې وسلې ور او ددې له پاره چې له خپلې سیمې څخه دفاع وکړي بنایي یوه جبهه ولري که څه هم په چړي او موشکش توپکونو هیڅ نه شوي کېدای خو د جهاد جذبې څه نه کېدل نیږندل او ددغې متل پر بنا چې وسله هغه ده چې په لاس درغله هغوی هم پر همدغه ورتو پکونو جبهه جوړه کړه او هغه هم د سیمې په لومړنی دفاعي کرښه کې.

د سیمې پر لومړنی دفاعي کرښه د همدغې جبهې د مجاهدینو او تانکونو، توپونو او الوتکو مقابله پیل شوه - ګردونه آسمان ته وختل د توپونو له غوړ مبی سره ځمکه لکه د زلزلې ریږ دېده - جاونو داو ربارا ن اوراوه - دغازیانو پر سینو د دښمن د وحشت ګولیو خولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنځولې او په وینو کې لمبېدل د شهیدانو د سرلوړي کاروان بهیر غازیان نور هم د انتقام اوکسات د جذبو توپاني څپو ته سپارل.

د جنګ په سرولمبو او د ګولیو په باران کې تور سر وزخمیان پخپلو کورونو کې ځای په ځای کول او د شهیدو دوکې خمرې به یې ترنیمایي لارې د ماشومانو په لاس مجاهدینو ته ورسولې.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدینو لومړنی ګروپونه د کمو شهیدانو او زخمیانو له ورکولو وروسته په شا شول، تر څو په ټینګښت کو ټه پرتشو مورچو وروختل خو په دوهمه لیکه کې مقاومت د لومړنیو ګروپونو له یو ځایېدو سره نور هم پیاوړی شو.

له پاسه د لیرې لیري سیمو مجاهدینو د اوږدو منزلونو په وهلو سره ځانونه د جګړې ډګر ته را رسول په دوړو اوګردونو کې به داسې پټ وو چې د سر او مخ په کاسه کې به یې یوازې خیرو او عقابي سترګو د ناخوالو او بې وسیو تر شا د وروستۍ برۍ د سوبې او د داد د امید رڼا شندله او د انتقام بحري تږې باد پېدل په اوږدو اوږدو کتارونو کې د مجاهدینو لیکې لکه د سیند څپې خوځېدلې چې مخ پر وړاندې روان وو. د سیمې په کوټ کوټ کې د غزا چیغه پورته وه او د غزا ډول وهل کېده.

سخت جنګ روان و، د یو ټوپک په وړاندې ټانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات یې بارونه چلول او د اوربارلې یې ورولې او هلیکوپټرونو د مجاهدینو د مورچلونو د پاسه راکټونه غورځول او ماشیندار یې چلول. جګړې دومره شدت غوره کړ چې د جنګ سیمې ته یې د مجاهدینو له پاره د ډوډۍ وړل ناممکن وګرځول. غازیان د دوو شپو نهر په سنګرونو کې د دښمن د اور او ګولیو مقابلې ته اوږې ورکړې او سینې سپر کړې وې.

د سیمې عمده پرابلم د بې وسلې وګړو و. هغوی چې یو ډول نه یو ډول وسله درلوده تکلیف یې نه و او په سنګرونو کې په نره جنګېدل، ټپیانېدل او شهیدانېدل خو هغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړي وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځوانی او د خپلو همځولو سربښندنې او میړانې ته به یې وکتل نو ځانونه به ورته پېیکه بښکاره شول خو چې لاس یې تش

ونو بیا:

او که خدای مکړه سیمې ته قوه ننوځي هله به بیا څه کېږي.

د هرې قوې له آوازې سره اتک او جنګ پر وخت د بې وسلې وګړو همدغه ستونزه وه چې د دوی د وجود غوښې یې ویلولې.

د جنګ په لومړیو میاشتو کې به چې کله د قوې آوازه شوه نو خلکو به خپل واړه غرونو ته لېږدول. کورونه به ټول تش پاتې وو او ترهغې به چې د قوې پته لګېده او بېرته به نه وه ستنه شوې هغوی به په غرونو کې تر ډېرو او کمرونو لاندې شپې تېرولې. خو وروسته بیا داسې نه وه سپین ږیري به په کورونو کې وو وسله والو به جنګ کاوه، او بې وسله ځوانانو به په نږدې غرونو کې قوه څارله او ځانونه به یې ګوښه کول. مجاهدینو ځای پر ځای سرک بند کړی و. او همدغه ځایونو ته څېرمه به چې پوځ او ټانکونه د لارې په بېرته کولو اخته وو د مجاهدینو د بریدونو د پر مناسب وخت و. مجاهدینو به پر دغسې وختو او ځایونو کې سخت حمله پیل کړه او خپل او د خپلو توپکو ږرونه به یې له یوې مخې پرې تش او د پوځیانو پر تنو به یې سره مردک یخ کړل.

د جنګ زخمیان د نږدې کلیو په کورونو کې ځای په ځای کېدل او هلته د تورو سرو له خوا د هغوی پالنه او د دارو درملو غم خوړنه کېده. داکلي او کورونه طبعاً د سرک غاړې ته نږدې پراته وو ځکه لیرې ځایونو ته د سخت جنګ په جریان کې د زخمیانو لېږد ډېر ګران و.

په نږدې کلیو او کورونو کې سره له دې چې د پوځیانو د برید او تالاشۍ او د ټول کور او کلي د تباهۍ ویره وه د تورسرو له خوا په کلک هوډ او پخه اراده د زخمیانو سمبالښت کېده.

له هرې تږې، کمراو شیلې څخه د جنګ، وینو او اور فوارې او شړ بغرا نده لمبې ختلې د هر کلي او هر کور د هر بوډا، هرې تورسرې او هر ماشوم د ورانۍ، بربادۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښخولي او په وینو کې لمبېدل د شهیدانو د سرلوړي کاروان بهیر غازیانو نور هم د انتقام اوکسات د جذبو توپاني څپو ته سپارل.

د جنګ په سرولمبو او د ګولیو په بڼلی کې تور سرو زخمیانو پخپلو کورونو کې ځای په ځای کول او د شېدو ډکې خمرې به یې ترنیمایي لارې د ماشومانو په لاس مجاهدینو ته وررسولې.

د جګړې پر دوهمه ورځ د مجاهدینو لومړني ګروپونه د کمو شهیدانو او زخمیانو له ورکولو وروسته په شا شول، تانګونه پر تشو مورچو وروختل خو په دوهمه لیکه کې مقاومت د لومړنیو ګروپونو له یو ځایېدو سره نور هم پیاوړی شو.

له پاسه د لیرې لیرې سیمو مجاهدینو د اوږدو منزلونو په وهلو سره ځانونه د جګړې ډګر ته را رسول په دوړو اوګردونو کې به داسې پټ وو چې د سر او مخ په کاسه کې به یې یوازې ځیرو او عقابي سترګو د ناخوالو او پې وسیو ترشا د وروستي بري د سوبې او د ژوند د امید رڼا ښندله او د انتقام بڅری ترې بادېدل په اوږدو اوږدو کتارونو کې د مجاهدینو لیکې لکه د سیند څپې خوځېدلې چې مخ پر وړاندې روان وو. د سیمې په کوټ کوټ کې د غزا چیغه پورته وه او د غزا ډول وهل کېده.

سخت جنګ روان ؤ د یوې توپک په وړاندې تانک، توپ او جهاز مقابله کوله چې اتومات یې بارونه چلول او د اورېدلې یې وروله او هلیکوپټرونو د مجاهدینو د مورچلونو د پاسه راکټونه غورځول او ماشیندار یې چلول. جګړې دومره شدت غوره کړ چې د جنګ سیمې ته یې د مجاهدینو له پاره د ډوډۍ وړل ناممکن وګرځول. غازیانو د دوو شپو نهر په سنګرونو کې د د دښمن د اور او ګولیو مقابلې ته اوږې ورکړې او سینې سپر کړې وې.

د سیمې عمده پرابلم د بې وسلې وګړو ؤ. هغوی چې یو ډول نه یو ډول وسله درلوده تکلیف یې روښانه ؤ او په سنګرونو کې په نر جنګېدل، ټپیانېدل او شهیدانېدل خو هغوی چې تش لاس وو هغوی څه کړي وای، چې د جنګ شدت او خپلې ځوانی او د خپلو همځولو سربښندنې او میړانې ته به یې وکتل نو ځانونه به ورته پیکه ښکاره شول خو چې لاس یې تش

ؤ نو بیا:

اوکه خدای مکړه سیمې ته قوه ننوځي هله به بیا څه کېږي.

د هرې قوې له آوازې راتګ او جنګ پروخت د بې وسلې وګړو همدغه ستونزه وه چې د دوی د وجود غوښې یې ویلولې.

د جنګ په لومړیو میاشتو کې به چې کله د قوې آوازه شوه نو خلکو به خپل واړه غرونو ته لېږدول. کورونه به ټول تش پاته وو او ترهغې به چې د قوې پته لګېده او بېرته به نه وه ستنه شوې هغوی به په غرونو کې ترږه برو او کمرونو لاندې شپې تېرولې. خو وروسته بیا داسې نه وه سپین ږیری به په کورونو کې وو وسله والو به جنګ کاوه، او پې وسله ځوانانو به په نژدې غرونو کې قوه څارله او ځانونه به یې ګوښه کول.

مجاهدینو ځای پر ځای سړک بند کړی ؤ. او همدغه ځایونو ته څېرمه به چې پوځ او ټانکونه د لارې په بېرته کولو اخته وو د مجاهدینو د بریدونو د پر مناسب وخت ؤ. مجاهدینو به پر دغسې وختو او ځایونو کې ښه د خوند حمله پرې وکړه او خپل او د خپلو توپکو زړونه به یې له یوې مخې پرې تش او د پوځیانو پرتنو به یې سره مردک یخ کړل.

د جنګ زخمیان د نژدې کلیو په کورونو کې ځای په ځای کېدل او هلته د تور سرو له خوا د هغوی پالنه او د دارو درملو غم خوړنه کېده. د اکلي او کورونه طبعاً د سړک غاړې ته نژدې پراته وو ځکه لیرې ځایونو ته د سخت جنګ په جریان کې د زخمیانو لېږد ډېر ګران ؤ.

په نژدې کلیو او کورونو کې سره لدې چې د پوځیانو د برید او تالاشی او د ټول کور او کلي د تباهی وېره وه د تور سرو له خوا په کلک هوډ او پخه اراده د زخمیانو سمبالښت کېده.

له هرې ترې، کمراو شېلې څخه د جنګ، وینو او اور فوارې او ژبغرا نده لمبې ختلې د هر کلي او هر کور د هر بوډا، هرې تورسرې او هر ماشوم د ورانۍ، بربادۍ

او مرګ انتظارته سترګې ختلې وې.

له بمباریو سره د کوروتو د کړکیو ښیښې ماتېدې او له هرې سره به ځمکه داسې ولړزېده چې سړي به ویل پر سر یې د کور چت او دېوالونه راپرېوتل.

د مجاهدینو تلفات په همغه جبهه کې زیات وو چې د سیمې په لومړي کرښه کې وه او وسله یې چړې او موشکش توپکونه وو. په دغه جبهه کې به د سیمې وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پېره کوله او معین مجاهدین یې نه لرل.

قوه ترولسوالۍ ورسېده مجاهدین هم په یوه یوه نیمه ورځ کې بېرته سره راغونډ شول او ځانونه یې د یوه کاري بريد له پاره چمتو کړل دلته وه چې د دغه قوه به هم لکه مغکنۍ قوې تس نس کېږي او لکه د پخوا په څېر به د مجاهدینو د ایماني پر تم پر وړاندې پوځیان یو ځل بیا د خپلو اسلافو په څېر سلامي کېږي او د حق د لارې د سربښندونکو د هغوی په مقابل کې به یو ځل بیا د باطل او ناروا د سرټیټي او شرمېدلې ماتې صحنه تکرارېږي.

خو چې مجاهدین د همدغې یوې حماسې په لړ کې په خپلو لیکو کې ځای په ځای کېدل چې اوس به نو یوه بله ویاړمنه سوبه او روسوا شکست یوله بل سره سترګې لګوي او هوډ به از موېي نو د ټانکونو کتار د دوړو او لوګو په توپان کې د تېښتې غنه اخیستې وه او د غښې د حق د لارې سرتېرو خپل او توپکونه د ک پاته شول.

... او تول یې د روس پر ضد یوه کوټلی سرتاسري قیام ته چمتو کړي وو!

د ژمي سړه هوا چلېده - پر ځمکه د واورې سپینه بړستن غوړېدلې وه - خلک له کار او خوارۍ وزګار شوي وو؛ هسې هم د کلو زړې په بیکارۍ او د ساده کلیوال محیط په مجلسونو کې تېرېږي ځکه خو پېښاوړ ته هماغسې د پخوا په څېر مجلسونه ګرم وو. د جومات ونو تا واخلې بنې توده وه - د مجاهدینو په مرکزونو کې د پېړۍ لسیزو دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پېرې راغبرګ شو نو د جومات د تبې سر او پېښاور بندوالو به د هغې په لید نو کتنو بنه ګرم وو.

خلک د پسرلي په تمه وو او دا یې زړه منلې وه چې د یخنۍ په تېرېدو به مجاهدین پر کابل یو عنیز یرغل کوي، په ځانګړې اندازې کې به یې ټولېږي لیږي د داوړې غوړېدلې خادرته وکتل او بیا به یې په دادمنه لهجه وویل چې یوه ورځ به د دې واوړې لمن وېستوله شي بیا به کوري چې پر کابل د اسلام بیرغ رپېږي. نو د کابل په فتحې پاته څه دی تر ارغندي شا و خوا سیمه ټوله مجاهدینو نیولې ده له قضا ما پښین وروسته د کابل کندهار په پادشاهي سړک بیله مجاهدینو

(c) ketabton.com: The Digital Library

او مرګ انتظار ته سترګې ختلې وې.

له بمبارېو سره د کورونو د کړکیو ښیښې ماتېدې او له هرې سره به ځمکه دامې ولړزېده چې سړي به ویل پر سر یې د کور چت او دېوالونه راپرېوتل.

د مجاهدینو تلفات په همغه جبهه کې زیات وُ چې د سیمې په لومړي کرښه کې وه او وسله یې چرې او موشکش ټوپکونه وُ. پدغه جبهه کې به د سیمې وګړو پنځلس ورځې په نوبت سره پېره کوله او معین مجاهدین یې نه لرل.

قوه تر ولسوالۍ ورسېده مجاهدین هم په یوه یوه نیمه ورځ کې بېرته سره راغونډ شول او ځانونه یې د یوه کاري برید له پاره چمتو کړل دلته وه چې دغه قوه به هم لکه مغکنۍ قوې تس نس کېږي او لکه د پخوا په شېر به د مجاهدینو د ایماني پرتم پس وراندې پوځیان یو ځل بیا د خپلو اسلافو په شېر سلامي کېږي او د حق دلارې د سربښندونکو د هغې په مقابل کې به یو ځل بیا د باطل او ناروا د سرټیټي او شرمېدلي ماتې صحنه تکرارېږي.

خو چې مجاهدین د همدغسې یوې حماسې په لارکې په خپلو لیکو کې ځای په ځای کېدل چې اوس به نو یوه بله ویاړمنه سوبه او پرسوا شکست یوله بل سره سترګې لګوي او هغه به از موېي نو د ټانکونو کتار د دوړو او لوخړو په توپان کې د تیښتې مخه اخیستې وه او د غسې د حق د لارې د سرتېرو خپل او د ټوپکو زړونه د ګټ پاته شول.

... او تول یې د روس پر ضد یوه کوټلې سرتاسري قیام ته چمتو کړي وو!

د ژمي سړه هوا چلېده - پرځمکه د واورې سپینه برېښتن غوړېدلې وه - خلک له کار او خوارۍ وزګار شوي وو؛ هسې هم د کلو ژمي په بیکارۍ او د ساده کلیوال محیط په مجلسونو کې تېرېږي. ځکه خو پېښاو ته هماغسې د پخوا په څېر مجلسونه ګرم وو. د جومات ونو تاواخانې بنې تودې وې - د مجاهدینو په مرکزونو کې د پېرې لړۍ دوام درلود او کلي ته به چې هر مجاهد له پیرې راغبرګ شو نو د جومات د تبې سر او پېښاوګ بنداو به د هغې په لید نو کتنو بنه ګرم وُ.

خلک د پسرلي په تمه وُ او دا یې نړه منلې وه چې د یخني په تېرېدو به مجاهدین پر کابل یو عمومي یرغل کوي ، په ځانګړې اندازې به یې ترلیږي لیږي د واورې غورېدلې څادر ته وکتل او بیا به یې په داد منه لهجه وویل چې یو وار ها د واورې لمن ورټوله شي بیا به وګورې چې پر کابل د اسلام بېرغ رپېږي او نو د کابل په فتحې پاته څه دي. تر ارغندي شاوخوا سیمه پوره مجاهدینو نیولې ده، له قضا ما پسې وروسته د کابل کندهار په پادشاهي سړک بیله مجاهدینو

ځوک پرهم نشي وهلی.

* * *

له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوڅه وه تګ راتګ بند و. په کابل کې رسمي مامورین زیاتره په خپلو سیمو کې و او چې ځوک مامور به سیمې ته راغی نو د بېرته تګ اجازه یې نه درلوده.

خلک د مالګې، چای، بورې او نورد ضرورت ور لوموهنیومواد و له سختې کاخې سره مخ و له کابل ځخه ورد کوته د دغه ورهمواد و په ورن سخت بندیز لګول شوی و او پدې نامه چې "تاسې اشرار چاغوئ" د سود اکرو ټول مالونه ضبطېدل.

په هغه ورشرایطو کې یوه شپه چې د کابل راډیو په خپلو عادي خپرونو لګیا وه او د امین د آمو او ابا سیند سندرې او د هغه ستونې شول یې خپرول د تاشکند راډیو له خپرونو ځخه د ببرک نارې سورې پورته شوې او چې پرسبا یې خلک پیتا وو هنو ته راووتل نو د اخبره خوله په خوله ګرځېده چې کابل ته روسان راغلي او ببرک یې پر ټانک سپور راوستلی او د کابل پرتخت یې کېنولی دی.

سیمې ته لدې ځکې هم دا آوازې رارسیدلې وې چې په کابل کې ځه - کېدونکې دی ځکه د کابل رژیم د راډیو او تلویزیون له لارې خوورځې مسلسل دا اعلان او خبرتیا خپروله چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږول شي نو سمدستي به د کورو تو ځراغونه وژنئ او پرکړکیو به پردې خوروئ.

د جدي پر شپږمه د مجاهدینو راډیو نژدې کړی ورځ خپروني وکړې او د حالاتو په اړه یې ولس ته خبرتیا ورکوله کله به هم چې سرې د کابل راډیو نشرات او د مجاهدینو د راډیو خپروني سره پرتله کړې نو له هماغه لومړۍ ورځې ځخه د مجاهدینو موقف، مورال، عظمت، بری او برلاسی او د ببرک د رژیم او بادار وارخطایي دوه نرې، رسوایي او شرمېدلی ما ته جوت ــــه وه د

روسانو یرغل د خلکو د جذباتو په انکار داسې کار وکړ لکه چې په دغه ساړه او کرخت ژمي کې پیټرول وشیندل شي.

اوس نو هیچا ته هېڅ ډول سوال او شک نه و پاته - کافر روس پر وطن تیری کړی او په مقابل کې یې غزا او جهاد په هر مسلمان داسې فرض دی لکه لمونځ او روژه. د نژدې کلیو مجاهدین په هماغه ساعت کې سرغونډ شول او د مرکز لوري ته یې ونیوه ــــــــــ مرکز ته یې په بیړه بیړه ځانونه ورسول ځوله حالاتو او راتلونکې له پاره له پروګرام ځخه ځانونه خبر کاندي.

مازیګر خواته د توپ پر پوځي ځوکۍ د مجاهدینو عملیات پیل شول. مجاهدینو په ډېره قهرماني په نیم متر واوره کې چې نه سنګرو او نه کوم کمر او ډېره برید وکړ په مېړانه وجنګېدل او د پوځي ځوکۍ زیاتره برخې یې ونیولې.

له حملې ځکې مجاهدینو په لوډ سپیکر کې د ځوکۍ پر عسکرو او صاحب منصبانو غږ وکړ چې پر وطن روسي یرغل تیری کړی اوس دا د هر افغان مکلفیت او فریضه ده چې د دغه تیري په وړاندې ودرېږي، موږ او تاسې بنایي په ګډه د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو ورونو سره یو ځای شئ، تاسې زموږ ورونه یاست موږ باید له همدې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پرضد په یوه لیکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.

خو هغوی ضمیر مړکړي داسې خپسې لاندې کړي و چې د وطن ناموس او شرف په معنا نه پوهېدل او د اهر څه یې له هغوی ځخه هېر کړي وو او له غلامانه ذهنیت او الحادي مغزو یې د آزادۍ احساس داسې کډه کړی و چې بېرته راګرځېدل یې ناشوني و.

مجاهدینو هسې هم د یخنۍ په له منځه تلو او د پسرلي په رارسیدو د خپلو برید ونو د پراختیا او پیاوړتیا طرحې ترلاس لاندې لرلې خو د روسي پرځونو وحشیانه یرغل نور هم دې ته اړکړل چې خپلې لیکې غښتلې او ځانونه

څوکۍ پر هم نشي وهلی.
له کابل سره د ولس رابطه بالکل غوڅه وه تګ راتګ بند و. په
کابل کې رسمي مامورين نرياتره په خپلو سيمو کې و او چې څوک مامور
به سيمې ته راغی نو د بېرته تګ اجازه يې نه درلوده.
خلک د مالګې، چای، بورې او نورو د ضرورت وړ لومړنيو موادو
له مخې کاختي سره مخ و له کابل څخه ورد کوټه د دغه ورمواد ويه
ورن سخت بنديز لګول شوی و او پدې نامه چې «تاسې اشرار چاغوئ»
د سوداګرو ټول مالونه ضبطېدل.
په همدغه ورشرايطو کې يوه شپه چې د کابل راډيو په خپلو عادي
خپرونو لګيا وه او د امين د آمر او ابا سيند سنديزي او د هغه ستونې شلول
يې خپرول د تاشکند راډيو له خپرو څخه د ببرک ناريې سورېږ پورته شوې
او چې پر سبا يې خلک پيتا وه نو ته راو وتل نو دا خبره خوله په خوله ګرځېده
چې کابل ته روسان راغلي او ببرک يې پر تانک سپور راوستلی او د
کابل پر تخت يې کښېنولی دی.
سيمې ته لدې ځکې هم د آوازې رارسېدلې وې چې په کابل کې څه
کېدونکي دي ځکه د کابل رژيم د راډيو او تلويزيون له لارې خورو چې مسلسل
د اعلان او خبرتيا خپرولي چې کله هم د خطر هغه مخصوص زنګ وغږېږي
شي نو سمدستي به د کورو ته څراغونه وژني او پر کړکيو به پرده خروي.
د جدي پر شپږمه د مجاهدينو راډيو نژدې کړی ورځ خپرونې وکړې
او د حالاتو په اړه يې ولس ته خبرتيا ورکوله کله به هم چې سړي د کابل راډيو
نشرات او د مجاهدينو د راډيو خپرونې سره پرتله کړې نو له همغه لومړي
ورځې څخه د مجاهدينو موقف. مورال، عظمت، برى او برلاسى او د ببرک د رژيم
او بادار وارخطايي دوه نرې. رسوايي او شرمېدلې ماته جوت ــــه وه د

روسانو يرغل د خلکو د جذباتو په انګار داسې کار وکړ لکه چې په دغه ساړه او
کرخت ژې کې بيرته ټپېرول وشيندل شي.
اوس نو هيڅ ته هيڅ ډول سوال او شک نه و پاته - کافر روس
پر وطن تېری کړی او په مقابل کې يې غزا او جهاد په هر مسلمان داسې فرض
دی لکه لمونځ او روژه. د نژدې کليو مجاهدين په همغه ساعت کې سر راغونډ
شول او د مرکز لوري يې ونيوه ـــــــ مرکز ته يې په بيړه بيړه ځانونه
ورسول څو له حالاتو او راتلونکې له پاره له پروګرام څخه ځانونه خبر کاندي.
مازيګر خواته د توپ پر پوځي څوکۍ د مجاهدينو عمليات پيل شول. مجاهدين
په ډېره قهرمانۍ په نيم متر واوره کې چې نه سنګر و او نه کوم کمر او د بره بريد
وکړ په مېړانه وجنګېدل او د پوځي څوکۍ زياتره برخې يې ونيولې.
له حملې مخکې مجاهدينو په لوډ سپيکر کې د څوکۍ پر عسکرو او صاحبمنصبانو غږ
وکړ چې پر وطن روسي پوځونو تېری کړی اوس د اد هر افغان مکلفيت او
فريضه ده چې د دغه تېري په وړاندې ودرېږي، مونږ او تاسې بنايي په ګډه
د خپل وطن او شرف دفاع وکړو له خپلو مجاهدو ورونو سره يو ځای شئ. تاسې
زمونږ ورونه ياست مونږ بايد له همدې لارې د خپل وطن او شرف د دښمن پر ضد
په يوه ليکه کې مقاومت ته دوام ورکړو.
خو د هغوی ضمير ګڼ داسې خپسې لاندې کړی و چې د وطن ناموس او
شرف په معنا نه پوهېدل او دا هر څه يې له هغوی څخه هېر کړي وو او
له غلامانه ذهنيت او الحادي مغزو يې د آزادۍ احساس داسې کډه کړی و
چې بېرته را ګرځېدل يې ناشونې و.
مجاهدينو هسې هم د يخني په له مخه تلو او پسرلي په رارسېدو
د خپلو بريدونو د پراختيا او پياوړتيا طرحې تر لاس لاندې لرلې خو د روسي
پوځونو وحشيانه يرغل نو رهم دې ته اړ کړل چې خپلې ليکې غښتلې او ځانونه

سنه چمتو کړی ځکه له روسي جهنږ پوځ سره مقابله راروانه وه دوی داهم اټکل کړی و چې روسي لښکري به پر دوی سخت حملې کوي او خونړی جګړه به دوام پیدا کوي، هلته روسانو ذبرګ په واسطه یولړ مانوری ترلاس لاندې ونیولی خو بجا هدینو ته د همدغو مانورو اجرا یو څه فرصت په لاس ورکړ.

رژیم د لوانز وخوږ ولو مانور ته دېره پراختیا ورکړه آوازې داسې وې چې روسانو داسې کیمیاوي او مکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې دسیمې ګرد استوګن به سیل یا سرطاني ناروغیو اخته کیږي - داسې وسلې یې راوړي چې له کابله هرځای چې وغواړي په غښته کولی یې شي پدې ډول هرمرکز او حتی هر کور په آسانی سره له منځه وړلی شي - داسې بمونه ورسره دي چې دیوې سیمې وګړي دیوې ورځې له پاره بې هوښه کوي - دوی به سیمې ته ننوزي او په آسانۍ سره به ترې وسلې ټولوي او هغوی به نیسي.

داسې تربیه شوي سپي ورسره دي چې د هر ډول وسلې او نورو موادو پته لګولی شي.

دا هغه آوازې او پروپاګند و چې د زعدبله یې د رینډ وه، ددې پخګنګ کې یې د تزویر داسونه هم غوږول او هغه دا چې لوی قدرت د پرچم ډلې ته رسیدلی داد خلقیانو غوندې وحشیان ندي چې ووژنه او جیل ته واچوه - دا بناري او متمدنه ډله ده، لکه د خلقیانو دغرو او شپنو زامن ندي دوی هر څه لیدلی په غموغمتو کوروټو کې لوی شوي او بله دا چې د خلقیانو له وحشیانه اعمالو تجربه هم لري. پخپله ببرک د یوه غټ جنرال زوی دی له خلقیانو سره د پرچمیانو مخالفت هم لا همدې امله و چې د هغوی دوحشیانه اعمالو او وژنو نیونو مخالفت یې کاوه.

دوی په لاروکې د تالاشۍ لړۍ تر یوه وخته ختمه کړه ورځ د ګرته له کابل ښځه دغذایي اونورو لومړنیو موادو وړلو ښځه بندیزونه لیرې کړی شول.

خود ولس په مغزوکې د « روس راغلی » خبره ناسته وه - روس کافردی او دغه

کافر روس په یوه اسلامي هیواد تیری کړی او س که روس دوی ته د نیو یارک او پاریس غوندی ترقي هم ورکړي دوی یې نه مني - نه یې پریږدي، مقابله ورسره کوي وژني، او ځان پرې وژني.

دولس ذهن کې د روس کلمې او پر افغانستان تیری هیڅ ډول توجیه نشوای منلی - روس چې خدای نه مني - له دین او مذهب ښځه منکر دی - بخارا او سمرقند یې نیولی هلته یې جوماتونه ورانې کړی او په هوټلونو او شرابخانو یې بدل کړي، دغو خبرو او پېښو د ولس په حافظه کې داسې ځای نیولی و چې د دیپلوماسي کړښو د سیاست لوبو او مانورو هغه نشوای ترې هیرولی. په رښتیا هم چې د ولس په حافظه دېره غښتلې وي.

اوس نو د نړاو ښځې واره او زاره ټولو په ذهن کې د روس او روسي یرغل فاجعه د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند ساڼحې کلکې منګولې ښخې کړې وې چې دوی یې هیڅ کړاو نه پرېښود ل او دغه ورېي ټول د روس او د هغوی د بریښو پرضد یو کوټلی سرتاسري او نه ماتیدونکی قیام او مقاومت ته چمتو کړي و. داسې مقابله او مقاومت چې بریا یې په تقدیر کې کښل شوي و.

سنه چمتو کړې ځکه له روسي جګړن پوځ سره مقابله راروانه وه دوی دا هم اټکل کړې وه چې روسي لښکرې به پر دوی سختې حملې کوي او خونړۍ جګړه به دوام پیدا کوي. هلته روسانو ډېرګ په واسطه یولړ ماشوري ترلاس لاندې ونیول او خوځا هدینو ته د هم غوما نورواجرا یو څه فرصت په لاس ورکړ.

رژیم د لوانو خوړ ولو ما نور ته د پېره پراختیا ورکړه آوازې داسې وې چې روسانو داسې کېمیاوي او مکروبي بمونه راوړي چې د استعمال په صورت کې دسیمې کرد استوګن به سیل یا سرطاني نارو غیوا خته کېږي - داسې وسلې یې راوړې چې له کابله هر ځای چې وغواړي په غښته کولی یې شي پدې دول هر مرکز او حتی هر کور په آسانی سره له منځه وړلی شي - داسې بمونه ورسره دي چې د یوې سیمې وګړي د یوې ورځې له پاره بې هوښه کوي - دوی به سیمې ته ننوزي او په آسانۍ سره به ترې وسلې ټولوي او هغوی به نیسي.

داسې تربیه شوې سپي ورسره دي چې د هر دول وسلې او نورو موادو پته لګولی شي.

دا هغه آوازې او پروپاګند و چې د زعدپله پې دربینده وه، ددې په څنګ کې یې د تزویر دامونه هم غوړول او هغه دا چې اوس قدرت د پرچم ډلې ته رسیدلی داد خلقیانو غونډی وحشیانی ندی چې وژنه او جېل ته واچوه - د اسناري او ممد نه دله ده، لکه د خلقیانو د غرو او شپنو زامن ندی دوی هر څه لیدلی په غمو غمو کوروني لوی شوی او بله دا چې د خلقیانو له وحشیانه اعمالو تجربه هم لري. بېخله ببرک د یوه غټ جنرال زوی دی له خلقیانو سره د پرچمیانو مخالفت هم راهمدې امله و چې د هغوی دوحشیانه اعمالو او وژنو نیو نو مخالفت یې کاوه.

دوی په لارو کې د تالاشي لړۍ تر یوه وخته ختمه کړه وروګر ته له کابل څخه د غذایي او نورو لومړنیو موادو وړلو څخه بندیز ونه لیرې کړی شول.

خود ولس په مغزو کې د «روس راغلی» خبره ناسته وه - روس کافر دی او دغه

کافر روس په یوه اسلامي هیواد تیری کړی او س که روس دوی ته د نیو یارګ او پاریس غوندی ترقي هم ورکړي دوی یې نه مني - نه یې پریږدي، مقابله ورسره کوي وژني، او ځان پرې وژني.

دولس ذهن کې د روس کلمې او پر افغانستان تیری هیڅ دول توجیه نشوای منلی - روس چې خدای نه مني - له دین او مذهب څخه منکر دی - بخارا او سمرقند یې نیولي هلته یې جوماتونه ویران کړي او په هوټلونو او شرابخانو یې بدل کړي، دغو خبرو او پېښو د ولس په حافظه کې داسې ځای نیولی و چې د دیپلوماسۍ څخه د سیاست لوبو او مانورو هغه نشوای ترې هیرولی. په رینیتیا هم چې د ولس په حافظه د پېره غښتلې وې.

اوس نو د نړاو بنځې واړه او زاړه ټولو په ذهن کې د روس او روسي یرغل فاجعه د روس د خدای نه منلو او د بخارا او سمرقند ساڼحې کلکې منګولې ښخې کړې وې چې دوی یې هیڅ کوار نه په پښو دل او دغه ورپې ټول د روس او د هغوی د برېښ پر ضد یوه کوټلی سرتاسری اوږه ماتېدونکې قیام او مقاومت ته چمتو کړي و. داسې مقابله او مقاومت چې بری یې په تقدیر کې کښل شوی و.

... اوښکې په غورځنګ وې!

بیا هم د اسد میاشت وه- یوه درنده، ګرمه، اوږده او دوبه
شپه چې هېڅ سبا کېده نه.

ستوري ټوله شپه تت تت او پټ پټ کېدل، نن آسمان روڼ او
تک شین نه معلومېده- سپوږمۍ د دوړجن آسمان پر وړیږ تهر ورو ورو
او په نه زړه پل اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوړجنې شپې په -
سبا کېدو نه وې خوښه- نن د سپوږمۍ وړ ښینو وړانګو هغه ځواني
ځلا نه درلوده، دا وړتکه سره بریښېده لکه چې همدا اوس د
ویښو له سیند څخه لپه لغړه راختلې وي.

بیا هم د روژې میاشت وه د ۱۳ مې روژې- پښنې د همداسې یوې
هیبتناکې او درندې شپې د تېرېدو مزي را لنډول او یوې ویرجنې
او غملړلې ورځې ته یې ځنه پرانستله.

یوه مهیب سکوت یوې ژورې چوپتیا او یوې درندې خاموشۍ
په زړونو او خولو لاسونه ایښي وو- اوږده سوچونو او بوږنونو نکو

خیالونو په سرونو او مغزو وزرونه غوړولي وو.

نن د پېښمینې په چرګ بانګونو کې هغه ځواني کشش نه لیدل کېده
داسې ښکارېده لکه چې د چرګانو په مریوهم چا منګولې ښخې کړې وي -
د سپوږمۍ ونه یې ټپ ټوپ وړ یواځې ستغې او سوړې انګولا به یې د درې
په اوږدو کې څه ویروونکې انګازې خپرې کړې. د سیند د څپو شور او زوږ
نه وو داسې معلومېده چې نن شمال هم په درانه خوب بیده دی او د ونو له
پاڼو سره کوتې نه خوږوي سرې به ویل چې نن دا هرڅه یوه خوږجن
ویرپخپله غېږ کې نغښتي دي او یواځې همدا ستړي او ناکراره انسانان
دي چې خپلې ځوانمرګه اوښکې هیلې یې آرام نه پرېږدي- بوږنو نکو
سوچونو په سر اخیستي- ترخو خاطرو او یادونو یې مخې ته دارې جنګې
کړې او پر هر ژړلي خیالونه یې سترګې پټېدو او دې ته نه پرېږدي.

د دغې غمجنې شپې د روند سکوت د درې په اوږدو کې د سهار
دلمانځه یو په بل پسې اذانونو مات کړ او د ستوما نه بزګرانو له پاره
یو بله سترې ورځ د کار او مزدورۍ د درانده پېټي او چټولو
ته را د برو شوه.

دغې شپې د هغوی هېڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې
دناکراره لحظو د هغوی پر اوږو دیوه ډېر درانده بار نه هم درنده [موقتیه]
اوږه ولو ونکې تمامېده او اوس بیا د یوې ستوما نه او سرګردانه ورځې
راختل له هغوی څخه بیا د آرام ساه اخیستله.

داو دا سه له پاره کلیوال یو یو دوه یالې غاړې ته راتلل، داو بو
نا انډوله حرکت او د څپو نا کراره آوازونو د خلکو د ستومان او کړوجن
ژوند ویرجنې نغمې غږولې او د دوی پر دردمند او خوار ژوند یې
یوه بله غمونکې ورځ وراضافه کوله په لنډه شېبه کې نیمایي جومات ډک

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

... اوښکې په غوټو کې وې!

بیا هم د اسد میاشت وه- یوه درنده، ګرمه، اوږده او دوبه شپه چې هیڅ سبا کېده نه.

ستورې ټوله شپه تت تت او پټ پټ کېدل، نن آسمان روڼ او تکشین نه معلومېده- سپوږمۍ د دوېچن آسمان پر وړیږ تتې وروورو او په نه زړه پل اخیست داسې چې هغه هم د دغه دوېچنې شپې په سبا کېدو نه وه خوښه- نن د سپوږمۍ وړښمینو وړانګو هغه ځواني ځلا نه درلوده، داوړتکه سره بربېښېده لکه چې همدا اوس د وینو له سیند څخه لېږه لغړه راختلي وي.

بیا هم د روژې میاشت وه د ۱۳ مې روژې- پېښمې د همداسې یوې هیبتناکې او درندې شپې د تېرېدو مزې را الندول او یوې ویرجنې او غملړلې ورځې ته یې ځای پرانستله.

یوه مهیب سکوت یوې ژورې چوپتیا او یوې درندې خاموشۍ په زړونو او خولو لاسونه اېښي وو- اوږد و سوچونو او بوږنو ونکو

خیالونو په سرونو او مغزو وزړونه غوړولي وو.

نن د پښیمنۍ په چرګ بانګونو کې هغه ځواني کشش نه لیدل کېده داسې ښکارېده لکه چې د چرګانو په مریوهم چا منګولې ښخې کړې وي- د سپوږمۍ ونه یې تېټ ټوپ وو یواځې ستغې او سوې انګولا به یې د درې په اوږدو کې څه ویرووونکې انګازې خپرې کړې. د سیند د څپو شور او زوږ نه وو. داسې معلومېده چې نن شمال هم په درانه خوب بیده دی او د ونو له پاڼو سره کوټې نه خوږوي سرې به ویل چې نن داهرڅه یوه خوږن وېرېخپله غېږکې نغښتې دی او یواځې همدا ستړې او ناکراره انسانان دي چې خپلې ځوانیمرګه او تنکۍ هیلې یې آرام نه پرېږدي- بوږنوونکو سوچونو په سراخیستې- ترخو خاطرو او یادونو یې ځې ته داړې جینګې کړې او پرهرژلي خیالونه یې سترګې پټېدو او دې ته نه پرېږدي.

د دغې غمجنې شپې د روند سکوت د درې په اوږدو کې د سهار د لمانځه یو په بل پسې اذانونو مات کړ او د ستومانه بزګرانو له پاره یوه بله ستړې ورځ د کار او مزدورۍ د درانده پېټي او چټولو ته را دبره شوه.

دغې شپې د هغوی هیڅ دمه نه وه جوړه کړې د دغې شپې دناکراره لمحو د هغوی پر اوږ و دیوه ډېر درانده بار نه هم درنده او زهولوونکې تمامېده او اوس بیا د یوې ستومانه او سرګردانه ورځې راختل له هغوی څخه بیا د آرام ساه اخیستله.

داو داسه له پاره کلیوال یو یو دو یالې غاړې ته راتلل، داو بو نالانه وله حرکت او د څپو ناکراره آوازونو د خلکو د ستومان او کړاوجن ژوند ویرجنې نغمې غږولې او د دوی پر دردمند او خوار ژوند یې یوه بله غمونکې ورځ وراضافه کوله په لنډه شېبه کې نیمایې جومات ډک

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو- لمونځ هم شو- دعاګانې وشوې، وظیفې او تلاوتونه خلاص شول.
خلک راولاړ شول راووتل. د سهار خړه لا نه وه ایسته شوې د غرونو په
څوکو لا پرېوتي پرېوتي لړ خپلې وړانګې پوره نه وې غوړولې چې کړسهار شو
دا کړسهار لکه د خطر زنګ په ټوله دره خپور شو شپږ جوړې جیټ الوتکې
په دوو موازي کرښو درې ځله په ټوله دره راغبرګې شوې.

اوس نو د ټولو زړونو منله چې د قوي درانګ دا څو ورځنۍ اوازې حقیقت
ته نژدې کېدونکې دي.

اوس نو د هر یوه زړه ته ولوېده چې دا یوه اونۍ له سهاره تر ماښامه
اکتشافي الوتکو هسې د ټوله سیمه لاندې باندې نه کوله.

سترګې او څېرې ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي- له څه سره
به مخامخ کېږي او څه به پېښ راځي.

د سوالونو او اندېښنو په دغه کشمکش کې وسله وال مجاهدین په یوه
لحظه کې د جومات مخې ته راغونډ شول تا به ویل له هر یوه سره ښکاره
ده او چا د تیارسۍ او برید قوماندې ورکړې ده.

بې له دې چې بحث او جدل وکړي، بې له دې چې سر وښوروي،
بې له دې چې د حزب او قوماندان نوم واخلي، ټول له یوې مخې او له یوه
پلوه راغونډ شول- کمربندونه یې وتړل، د ټوپکو جوړې یې ډکې
کړې، ټوپکونه یې سمبه وکتل، ځېلې یې کش کړې- ملاوې یې ټینګې
کړې پټکي یې سم کړل او پایڅې یې بډ وهلې. د حرکت لوری معلوم
و، د غرې ډګر منکاره و او د قربانۍ او ازموینت مهال راډبره. داسې لکه
چې څوک بولنه ورکوي، وخت غږ کوي، جذبات ور ته لوری ښيي،
احساس یې قدمونه ښکلوي، ولولې ور ته لار جاروکوي- حالات یې د انتقام
او مقابلې ولولې توپاني کوي او وینې ور ته د توېېدو پېشکشونه کوي.

نه دا خبره وه چې ته څوک یې او هغه څوک- دا د کوم تنظیم دی او
هغه د کوم ...

هر څه څرګند و، هدف روښانه و، لار سپېڅلې او نیغه وه، دښمن
معلوم و، مقابله فرض وه او د شهادت هیله حتمي. سړي فکر کاوه چې
یوه روحاني تړون، یوې قلبي رابطې، یوې آفاقي قوماندې، یوه
آسماني غږ او یوه الهامي احساس هغوی ټول دغه یوه ځای، یوې
خبرې، یوې پرېکړې، یوه دریځ او یوه سنګر ته بولنه ورکړې.

د جبهې لومړنیو کرښو ته د مجاهدینو کتارونه وخوځېدل-
دوړې پورته شوې- د تکبیر چیغو دره په سر واخیسته- د حق د ښمن
پتنګانو سرونه په لاس کې د قربانۍ ډګر ته په مینه او جوش یو له بل څخه
وړاندې کېدل ته به وایې د چاپه وړ روان دي د خوښۍ ډزې کوي
او د ساتېري مخبنې ولي.

ښن دغه لار داسې ډرندو، ځوان قوي قدمونو لنډوله چې منزل
یې د ایثار او سربښندنې هغه تلپاته مقام و چې د حق شمع یې د خپلو
وینو په تېلو بله ساتله.

ښن په سینو کې د زړونو دړا داسې ناکراره وه لکه چې د سرو
ګولیو مخې ته په ډېر هوس له سینې دباندې راوځي.

د جذباتو او احساساتو یو توپان راالوتلی و، یو سیلاب و چې په
غړمبېدو راروان و، یوه سمندر دې خوا ځه اخیستې وه د انسانانو یو
ځپاند سمندر په دره کې په خوځېدو و؛ موجونو غړغړې وهلې،
څپې په غورځنګ وې، قربانۍ سر په تلي کې ولاړې وې او د آزادۍ
یوه طغیاني وږمه په ټوله دره کې په چلېدو وه.

سړي فکر کاوه چې ټوله دره لړزېږي او هر کمر، هره تره، هر

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو- لمونځ ، شو- دعاګانې وشوې ، وظیفې اوتلاوتونه خلاص شول. خلک راولاړ شول راووتل . د سهار څرک لا نه وه ایسته شوی دغرونو په څوکو لا پروني پرېوتي لمر خپلې وړانګې پورته نه وې غورځولي چې کرسهار شو دا کرسهار لکه د خطر زنګ په ټوله دره خپور شو شپږ جوړې جیپ الوتکې په دوو موازي کرښو درې ځله په ټوله دره راغبرګې شوې .

اوس نو د ټولو زړونو منله چې د قوي درانګ دا څو ورځنۍ اوازې حقیقت ته نږدې کېدونکې دي .

اوس نو د هر یوه زړه ته ولوېده چې دا یوه اوني له سهاره تر ما ښامه اکتشافي الوتکو هسې دا ټوله سیمه نه لاندې باندې کوله .

سترګې او خبرې ټول سوال سوال وې چې څه به کېږي . له څه سره به مخامخ کېږو او څه به پرې راځي .

د سوالونو او اندېښنو په دغه کشمکش کې وسله وال مجاهدین په یوه لحظه کې د جومات مخې ته راغونډ شول تا به ویل له هره یوه سره مخابره ده او چا د تیارسۍ او برید قوماندې ورکړې ده .

بې له دې چې بحث او جدل وکړي ، بې له دې چې سره وپوښتي ، بې له دې چې د حزب او قوماندان نوم واخلي ، ټول له یوې مخې او له یوه پلوه راغونډ شول ـ کمربندونه یې وتړل ، د ټوپکو مجورې یې ډکې کړې ، ټوپکونه یې سنبه وکتل ، خیلې یې کش کړې ـ ملاوې یې ټینګې کړې پټکي یې سم کړل او پایڅې یې بډه وهلې . د حرکت لوری معلوم و . د دغې ډګرمنکاره ګړاو د قربانۍ او ازموینت مهال را د بره . داسې لکه چې څوک بولنه ورکوي ، وخت غږ پرې کوي ، جذبات ور ته لوری ښیي ، احساس یې قدمونه ښکلوي ، ولولې ور ته لارجاروکوي ـ حالات یې د انتقام او مقابلې ولولې تو پاڼې کوي او وینې ور ته د تویېدو پیشکشونه کوي .

نه دا خبره وه چې ته څوک یې او هغه څوک ـ دا د کوم تنظیم دی او هغه د کوم ...

هرڅه څرګند و ، هدف روښانه و ، لار سپېڅلې او ښخه وه د ښمن معلوم و ، مقابله فرض وه او د شهادت هیله حتي . سرې فکر کاوه چې یوه روحاني ترون ، یوې قلبي رابطې ، یوې آفاقي قوماندې ، یوه آسماني غږ او یوه الهامي احساس هغوی ټول دغه یوه ځای ، یوې خبرې ، یوې پرېکړې ، یوه درېځ او یوه سنګر ته بولنه ورکړې .

د جبهې لومړنیو کرښو ته د مجاهدینو کتارونه وخوځېدل ـ دوړې پورته شوې ـ د تکبیر چیغو دره په سر واخیسته ـ د حق د ښمن پټنګانو سرونه په لاس کې د قربانۍ ډګر ته په مینه او جوش یوله بل څخه وړاندې کېدل ته به وا یې د چاپه وړ روان دي د خوښۍ د زړي کوي او د ساتېرۍ نخښې ولي .

نن دغه لار داسې درنډو ، پخوا قوي قدمونو لنډوله چې منزل یې دا ایثار او سربښندنې هغه تلپاته مقام و چې د حق شمه یې د خپلو وینو په تېلو بله ساتله .

نن په سینو کې د زړونو درزا داسې ناکرار وه لکه چې د سرو ګولیو مخې ته په دېر هوس له سینې د باندې راوځي .

د جذباتو او احساساتو بیو تو پان را الوتلی و یو سېلاب و چې په غرمبېدو راروان و یوه سمندر دې خواځ اخیستې وه د انسانانو یو ځپانده سمندر په دره کې په خوځېدو و ؛ موجونو غرغرې وهلې ، څپې په غورځنګ وې قربانۍ سر په تلي کې ولاړې وې او د آزادۍ یوه طغیاني ورمه په ټوله دره کې په چلېدو وه .

سړي فکر کاوه چې ټوله دره لړزېږي او هر کمر ، هره تره ، هر

ناو او هر بوټی د آزادۍ د دغه سربښندونکي لښکر قدمبوسۍ ته ځان رسوي .

کولي وچلېدلي ، ټانکونه وغړېدل او هزايل په غرمبېدو شول ، سيمه داورلمبه شوه د کوليو بزلۍ او د بمونو باران په اوربدو شو ، د آسمان پرمخ د الوتکو ټولۍ او کتارونه داسې معلومېدل لکه چې هوايي مرغان پدغه کړجنه فضا کې دخپل سفر لاره لنډوي دوري شوې ، لوګي شول نه ديو بل غږ اورېدل کېده اونه يو بل سره ليدلی او پېژندل شوای .

جيټ بمباری کولی آتشی ... نيپام ... اوکيمياوي بمونو داسې محشر جوړ کړی و
لکه چې ځکه پې ستوله په بل غ اړولې وي هر سري فکر کاوه چې همدا دې ژوند دی نور به نو دځمکې پرمخ هيڅ هم نه وي پاتې .

هليکوپترونو راکټونه اوروول او کوماندويي پوځيان يې کوزول تر ماز ديګره پر هره غونډۍ ، هرناو او هره حاکمه نقطه دکوماندويي پوځيانو بهير رامات و . او په هره غونډۍ - او هرخوړکې پندوونن له دبرو او کمرونو پوځيان ښات معلومېدل - هره دبره به چې سري وليدلی شوای نو وبه ښورېده او پوځي به تر يا جورېشو له الوتکو ټانکونه اونوري درنده وسلي هم کوزې کړې شوې ، ټانکونه ، توپونه ، ميزايل او ... تابه ويل له هرناو او غونډۍ سره يو يو ځرقي او غونډ اړولي وي .

بنايي پوځي متخصصين او عسکري ماهرين يې ونه منسي - دوی به د خپلو شمېرنو او فرضيوله مخې حساب کوي - دځمکې ساحه به اټکلوي وايي به ، دا اراضي د دومره لوی پوځ او وسلو ايجاب نه کوي عسکري قوانين دانشي منلی دا اراضي د دومره ټانکونو او پوځيانو ګنجايش نلري او . . .

خو داد ستر کوليدلی واقعيت دی چې خپله يې د کابل پوځي افسرانو هم تصديق کړی . د متخصصينو او ماهرينو شمېرنې او فرضيې خوهغه وخت هم اپوته ، غلطې او ناسمې وختې کله چې دروسي پوځونو له يرغل سره دوی په دوو دريو مياشتو کې د مقاومت د ټکولو او له منځه وړلو پېشبينی کړې وه او دافغانانو غرور او ور مقاومت يې د روس د منظم او مجهز پوځ په مقابل کې انتحار او خودکشي ګڼله ، او که اصلاً دغه شمېرنو فرضيو او نظرياتو ته کتل شوي وای نو د افغانستان جهاد بايد له سره پيل شوی او برې تر درشل هدو رسېدلی نه وای .

د افغانستان جهاد خو دنړۍ د ډېرې شمېرنې او اټکلونه اپوته و نيول ل ډېرې مخکې وېښې او ستېجونې يې ناسمې ثابتې کړې او ډېر نظريات او موضعګيرې يې بدلون ته اړ کړې .

د دغه مقاومت هڅونه ، وسله ، تکيه او قوت ، هغه مادي وسايل او مهمات ندي چې د پوځي نړېمولو تشبد وسره په شا شي او ماتې وخوري د دغه جنګ مهمات نه خلاصېږي ، وسله يې له کاره نه لوېږي او قوت يې نه کمزوری کېږي ځکه خو يې شوميخانيکي او نظري درسونه او نظريات مستقبل نشي ټاکلی .

دلته ايمان ، عقيده ، تصميم او اراده دروس غونډي ستر او وحشي قوت په ګونډو کوي - د وارسا بلاک لړزوي ، نړۍ ته د استعمار ماتونې ژوندی درس ورکوي او د روس دنه ماتېدونې طلسم دړې وړې کوي او دنړۍ اسکېرلو او محکولو ته په ګوته کوي چې د وېښې په بيه آزادي حتماً اخيستلی شي .

ناو او هر بوټي د آزادۍ د دغه سربښندونکي لښکر قدمبوسي ته حاضر شوي.

ګولۍ وچلېدلې، ټانکونه وغرېدل او هزایل په غرمبېدو شول، سیمه داورلمبه شوه د ګولیو بزلی اود بمونو باران په اوربدو شو. د آسمان پرمخ دالوتکو ټولۍ او کتارونه داسې معلومېدل لکه چې هوايي مرغان په دغه ګرد جنه فضا کې د خپل سفر لار ورکه کړې وي د ورې شوي، لوګي شول نه دېو بل غږ او بدل کېده او نه یو بل سره لیدل او پېژندل شوای.

جیټ بمباري، ګولۍ آتشي ... نیپام ... او کیمیاوي بمونو داسې محشر جوړ کړی و، لکه چې حکه یې ستوله په بل غ اړولې وي هر سړي فکر کاوه چې همدا دې ژوند دی نور به نو د ځمکې پرمخ هېڅ هم نه وي پاتې.

هلیکوپټرو راکټونه او رول او کوماندویې پوځیان یې کوزول ترمازدیګره پر هره غونډۍ، هر ناو او هره حاکمه نقطه د کوماندویي پوځیانو بهیرامات وو. او په هره غونډۍ او هر خوړ کې پنډ ووتن له دېرو او کمرو نو پوځیان نږات معلومېدل - هره دېره به چې سړي ولیدله شوای نو و به سوربده او پوځي به تړې جوړ شو له الوتکو ټانکونه اونورې درنې وسلې هم کوزې کړې شوي، ټانکونه، توپونه، میزایل او ... تابه ویل له هر ناو او غونډۍ سره یو یو افرقې او غونډ اړولي وي.

بنايي پوځي متخصصين او عسکري ماهرين يې ونه منې - دوی به د خپلو شمېرو او فرضیو له مخې حساب کوي - د ځمکې ساحه به اټکلوي وايي به، دا اراضي د دومره لوی پوځ او وسلو ایجاب نه کوي عسکري قوانین دانشي منلی دا اراضي د دومره ټانکونو او پوځیانو ګنجایش نلري او ...

خو دا ستر ګو لیدلی واقعیت دی خپله یې د کابل پوځي افسرانو هم تصدیق کړی. د متخصصینو او ماهرینو شمېرنې او فرضیې خو هغه وخت هم اړوې نه، غلطې او ناسمې وختې کله چې د روسي پوځونو له یرغل سره دوی په دوو درېو میاشتو کې د مقاومت د ټکولو او له منځه وړلو پېشبینې کړې وه او د افغانانو غرور او ویر مقاومت یې د روس د منظم او مجهز پوځ په مقابل کې انتحار او خودکشي ګڼله، او که اصلاً د دغه شمېرنو فرضیو او نظریاتو ته کتل شوي وای نو د افغانستان جهاد باید له سره پیل شوی او بریې تر درشل هدو رسېدلی نه وای.

د افغانستان جهاد خو د نړۍ د ډېرې شمېرنې او اټکلونه ابوته ونیول د ډېرې غلګي وېپنې او سنجونې یې ناسمې ثابتې کړې او د ډېرو نظریات او موضعګیرې یې بدلون ته اړ کړې.

د دغه مقاومت هزینه، وسله، تکیه او قوت، هغه مادي وسایل او مهمات نه دي چې د پوځي نړیوال تشید وسره په شاشي او ماتي وخورې د دغه جنګ مهمات نه خلاصېږي، وسله یې له کاره نه لوېږي او قوت یې نه کمزوری کېږي ځکه خو یې شومیخانیکي او نظري دریونه او نظریات مستقبل نشي ټاکلی.

دلته ایمان، عقیده، تصمیم او اراده د روس غونډې ستر او وحشي قوت په ګونډو کوي - د وار سابلاک لړزهوې، نړۍ ته د استعمار ماتونې ژوندۍ درس ورکوي او د روس د نه ماتېدونې طلسم دړې وړې کوي او د نړۍ اسکېرلو او ځپلو ته په ګوته کوي چې د وېښ په بیه آزادي حتماً اخیستلی شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

...او هغوی خپل ځانونه ور وسپارل

فضا تورو دوړو لاندې کړې وه. د لمر سترګه سمه نه ښکارېده. د بارودو سوی بوی له هر لورې پورته کېده. له هرې خوا د اور باران او د ګولیو ږغ اورېده، په سترګو کې اوښکې وچې وې. خوږ وېښې ښېدلې. سرونه ستي کېدل. سینې غلبیل کېدلې. هډونه په هوا الوتل. غوښې بادېدلې او لمبو او لوګي وار په وار ځمکه، هوا او د ژوندون هستي لاندې کوله.

نن وېښې وې. اور ونه وو. لوګي و او د بارودو سوځنده بوی. نن هره خبره او هر تصور د قربانۍ و، د جنګ و، د ډغرې و، د شهادت و، د برېد و، د یرغل و، د بم و، د ټانک او توپ و، د زخم و او د ټپ او پرهر.

له کومې پیښې، له کومې ډبرې او له کوم لوري به چې د ټوپک ږ شو هلته به بیا اور بل و. د بمونو باران او د ګولیو د ندوکار به و. هلته به بیا نه بوټی پاتې و نه کس او نه ډبره. هغه ځای به سور اور شو، لمبه به شو، لسوګی به شو او وران او ویجاړ.

د هر سړي دا خیال و چې تر دغو بمبارو او ګوله باریو لاندې به نه څوک روغ پاتې وي او نه کوم کور ودان. هر یوه دا فکر کاوه او همدا یې انګېرله چې یواځې دی ژوندی دی، نور ټول به د دغو اورونو په لمبو د بمونو په باران

او د ګولیو په ږغ لې او د ندوکارکې هیڅ ژوی روغ نه وي پاتې.

هلته چې د هر دوږ خوب مرګ، د هر سنګر انجام په اور ستي کېدل او د وېر لړ مقاومت، قیمت د سر حتمي قرباني وه.

هلته چې د دښمن د بمونو، توپونو او ټانکونو له چلېدو سره د هغوی د برېڅو د دهشت خپرونکو پروپاګنډو ونوړ بې هم همدا ور چلېدې او هداسې ژبغړانده لمبې یې ښندلې.

هلته چې مقاومت د حتمي نابودۍ نوم و، او هله چې مقابله د مرګ غېږې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه و.

هملته او په هم هغه ځای کې د خدای (ج) دلارې سر ښندونکي د وطن له مینې سرشار، د حق په مینو مست او د شهادت لېوال وله مقاومت اخوا. له شهادت پرته او له ډغرې او مقابلې پرته د بخوا بله لار، بله اسم، بل لوري او کود ر نه لیده. نه یې پېژانده او فکر او تصور یې نشوای کولی. د مرګ پر لورې د شهادت په طرف، د وېښو توبونو پر خوا او د سر ښندنې په لاره یې پاخه، درانده او داد من قدمونه او چټول. دا ور لکه چې هغوی یو تجارت په لاره چولی وي. دا سې تجارت چې ځانونه یې سکې ګټهندوي بلل او هغه د خپلې وېنې په بدل کې د خپل سر په عوض کې د خدای (ج) د رضا ګټل و. سبحان الله څومره ویاړمن تجارت او څومره عظیمه ګټه.

* * *

زه د لته د همدغه سنګر خبره کوم یواځې د یوه سنګر کیسه د هغه سنګر خبره چې د خپل مثالي مقاومت او قربانۍ له لارې یې د دښمن زور او وحشت او به او به کړ او یو ځل بیا یې ثابته کړه، یو وار بیا یې وښوده چې کوم اولس په وینه او سر د آزادۍ قیمت ادا کولی شي هغه غلام کېدلی نشي. وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به ټیټ نکړي.

... او هغوی خپل ژړا تر ور سیدل

فضا تو ره دوړو لاندې کړې وه - د لمر ستر ګه سمه نه ښکاریده - د بارو دو
سوی بوی له هر لوري پورته کیده - له هري خوا د او ربا ران او د ګولیو ږلی
اوریده په ستر ګو کې اوښکې و چې وې خو وینې بهیدلې - سرونه ستي کیدل -
سینې غلبیل کیدلې - هډونه په هوا الو تل - غوښې باد بیدلې او لمبو او لوګي وار په
وار ځمکه، هوا او د ژوند هستي لاندې کوله .

نن وینې وې - او رونه وو - لوګي ؤ او د بارو دو سوځنده بوی . نن هر خبره
او هر تصور د قربانۍ ؤ ، د جنګ ؤ ، د ږغریا ؤ ، د شهادت ؤ ، د بریدو ؤ ، د یرغل ؤ ، د
بم ؤ ، د ټوپانګ او توپ ؤ ، د زخم ؤ او د تیپ او پیرهن .

له کومې پرنې ، له کومې ډبرې او له کوم لوري به چې د ټوپک ډزشو هلته
به بیا اور بل ؤ - د بمونو باران او د ګولیو دندو کار به ؤ - هلته به بیا نه بوټې
پاتې ؤ نه کس او نه ډبره - هغه ځای به سور اور شو ، لمبه به شوله سوځي
به شو او وران او ویجاړ .

د هر سړي دا خیال ؤ چې تر دغو بمباریو او ګوله باریو لاندې به نه څوک
روغ پاتې وي او نه کوم کور ودان - هر یوه دا فکر کاوه او همدا یې انګیرله
چې یوازې دې ژوندی دي، نور ټول به د دغو اورونو په لمبو د بمونو په باران

او د ګولیو په ږلی او دندو کار کې هیڅ ژوی روغ نه وي پاتې .
هلته چې د هر دوږخ خواب مرګ - د هر سنګر انجام په اوربستي کیدل او د ډیر
لږ مقاومت قیمت د سر حتمي قربانۍ وه .
هلته چې د دښمن د بمونو، توپونو او ټانګونو له چلیدو سره د هغوی د
بریځو د دهشت خپرونکو پروپاګنډو ونو ژبې هم همدا ورچلیدې او همداسې
ژبغراندہ لمبې یې ښندلې .
هلته چې مقاومت د حتمي نابودۍ نوم ؤ او هله چې مقابله د مرګ
غیږې ته له ځان غورځولو پرته بل څه نه ؤ .
همله او په همغه ځای کې د خدای ج دلاور یا سربښندونکي د وطن له مینې
سرشار، د حق په میو مست او د شهادت لیوالو له مقاومت اخوا - له شهادت پرته
او له ډغریا او مقابلې را دیخوا بله لار ، بله اسرم ، بل لوری او کودرنه لیده .
نه یې پیژانده او فکر او تصور یې نشوای کولی - د مرګ پر لوري
د شهادت په طرف ، دوینو توبیو یې پرخوا او د سرښندنې په لاره یې پاخه ،
درانده او ځا دوم قدمونه اوچتول - داوړلکه چې هغوی یو تجارت په
لاراچولی وي - داسې تجارت چې ځانونه یې سپکې ګټندوی بلل او هغه د خپلې
وینې په بدل کې د خپل سر په عوض کې د خدای ج ، د رضا ګټل ؤ - سبحان الله
څومره ویاړمن تجارت او څومره عظیمه ګټه .

* * *

زه د لته د همدغه سنګر خبره کوم یوازې د یوه سنګر کیسه د هغه سنګر
خبره چې د خپل مثالي مقاومت او قربانۍ له لارې یې د دښمن زور او وحشت
او به او به کړ او یو ځل بیا یې ثابته کړه، یو وار بیا یې وښوده چې کوم اولس
په وینه او سر د آزادۍ قیمت ادا کولی شي هغه غلام کیدلی نشي .
وطن به یې وران شي خو غلام به نشي او سر به ټیټ نکړي .

دهغو سرتېرو د سربښندنې یاد چې له یوې غې په خپلو وینو کې ولمبېدل دهغه سنگر چې تولو سا تونکو یې په دفاع کې دشهادت په غېږ کې سرونه کېښودل او هغه سنگر چې د جنگیالیو د وینو رود یې په هغه جگړه کې د دښمن د زور او وحشت ستنې ونړولې او دهغوی د شرېدلي ماتې تاریخ یې اغوږ کړ. او هغه مورچل چې په خپلو وینو یې د وحشي دښمن د وحشت او بربریت ټولمبې سړې کړې.

زه اوس هم دغه پوښتنې ته یې ځوابه یم چې څه ورپېدغه سنگر کې د دغو لیرو سیمو او بېلابېلو حزبونو مجاهدین راغونډ شوي وو. چا راغونډ کړي وو - چا قومانده ورکړې وه - کله څه ور او چېرته یې دا پرېکړه غوڅه کړې وه. داسې لکه چې قدرت پخپل لاس راټول کړي او انتخاب کړي وي - یو یو یې له هره حزبه او هرې سیمې راغونډ او بیا کلې دې لکه چې په دوی کې یې داسې سترې مقابلې او مثالي قرباني قوت او صلاحیت لیده چې دا د له به دلته یو مثالي یادگار پرېږدي دقرباني یادگار او دسرلوړي دخاطر و بیا دکار.

په رښتیا هم داد قدرت کرشمه وه او د قدرت لوړ بېینه.

سړی حیران شي - اوس هم پېدي سم نه شي پوهېدلی او بې له دې چې د قدرت لاس یې وبولي بل فکر نشي کولی.

دغه جنگ سهار لمانځه مهال ونښت - الوتکو د وسپنو او او رباران پیاوړو اوټانکونو، دکولیو پرلې، خو حق په مینه مستو ځوانانو ورته خپل سرونه او سینې سپر کړي وې - غرمه شوه تکنده غرمه - حمله داور لمبو نیولې وه او هوا لوخړو او ستړو لوگي. کرونه رغړېدل - غرونه نرېدل د دېرو سر خېچې بیا و بېدلې خود خدای دلاریې دغه قهرمان سربښند و نکي له ځایه نه خوځېدل - د دوی گوته له ماشې نه ایستته کېده او ایله به هغه وخت

پر ماشه د دوی گوتو حرکت پر ېښود چې د دښمن کومه سر گولۍ به یې په تنته کې سرشوه.

ژوبې پر تالو پوړی کلکې نښتې وې خو دوی د توپکو نو بارونه چلېدل - د مرگ ویرووونکی هیولا ورته څاغ خپلې داړې را یستلې وې خو دوی سترگو هغه نه لیده - د دوی نظرونو تو پرلیرې بل څه لیدل - بل څه یې تصور کول او د همغه لپوال وو.

تر دې وخته نه - لس کسه شهیدان شوي وو - ماسپښین وُچې درې نور ملگري یې هم شهیدان شول - دراکټ او دهشکې مرمۍ خلاصې شوې وې او س له هغوی سره دا فکر وُ چې له شهادت وروسته یې دا وسلې د دښمن لاس ته ورنشي - په دې اطمینان یې بایې سر ته کړې - میل یې خلاص کړا و په بوتوا وشکو کې یې ښخې کړې.

د دښمن الوتکو، تو پو نو او ټانکو نو خپل ورسره ختم کړ خو د دغه سنگر د مقاومت غږ یې غلې نشو ی کړی - د کومک خبرې چالانې وې - د سر پوځ هغو ستر و جنرالانو ته یې خبره ورسوله - نقشه او د ټول کیفیت تفصیلات او خپله یې وسې یې و ترشرح کړه ما نښام نږدې کېدونکی وُ او که یو ځل تیاره خپره شوی وای نو بیا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنگر په ولکه کې وُ - زر زر بیا د قوماندې او کومک غوښتنې کولې د عاجل کومک او فوري مرستې.

* * *

مجاهد عبدالباقي له جېب څخه قلم را و یوست دکاغذ پر یوه ټوټه یې په ډېر اطمینان ولیکل: «.... اوس قضا ماز یگر دی زموږ دد هشکې او راکټ مرمۍ خلاصې شوې او ترهغو بوټو او شکو لاندې ښخې کړې - تر اوسه زموږ دیارلس تنه ملگري شهیدان شوي او موږ پنځه تنه پخپل لوړ هدف ته نږدې کېدونکي یو...»

دا کاغذ ونه یې له جېب ... سره دیوه نرېدلي کمر په

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغوی سرتېرو د سربښندنې یاد چې له یوې غې په خپلو وینو کې ولمبېدل
دغه سنګرونو چې ټولو ساتونکو یې په دفاع کې د شهادت په غېږ کې سر ونه
کېښودل او هغه سنګر چې د جنګیالیو د وینو رود یې په هغه ځګره کې د دښمن
د زور او وحشت ستنې ونړولې او د هغوی د شرمېدلې ماتې تاریخ یې اغوږ
کړ. او هغه مورچل چې په خپلو وینو یې د وحشي دښمن د وحشت او بربریت
زنګلیجې سرې کړې.

نه اوس هم دغه پوښتنې ته یې ځواب ورنه چې څه ور پېدغه سنګر
کې د دغو لېرو سیمو او بېلابېلو حزبونو مجاهدین راغونډ شوي وو. چا
راغونډ کړي وو - چا قوماندان ورکړی وه - کله څه ور او چېرته یې دا
پرېکړه غوټه کړې وه، داسې لکه چې قدرت پخپل لاس راټول کړي او
انتخاب کړي وي - یو یو یې له هر حزب او هرې سیمې راغونډ او ټاکلي وي
لکه چې په دوی کې یې د داسې سترې مقابلې او مثالي قربانۍ قوت او
صلاحیت لیده چې دا دله به دلته یو مثالي یادګار پرېږدي د قربانۍ یادګار
او د سرلوړۍ د خاطرو یادګار.

په رښتیا هم دا د قدرت کرشمه وه او د قدرت لوربینه.

سړی حیران شي - اوس هم یې دې سم نه شي پوهېدلی او یې له دې چې د
قدرت لاس یې وبولي بل فکر نشي کولی.

دغه جنګ سهار لمانځه مهال ونښت - الوتکو د وسپنو او اور باران
پیل او ټانکونو، د ګولیو بزلی، خو د حق په مینه مستو ځوانانو ورته
خپل سرونه او سینې سپر کړي وې - غرمه شوه تکنده غرمه - ځمکه د اور
لمبو نیولې وه او هوا لوخړو او ستړولو کې. کمرونه رغړېدل - غرونه نړېدل د
دبرو پرخچې یې اوبدلې خو د خدای د لارې دغه قهرمان سربښندونکي له ځایه
نه خوځېدل - د دوی ګوته له ماشې نه ایسته کېده او ایله به هغه وخت

پر ماشه د دوی ګوتو حرکت پرېښود چې د دښمن ګومه سر ګولۍ به یې په تندي
کې سر شوه.

ژر یې په تالو پوړې کلکې نښتې وې خو د دوی د ټوپکو نو بارونه چلېدل.
د مرګ وېرونکې هیولا ورته غاغ خپلې دارې را ایستلې وې خو د دوی -
سترګو هغه نه لیدله - د دوی نظرونو د پرلیرې بل څه لیدل - بل څه یې
تصور کول او د هغه لیوال وو.

تر دې وخته نه - لس کسه شهیدان شوي وو - ماسپښین و چې د رېو
نور ملګري یې هم شهیدان شول - د راکټ او د هشکي مرمۍ - خلاصې
شوې وې اوس له هغوی سره دا فکر و چې له شهادت وروسته یې دا
وسلې د دښمن لاس ته ورنشي - په ډېر اطمینان یې پایې بېرته کړې - میل یې
خلاص کړ او په سوتو او شګو کې یې ښخې کړې.

د دښمن الوتکې، توپونو او ټانکونو خپل ورځ ختم کړ خو د دغه سنګر
د مقاومت غږ یې غلی نشوی کړی - د کومک خبرې چالانې وې - د سرو پوځ
هغو سترو جنرالانو ته یې خبره ورسوله - نقشه او د ټول کیفیت تفصیلات او
خپله یې وسې یې ورته شرح کړه ماښام نږدې کېدونکی و او که یو ځل تیاره خپره
شوې وای نو بیا خو دغه ټوله قوه او پوځ د دغه سنګر په ولکه کې و - زر زر یې
د قوماندې او کومک غوښتنې کولې د عاجل کومک او فوري مرستې.

* * *

مجاهد عبدالباقي له جیب څخه قلم را وایست د کاغذ پر یوه ټوټه یې په ډېر
اطمینان ولیکل: "... اوس قضا مازیګر دی زموږ د دهشکې او راکټ مرمۍ خلاصې
شوې او تر هغو بوټو او شګو لاندې موښخې کړې - تر اوسه زموږ دیارلس
تنه ملګري شهیدان شوي او موږ ... خپل لوړ هدف ته نږدې کېدونکي یو..."
دا کاغذونه یې له ... سره د یوه نهېدلی کمر په

UKOA

چولرکي کېښودل. تا به ویل چې هېڅ هم ندي پېښ شوي، هېڅ خبره نشته او دچا نوک هم ندی ویښ شوی. دومره داده، داسې مطمئن او داورباوري لکه چې د هېڅ کوم خطر او هېڅ دول اند یښنه ورسره نه وي.

د مازیګر وروستۍ شیبې وې دوه نوي الوتکې راولېږدېدې. په نوي بنه او خونړي الوت. په دغه سنګر یې درې ځلو دورې وخوړلې او بمبارۍ یې پیل کړه. یو شین بخون لوګی پورته شو او د غسې ورو ورو د سنګر د زړې کلا ربدلی.

بله ورځ چې خلک ورغلل هلته یې د کمر په چاک کې دا کاغذونه وموندل. هلته له ډېرو داوسپنو ټوټې ډېرې معلومېدې. له ځای نو د تشو مرمو کونالی ډېرې پرتې وې. دهر شهید څنګ ته د تشو مرمو کوانبار و نه پرانه وو. تراوسه هم اوسپنې او تشو نالیو هلته پر د ډېرو او کانو څپله غلبه ټینګه ساتلې ده. هلته اوس دغه و یاړمن سنګر د شهیدانو قبرونه د حال په ژبه د خپل سرلوړي شهادت او ویاړمن مقاومت ترانې غږوي، د جهاد او شهادت د کاروان جرس زوږند ساتي او د قبرونو ډیوې یې د آزادۍ لار ځلنده او روښانه.

د ډېر یا د غیرت کیسې یې خوله کښې د هر خم دی
چا ویلی دا چې شهیدان خبرې نه کوي

PROPERTY OF ACKU 5657

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library